

Glasilo Mestne občine Ljubljana, letnik XXIII, številka 4, maj 2018, ISSN 1318-797X

Ljubljana

4-9

Kdo so nagrajenci mesta Ljubljane v letu 2018?

10

Visoko priznanje zvezne dežele Dunaj županu Zoranu Jankoviču

14-27

Ljubljana ima čudovito podeželje!

28-33

Ljubljana izjemno uspešna pri črpanju evropskih sredstev

Nepremično premoženje Mestne občine Ljubljana

Mestna občina Ljubljana vsem zainteresiranim s spletno aplikacijo »Nepremičnine MOL«

(📍 www.ljubljana.si/sl/nepremicnine-mol) omogoča vpogled v načrt prodaje in oddaje nepremičnin, ki so v njeni lasti.

PRODAMO

Parkirna mesta

v parkirni hiši

Kozolec II, Ljubljana

Dvorakova ulica 2, Ljubljana

Vrednost: **30.500 €**/parkirno mesto z DDV

Prodamo še nekaj parkirnih mest v tretji kleti parkirne hiše. Prednost pri nakupu parkirnih mest imajo prebivalci s stalnim bivališčem, lastniki nepremičnin in pravne osebe, ki imajo sedež znotraj območja Gosposvetske ulice, Tivolske ceste in Cigaletove ulice.

Poslovni prostor, Celovška cesta 143, Ljubljana

Informativna vrednost: **78.400 €**

Poslovni prostor v izmeri 60,28 m² se nahaja v pritličju stavbe. Namenjen je trgovski dejavnosti. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: C (35–60 kWh/m²a).

Stanežiče – Zemljišča

Izključna cena: **555.000 €**, v ceno ni vključen DDV

Zemljišča s parc. št. 291/7, 292/7, 293/7, 294/9 in 295/7, vsa k. o. Stanežiče, v skupni izmeri 2.200 m², ki se nahajajo v enoti urejanja prostora (EUP) ŠE-624, z namembnostjo SSse splošne eno- in dvostanovanjske površine. Zemljišča se bodo v sklopu prodajala na javni dražbi.

Kašelj – Zemljišče

Izključna cena: **131.250 €**, v ceno ni vključen DDV

Zemljišče s parc. št. 96/11, k. o. Kašelj, v izmeri 875 m², ki se nahaja v EUP PO-612, z namembnostjo SSse - pretežno eno- in dvostanovanjske površine. Zemljišče se bo prodajalo na javni dražbi.

Električni vlakec Urban

Konec aprila je po krožni poti, ki vključuje pomembne znamenitosti Ljubljane, začel voziti nov turistični vlakec. Okolju prijazno vozilo na električni pogon bo vozilo po 9-kilometrski krožni poti z desetimi postajališči. Potniki lahko vstopijo ali izstopijo na katerikoli postaji, njihova vozovnica pa velja ves dan. Več o Urbanu na: 📍 www.lpp.si/urban.

Foto Doris Kordić

Proti plastičnim vrečkam na ljubljanskih tržnicah

Akcija Za lepšo Ljubljano se nadaljuje z družbeno odgovorno kampanjo »Nisem večna, sem pa zato manj tečna. Sem biološko razgradljiva vrečka.« S tem želimo zmanjšati uporabo plastičnih vrečk na ljubljanskih tržnicah, saj močno obremenjujejo okolje. Spodbujamo kupce, da za svoje nakupe uporabljajo biološko razgradljive vrečke oziroma da uporabljajo lastne torbe ali košare. Več o vrečkah na: 📍 www.ljubljana.si/sl/aktualno/proti-plasticnim-vreckam-na-ljubljanskih-trznica-2/.

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Janković ima **vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat**, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, **med 14. in 20. uro** osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah **01/306 12 82 ali 01/306 10 65**.

OBIŠČITE NAS TUDI NA

www.facebook.com/GlasiloLjubljana

Ljubljana

Slavimo zmagovalce!

Nagrade mesta Ljubljana

Navdihujoča hrabrost Anite Ogulin	4
Izjemno življenjsko delo dr. Janeza Kocijančiča	5
Nagrade glavnega mesta Ljubljana	6
Plakete glavnega mesta Ljubljana	8

Nagrada županu	10
Nagrada podžupanji	11

Novi prostori za šole prinašajo še boljšo kakovost izobraževanja	12

Podeželje

Trk urbane in poljedelske Ljubljane nekoč in danes	14
Raznovrstna ponudba ljubljanskih kmetij	16
Ima Ljubljana podeželje? Da!	24
Od borze do jedilnikov	25
20. maj - svetovni dan čebel	26

Ljubljana izjemno uspešna pri črpanju evropskih sredstev	28
EU projekt, moj projekt	34

Živahno dogajanje v mestu	36

Otroci v mestu

Berem kužkom, ker me to veseli	38
Spodbujamo pisanje z roko	39

Mladi na sceni

Podeželje v mestu	40

Kultura

Ljubljana na poti do Evropske prestolnice kulture 2025	42
Sklad Jerneja Šugmana	44

Tam, kjer mesto sanja	45

Šport

Razgibajmo Ljubljano	46
V dveh letih do naslova državnih prvakinj	48

Tehnološki park Ljubljana Brdo	50

Mesto in Mestni svet

Delo Mestnega sveta	52
Napovednik dogodkov	52

Mestni štipendisti	56
Mestno zrcalo	57
Ljubljanski vestnik	58
Meritve okolja	61
Festival Junij v Ljubljani	62

Fotografija na naslovnici

Polje sončnic ob Ljubljani, foto: Dunja Wedam

Fotografija na strani 3

Aleš Čerin, foto: Primož Korošec

“Na dan zmage slavimo zmagovalce. Mesto najzaslužnejšim podeljuje nagrade mesta, plakete in najprestižnejše priznanje: naziv častni meščan in častna meščanka.

Edina dobra stran vsake vojne je njen konec. Še posebej, če se konča v maju, za mnoge najlepšem mesecu leta, ko narava zacveti v neskončni lepoti brstenja, barv in vonjav, ki vabijo k prijateljstvu, dobrim mislim in dejanjem in k najlepšemu – ljubezni. Naključje je hotelo, da se je druga svetovna vojna za Evropo in Ljubljano končala istega dne, 9. maja.

Naravno je, da je dan, ko so partizani osvobodili Ljubljano, najpomembnejši dan v njeni novejši zgodovini, in od tega letos mineva že dolgih 73 let. Ta dan se je zasedel v srca Ljubljančank in Ljubljančanov kot nekaj najbolj veličastnega, vrednega najglobljega spomina in spoštovanja. In tako ga tudi praznujemo. Tem bolj, ker se je Ljubljana rešila okov bodeče žice – kar je bil unikum v Evropi – in zato upravičeno nadela naziv »Mesto heroj«.

Na dan zmage slavimo zmagovalce. Mesto najzaslužnejšim podeljuje nagrade mesta, plakete in najprestižnejše priznanje: naziv častni meščan in častna meščanka. Priznanje prejemniku pomeni zlasti dvoje: osebno zadovoljstvo za vložen trud in čast, da ga meščanke in meščani prepoznajo kot nosilca priznanja, ki ga mesto podeljuje na svoj praznik. Komisija za priznanja Mestnemu svetu nagrajence predlaga na podlagi javnega razpisa, ki je odprt dovolj dolgo, zato ni verjetno, da bi izstopajoče posameznike ali organizacije spregledali oziroma pozabili nanje.

V vseh dvanajstih letih upravljanja mesta smo imeli srečno roko pri izbiri posameznikov in organizacij, ki smo jim podelili priznanja mesta. Najprej zato, ker smo nagradili posameznike in organizacije iz prav vseh področij in dejavnosti, ki poganjajo mesto in državo: gospodarstvo, zdravstvo, socialno varstvo, znanstveno-raziskovalno delo, vzgoja in izobraževanje, kultura (od literature, gledališča, filma, upodabljajoče umetnosti do glasbe), varstvo okolja, šport, nenazadnje tudi politika. Pa tudi zato, ker smo posebno težo vedno namenjali humanitarnosti in prostovoljstvu v najširšem smislu.

Prav vsem nagrajencem, ne glede na spol, starost, izobrazbo in poklic, je skupno eno: odličnost njihovega dela, ki ga dosegajo z znanjem, trudom, odrekam in požrtvovalnostjo, ter presežek, ki ga dajejo Ljubljani pa tudi širši družbeni skupnosti. Nekateri so se že uveljavili v svetovnem merilu in tja ponesli ime Ljubljane in Slovenije, spet druge je iz anonimnosti dvignilo prav priznanje ob dnevu Ljubljane. Prav ti me posebej navdušujejo ob dejstvu, da jih je ob razpisu za nagrade mesta nekdo opazil in predlagal, ter smo tako prepoznali njihov prispevek Ljubljani in skupnemu dobremu.

Sklep o podelitvi priznanj vsako leto na aprilski seji sprejme Mestni svet. Medtem ko smo mestni svetniki glede nagrad mesta in priznanj večinoma soglasni, predlogi komisije za častnega meščana mestoma burijo ideološke duhove opozicije. Kdo pa si bolj zasluži najvišje časti mesta, kot tisti, ki so ga osvobajali, in tisti, ki so stali v prvih vrstah in nosili največje breme odgovornosti pri razvoju Ljubljane? Če so predlagani sporni samo zato, ker so predstavljali presežek s svojimi dobrimi deli že v predhodnem družbeno-političnem sistemu, pomeni, da oponenti ne poznajo in ne spoštujejo lastne zgodovine, ali pa se je celo sramujejo.

Svečana seja Mestnega sveta, ki jo v idiličnem okolju ljubljanskega gradu vsako leto odlično organizira mestni protokol in jo spremlja več sto prisotnih, je brez dvoma vrhunski dogodek, ki vsakomur seže do srca in pomeni prav poseben poklon nagrajencem in mestu ob njegovem prazniku.

Slavimo našo Ljubljano, čestitke prejemnikom nagrad in plaket ter novima častnima meščanoma!

Aleš Čerin, podžupan Mestne občine Ljubljana

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Marjan Sedmak
(predsednik), Aleš
Kardelj, Simona Pirnat
Skeledžija, Denis Strikovič,
Lada Zei. Odgovorni
urednik: dr. Uroš Grilc,
kontakt: 051/398 843,
glasilo.ljubljana@ljubljana.si.
Lektorica: Živa Čebulj,
Korektorica: Renata
Vrčkovnik, Avtorica
logotipa: Petra Černe
Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Salomon
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
121.800 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Navdihujoča hrabrost Anite Ogulin

Častna meščanka mesta Ljubljana

Živa Čebulj in dr. Uroš Grilc, foto: Miha Fras

Danes nas potrošniška družba ter bleščeče in pisane reklame prepričujejo, da človeka opredeljuje tisto, kar ima. Zato smo pogosto pripravljeni sklepati, da si je človek, ki se je znašel v socialni stiski, sam kriv, da je za revščino kriva lenoba. Le malokdaj pa slišimo glasove, ki bi to logiko obrnili na glavo. Ki bi nas opomnili na to, da pogosto ljudje kljub polnemu delovniku ne morejo poplačati vseh položnic. Kaj šele, da bi svojim otrokom privoščili počitnice. Eden najprodornejših glasov, ki nas opozarja na to, da si vsak človek zasluži dostojno življenje, je letošnja častna meščanka Ljubljane Anita Ogulin.

Kadarkoli se pojavi v medijih, izkoristi čas za to, da opozarja na socialne stiske ljudi, ki so okrog nas. Tudi na osebna vprašanja odgovori tako, kot da pozablja nase. Ves čas ima v mislih osebe, ki so se obrnile nanjo za pomoč, ves čas govori o njihovih težkih zgodbah. Predvsem pa opozarja na otroke, ki v socialnih stiskah svojih staršev občutijo krivdo, rešujejo družinske težave in ne morejo slediti svojim sanjam, razvijati svojih potencialov. Toda to, da nas na to opozarja, je le majhen del njenih prizadevanj.

Zaviha rokave

Anita Ogulin je vsekakor med tistimi, ki svoje besede konkretno udejanjajo. Na področju pomoči ranljivim skupinam posameznikov deluje že od otroštva. Kot otrok je bila namreč vodička slepim in slabovidnim osebam, saj se je skrbi zanje naučila že doma. Družina ji je tako privzgojila delavnost, poštenost, odgovornost in solidarnost. Kasneje je svojo pomoč in podporo nudila predvsem socialno šibkim otrokom in mladostnikom, in sicer kot prostovoljka v Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje. Tam je bila med letoma 1992 in 2015 sekretarka, od leta 2015 pa zaseda funkcijo predsednice.

Bila je tudi pobudnica in dolgoletna predsednica Komisije za socialna in humanitarna vprašanja pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije. Poleg tega je že več kot 40 let pedagoška vodja otrok in mladih v specializiranih taborih, letovanjih, zimovanjih, potovanjih, izletih in strokovnih ekskurzijah, prek katerih zaznava težave in izzive na področju udejanjanja Konvencije o otrokovih pravicah. Na te težave opozarja, se trudi za sistemske rešitve, obenem pa prek priložnostnih dejavnosti otroke spodbuja k sodelovanju, povezovanju in solidarnosti.

Projekti za lepši vsakdan

Ko o Aniti Ogulin govorimo kot o prijateljici mladine, govorimo o osebi, ki verjame v enakovrednost vseh otrok. Toda obenem se zaveda, da nimajo vsi enakih možnosti. A Anita Ogulin ne obupuje, temveč jim z različnimi projekti s pomočjo podpornikov in donatorjev omogoča vključevanje v najrazličnejše dejavnosti. Kot mentorica otroških parlamentov otrokom predaja pozitivne vrednote spoštovanja, solidarnosti in pravičnosti. Za delo z otroki in mladostniki je pridobila certifikat varstva otrok po metodiki dr. Marije Montessori.

Na podlagi izkušenj, ki jih je pridobila z delom z otroki in družinami, je bila pobudnica ustanovitve varne hiše Palčica za otroke do 7 let, začetnica brezplačne učne pomoči in pobudnica stipendijskega sklada Nivea Modro srce ter mnogih drugih akcij in projektov. Je ustanoviteljica in izvajalka enega najodmevnejših solidarnostnih projektov Botrstvo v Sloveniji, ki je že več kot 5.000 otrokom iz socialno šibkih družin s pomočjo botrov pomagal na poti do lepše prihodnosti.

Delo s spoštovanjem

Razvila je številne projekte, ki temeljijo na spoštovanju, opogumljajo družine, da se lahko soočijo z življenjem, ter opolnomočijo starše, da se spoprimejo s skrajnimi stiskami. Njeno delo odlikuje skrb za dobrobit in sodelovalnost, saj spodbuja socialno mreženje, ki preprečuje zdrs v psihološko stisko in revščino. Vsekakor so hrabrost, vztrajnost in optimizem Anite Ogulin navdih vsem.

Izjemno življenjsko delo dr. Janeza Kocijančiča

Častni meščan mesta Ljubljana

Človeka tako močnega značaja in pokončne drže, kot je dr. Janez Kocijančič, nam je malokrat dano srečati. Njegova jasna stališča so cenjena po zaslugi neposrednosti in velikega znanja. Izjemni dosežki njegovega življenjskega dela so vizionarstvo in dobrobit ter skrb za blaginjo in promocijo Mestne občine Ljubljana.

Doktor znanosti in gospodarstvenik

Dr. Janez Kocijančič je diplomiral leta 1965 in magistriral leta 1974 na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 2010 je svojo znanstveno pot okronal z doktoratom, prav tako na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, in sicer z disertacijo *Pravna doktrina in praksa na področju športa v Evropski uniji*. Njegova edinstvena pot med pomembne slovenske osebnosti, ki s svojim ugledom zaznamujejo svoj čas in sodobnike, se je začela že leta 1961, ko je postal predsednik univerzitetnega odbora Zveze študentov ljubljanske univerze in to ostal do leta 1963. Kasneje, med letoma 1966 in 1968, je bil tudi predsednik CK Zveze mladine Slovenije ter predsednik Zveze mladine Jugoslavije (1968–71). Bil je tudi minister v izvršnem svetu Skupščine Ljudske republike Slovenije oz. v vladi, katere predsednik je bil Stane Kavčič. Kasneje je deloval v gospodarstvu, in sicer je najprej vodil podjetje Interexport. Od leta 1982 do 1993 je bil direktor Adrie Airways. Za edinstvene dosežke pri delu v tem podjetju je prejel nagrado Gospodarske zbornice Slovenije.

Udejstvovanja na športnem področju

Njegova najodločnejša prizadevanja pa so danes vendarle najbolj izpostavljena na športnem področju. Med letoma 1974 in 1984 je bil predsednik Smučarske zveze Slovenije, od leta 1984 do 1988 pa Smučarske zveze Jugoslavije. Član predsedstva Mednarodne smučarske organizacije (FIS) je že od leta 1981, zadnjih osem let pa je njen podpredsednik. Janez Kocijančič je bil predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije od njegove ustanovitve, torej od leta 1991. V tem času je s prostovoljskim,

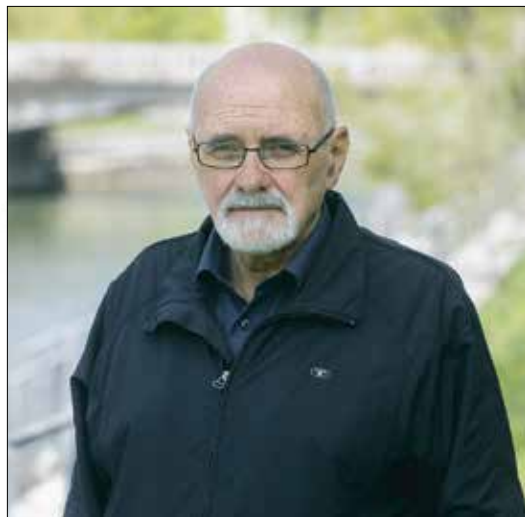
neplačanim delom vzpostavil ugleden Olimpijski komite. Od leta 2005 je tudi član izvršnega odbora Evropskih olimpijskih komitejev, od leta 2013 pa podpredsednik Evropskih olimpijskih komitejev. Avgusta 2016 je zaradi svojega izjemnega udejstvovanja na tem področju dosegel posebno priznanje, saj je kot podpredsednik Evropskih olimpijskih komitejev postal vršilec dolžnosti predsednika. Marca 2017 je dobil podporo izvršnega odbora Olimpijskega komiteja Slovenije za novembrsko kandidaturo za predsednika Evropskih olimpijskih komitejev, za katerega je bil soglasno izvoljen 24. novembra 2017 na skupščini Evropskih olimpijskih komitejev v Zagrebu.

Velika osebnost

Dr. Janez Kocijančič je zelo ugleden človek, ki svojega vpliva ne izrablja za osebno korist in ki visoko ceni skromnost. Prejel je številna priznanja, med drugim mu je Republika Slovenija podelila Bloudkovo nagrado za organizacijsko delo v smučarski organizaciji ter Gospodarska zbornica Slovenije Kraigherjevo nagrado za izjemne dosežke trajnejšega pomena. Prejel je tudi nagrado kralja Olafa za pomembne prispevke pri razvoju smučanja na nacionalni, evropski in internacionalni ravni. S svojim ugledom je veliko pripomogel k dobrim medmestnim in mednarodnim odnosom Mestne občine Ljubljana. Po zaslugi znanja in izkušenj, predvsem pa po zaslugi svojih prizadevanj in življenjskega dela je Janez Kocijančič vsekakor eden tistih posameznikov, ki so izjemno zaslužni za ugled, pomen in razvoj Mestne občine Ljubljana.

Nagrade glavnega mesta

Dušan Merc

Dušan Merc je po izobrazbi diplomirani literarni komparativist. Bogato poklicno pot je začel kot učitelj slovenskega jezika na Gimnaziji Jožeta Plečnika in nadaljeval na Šoli za miličnike kadete v Tacnu. Leta 1985 je postal ravnatelj OŠ Prule. Lansko leto se je po 32 letih ravnateljovanja upokojil. OŠ Prule je zasnoval kot ustanovo z izrazitim poudarkom na etičnih vrednotah, strpnosti, razumevanju in dialogu za vse, ki delajo v njej. Njegovi cilji so bili vedno usmerjeni v razvoj kakovostnega pedagoškega dela. Prav posebno skrb je namenjal učno šibkejšim učencem in celotni šoli zagotavljal dobre gnotne razmere za doseganje dobrih rezultatov učencev na učnem, športnem in kulturnem področju. Leta 2014 je na njegovo pobudo zaživela Galerija Osnovne šole Prule, ki je namenjena razstavljanju likovnih del učencev, izvedbi likovnih delavnic in predstavitvi del priznanih slovenskih likovnih ustvarjalcev. Leta 1991 je bil med soustanovitelji Združenja ravnateljev osnovnih šol Slovenije in tudi prvi predsednik združenja. Dušan Merc je eden najvidnejših slovenskih ravnateljev, v javnosti znan po odločnih in največkrat tudi kritičnih izjavah na račun slovenske šolske politike, reform, vsakokratnega šolskega ministra, šolskega sindikata, pa tudi ravnateljev, učiteljev in staršev. Znan je tudi po kolumnah v različnih časopisih in po trdnih stališčih o šolstvu in šolski politiki. In nenazadnje, v slovensko literaturo se je zapisal kot avtor izvrstnih literarnih del, ki so bila večkrat nominirana za visoka knjižna priznanja.

Mitja Rotovnik

Mitja Rotovnik, diplomirani filozof in sociolog, je že od začetka svojega delovanja zapisan kulturi. Pot ga je vodila po različnih kulturnih komisijah in svetih, zaznamovalo ga je urednikovanje revije Problemi. Bil je predsednik izvršnega odbora Ljubljanske kulturne skupnosti. V očeh širše javnosti pa je zapisan kot eden najuspešnejših kulturnih menedžerjev, ki je več desetletij vodil največjo kulturno-umetniško institucijo pri nas. Sredi sedemdesetih let je skupaj z Levom Kreftom spisal pobudo Ljubljanski kulturni skupnosti za izgradnjo kongresno-kulturnega centra v središču Ljubljane. Po nekaj zapletih in zahtevnih dogovarjanjih je bil leta 1982 kulturni center zgrajen. Mitja Rotovnik pa je prešel z mesta tedanjega načelnika za mestno kulturo v Ljubljani na položaj direktorja Cankarjevega doma, kot so novi center poimenovali. Pod njegovim vodstvom so v tej instituciji gostovala najznamenitejša imena evropskega in svetovnega kulturno-umetniškega ustvarjanja. Ljubljanska in slovenska publika pa je imela priložnost spoznati mnoge nove umetniške trende ter svetovno znana umetniška imena. Mitja Rotovnik je vselej argumentirano in strokovno stal za sodelavci in ustanovo, ki je znala vselej prepoznati in ponuditi pogoje za delovanje številnim uveljavljenim in uveljavljajočim se umetniškim tokovom.

Nada Šumi

Nada Šumi je bila dolga leta urednica glasila Ljubljana. V to delo je vložila veliko ljubezni in široko paleto svojih znanj. Kot odgovorna urednica je skrbela, da je vsebina vsakokratnega glasila sledila poslanstvu, da je treba ob navajanju stvarnih podatkov o izjemnih dosežkih z vseh področij delovanja Mestne občine Ljubljana gojiti omiko medsebojnega spoštovanja. V njenem delu sta razpoznavna priznavalen odnos do dejanj za skupno dobro in povezovalna politika poročanja. Nada Šumi je intelektualka širokih razgledov, kritičnega duha in visokih etičnih standardov. Brezhibno profesionalna, obenem pa pogumna pri iskanju in izrekanju resnice družbenih in kulturnih dogajanj. Glasilo Ljubljana je uredniško profilirala kot natančen barometer življenja svojega in našega ljubljenskega mesta, tako pri bogastvu dosežkov na različnih toriščih družbenega, umetniškega in znanstvenega delovanja kot pri detektiranju problemov našega skupnega življenja in iskanju rešitev zanje. S svojim lucidnim duhom in svetlo, optimistično energijo je bistveno obarvala ne le glasilo Ljubljana, temveč tudi kulturo našega sobivanja. Osebná predanost nalogi obveščanja najširšega kroga bralk in bralcev o življenju in delu v Ljubljani je razvidna iz vsake številke glasila, pod katero se je podpisala Nada Šumi.

Ljubljana

Robert Štaba

Robert Štaba je mednarodno priznan strokovnjak na področju varne mobilnosti, humanist in neutrujen delavec na področju prometne varnosti. V Ljubljani je v zadnjih desetih letih s svojimi aktivnostmi prispeval viden delež na področju preventive, ozaveščanja in varnosti na cesti. Je ustanovitelj in predsednik Zavoda Varna pot, organizacije za pomoč in podporo žrtvam prometnih nesreč s sedežem na Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu RS »URI Soča« v Ljubljani, ki letos praznuje deseto obletnico. V Zavodu Varna pot so v desetletju svojega obstoja omogočili strokovno psihosocialno pomoč več kot 3500 osebam, ki so jih najhujše prometne nesreče tako ali drugače zaznamovale. S preventivno-izobraževalnimi projekti za ljubljanske vrtce in šole že desetletje znatno prispevajo k ozaveščanju otrok in mladih na področju varne mobilnosti. V sodelovanju z vrsto institucij je bil pobudnik in vodja postavitve spomenika žrtvam prometnih nesreč na ljubljanskih Žalah. Zavod Varna pot je pod vodstvom Roberta Štabe konstruktiven, dobronameren in ugleden parter Mestne občine Ljubljana, ki s svojim neutrujnim delom pomembno prispeva k prometni varnosti v našem glavnem mestu in širše. Njegovo predano delo se odraža tudi na nacionalni in mednarodni ravni v različnih evropskih in mednarodnih projektih. Po zaslugi svojih pogumnih prizadevanj je bil tudi izvoljen za podpredsednika Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč.

Prof. dr. Milan Žvan

Prof. dr. Milan Žvan je leta 1977 diplomiral na Visoki šoli za telesno kulturo, leta 1983 magistriral in 1990 doktoriral. Od 1979 pa do danes je zaposlen na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani. Leta 1982 je bil habilitiran za asistenta, 1992 za docenta, 2002 za izrednega profesorja za področje Kineziologije v monostrukturnih športih in 2008 za rednega profesorja. V njegovem dosedanjem delu so dominantna predvsem tri področja delovanja: v smučanju, v pedagoško-raziskovalnem procesu in v organizacijskem delu. Zelo prepoznavno je njegovo strokovno delo v alpskem smučanju, kjer je dejaven že štiri desetletja. Bil je trener ženske reprezentance za evropski pokal, kasneje pa je bil vodja pionirskih reprezentanc Jugoslavije in Slovenije. Od leta 1989 je njegovo delo tesno povezano z delovanjem v Združenju učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije. Kot pedagog in raziskovalec se je udeležil mnogih pomembnih mednarodnih znanstvenih srečanj. Vodil je izobraževalne tečaje v tujini, med drugim v Argentini in Črni gori. Bil je prodekan za pedagoško delo na Fakulteti za šport, od 2007 dalje pa je dekan. Je izjemno plodovit pisec ter avtor učbenikov, znanstvenih in strokovnih monografij ter drugega učnega gradiva.

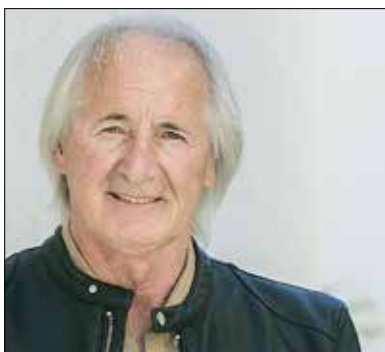

Plakete glavnega mesta

Ljubo Baša

Ljubo Baša je komercialist, v gasilske vrste pa je stopil leta 1962 in po odsluženem vojaškem roku leta 1969 poprijel za delo v Gasilskem društvu Ljubljana Rudnik. Funkcionar Gasilske zveze Ljubljana Vič - Rudnik je postal leta 1978 in v dveh mandatih je bil tam tudi predsednik Komisije za izobraževanje. Po letu 1993 je bil član upravnega odbora Gasilske zveze Ljubljana Vič - Rudnik, po njeni ukinitvi pa je bil izvoljen v sekretariat nove Gasilske zveze Ljubljana. V Združeni odred civilne zaščite mesta Ljubljana je vstopil leta 1973, po letu 1976 pa je bil vodja enote za oskrbo v odredu. Med drugim je sodeloval tudi pri večjih reševanjih v južni Italiji (potres v Neaplju 1980), v vojni za Slovenijo 1991 (vojni veteran), pri reševanju po rušitvi Kolizeja v Ljubljani (1995), varovanju papeža v Stožicah (1996) in poplavih v Ljubljani (Črna vas, Vič, Rožna dolina) v letih 2010 in 2014. Prejel je tudi več odlikovanj Civilne zaščite. Predanost temu plemenitemu poklicu in prizadevnost za pomoč ljudem v nesreči ga delata posebnega, s svojim delom pa je zgled številnim, ki se udeležujejo na tem področju.

Janez Bončina - Benč

Janez Bončina - Benč je na glasbeni sceni vse od leta 1965 in med začetniki »pop roka«. Bil je aktiven član skupine Mladi levi, ki je bila oživiljena leta 2017 z nastopom na mednarodnem festivalu Lent v Mariboru. Ustvarjal je skupaj s skupino September in z njo gostoval po takratni Jugoslaviji, Evropi ter ZDA in Kubi. Gostoval je tudi na koncertih v Italiji, Nemčiji in Sovjetski zvezi ter med drugim nastopil skupaj s Tino Turner. Bil je ključni član skupine Mash, preimenovane v Yunk. S skupino September je posnel album, ko so leta 2003 nastopali v Hali Tivoli skupaj z Deep Purple. Avtorjeva kritična opažanja so zaznamovala tudi mlajše raperje, kot sta Murat&Jose. Leta 2014 se je legendarna skupina Mladi levi po 40 letih združila za koncerta v Cankarjevem domu in Siti Teatru v Ljubljani ob izidu dokumentarnega filma o Mladih levih režiserja Dejana Beočanina. Njegove pesmi, kot so Zlata obala, Ritem srca, Gvendolina, Maja z biseri, Spomin, Ta noč je moja in Vsak dan ob istem šanku, ljudje z veseljem poslušajo že desetletja.

Feodor Fedja Lužovec

Feodor Fedja Lužovec je dolgoletni in častni predsednik krajevene organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Ljubljana Bežigrad »7. september«. V času 2. svetovne vojne je odšel v partizane. Pod poveljstvom Valterja Perića je od leta 1944 do 1945 branil Sarajevo. V spopadu je bil hudo ranjen. Leta 1945 se je iz Banjaluke vrnil v Ljubljano. Od takrat je aktiven v Zvezi borcev. Je prejemnik številnih priznanj. Bil je aktiven dolgoletni predsednik ZB NOB - KO »7. september«. V času njegovega mandata so izdali knjigo z naslovom Spomini v kamen vklesani, ki govori o spominskih ploščah in spomenikih NOB na območju ČS Posavje. Sodeloval je tudi pri organizaciji in izvedbi številnih proslav, predvsem pri vsakoletni proslavi 7. septembra in komemoraciji ob partizanski grobnici v Stožicah.

Aleksej Jurca

Aleksej Jurca je bil s komaj sedemnajstimi leti prvi Slovenec, ki je zmagal na 11. mednarodni olimpijadi iz astronomije in astrofizike leta 2017 na Tajskem. Dosegel je največ točk izmed vseh 250 tekmovalcev in tako postal prvi slovenski absolutni zmagovalec na katerikoli olimpijadi iz naravoslovnega znanja. Istega leta je na 15. lingvistični olimpijadi prejel bronasto posamično odličje. Devetletno osnovno šolo je Aleksej končal v sedmih letih, po maturi na Gimnaziji Bežigrad pa je leta 2017 postal študent na Fakulteti za naravoslovje Univerze v Novi Gorici. Odlikujejo ga vizionarstvo, ljubezen do naravoslovja, predvsem fizike in astrofizike, skromnost, vztrajnost in kritično mišljenje. Med drugim je dosegel tudi srebrno medaljo na evropski fizikalni olimpijadi EuPhO 2017, zlato ekipno medaljo na evropski naravoslovni olimpijadi EUSO 2016 ter 1. mesto na sanktpeterburški astronomski olimpijadi 2017. Za svoje uspehe je od slovenskega predsednika Boruta Pahorja prejel »jabolko navdiha«.

Ljubljana

Dr. Marjan Sedej

Dr. Marjan Sedej je po zaprtju edinega stacionarnega hospica v Sloveniji prepoznal potrebo po tovrstni hiši, v kateri interdisciplinarni tim strokovnjakov zagotavlja neprekinjeno celostno hospic paliativno oskrbo hudo bolnim ob koncu življenja. Predlagal je rešitev za nadaljevanje izvajanja te tako pomembne dejavnosti. Kot direktor Lekarne Ljubljana je rešitev za obstoj stacionarnega hospica videl v tem, da Lekarna Ljubljana sprejme hišo pod svoje pokroviteljstvo. Tako je 25. avgusta 2015 ustanovil Zavod Ljubhospic. V letu 2017 so sprejeli 147 bolnikov, ki so potrebovali skrbno blaženje simptomov. Podporo so zagotovili tudi več kot 200 svojcem, ki so se v Ljubhospicu poslavljali od svojih bližnjih. Hiša Ljubhospic spreminja odnos družbe do smrti in umiranja ter obenem predstavlja model dobre hospic paliativne oskrbe za razvoj kadrov na tem področju. Dr. Sedej verjame, da je pravica do dostojnega zaključka življenja pravica vsakega, zato se trudi in vztraja, da je celostna hospic oskrba v Hiši Ljubhospic brezplačna.

Botanični vrt Univerze v Ljubljani

Botanični vrt Univerze v Ljubljani, ki ga danes vodi dr. Ljubo Bavcon, je bil ustanovljen leta 1810 s prvotnim imenom Vrt domovinske flore. Je najstarejša kulturna, znanstvena in izobraževalna ustanova z neprekinjenim delovanjem v Sloveniji. Pobudo za njegovo ustanovitev je dal Franc Hladnik, ki je za postavitev vrta izbral lokacijo ob Ižanski cesti in že na začetku zasadil okrog 2000 vrst krajinskih rastlin. Ob ustanovitvi ljubljanske univerze (1919) je vrt postal njen del. Danes zavzema 2400 m² površine in je razdeljen na več vsebinskih sklopov. Zaposleni upravljajo tudi nekaj dislociranih enot, kot so suhi travnik na savski terasi, nasad japonskih češenj in tivolski rastlinjak. Botanični vrt je prostor za počitek in sprehod v naravi v vsem njenem bogastvu in raznolikosti, ki ga nudi mnogim Ljubljančanom in turistom. Dobro sodelovanje z Mestno občino Ljubljana omogoča različne projekte in skupne akcije. Eden izmed zadnjih projektov je »Čebelja pot«, katere del je tudi Mestni čebelnjak v Botaničnem vrtu.

Mestna zveza upokojencev Ljubljana

Mestna zveza upokojencev, ki jo vodi Marjan Sedmak, se je med prvimi v slovenskem prostoru odzvala na zgodovinske demografske spremembe, ki obdobju učenja, dela in ustvarjanja ter oddiha ne veže več na posamezna življenjska obdobja. Pripadniki starejše generacije se vse bolj zavedajo, da se je treba z demografskimi razmerami soočiti v ozračju medgeneracijske povezanosti, solidarnosti in sožitja, z aktivno participacijo starejših v družbi in njenem razvoju. Treba si je prizadevati za družbo za vse starosti s ciljem, da tudi starejši dobijo priložnost za razvijanje vseh svojih zmožnosti in za polno vključenost v vse življenjske dejavnosti. In prav to je ustvarila Mestna zveza upokojencev Ljubljana, tako s svojim siceršnjim delom kot tudi razvojem Dnevnihi centrov aktivnosti. To je mreža ponudbe svetovanj, informacij, srečevanj, razvedrila, komunikacije, medsebojne pomoči in siceršnjega vključevanja v okolje. Mestna zveza upokojencev Ljubljana je leta 2017 praznovala štirideset let obstoja, skrbi za kakovostno starost v mestu pa je postavila nove standarde.

Župan Zoran Janković prejel visoko priznanje zvezne dežele Dunaj

Sanja Huskič, foto: Nik Rovan

To je že 25. priznanje, ki ga je prejel Zoran Janković, 11. priznanje na mestu župana in obenem eno izmed dveh priznanj, ki sta mu najbolj pri srcu. Župan se je ob tem še enkrat zahvalil za izjemno priznanje, ki mu ga je podelilo mesto Dunaj in njegov župan Michael Häupl.

Župan in deželni glavar Dunaja dr. Michael Häupl je med drugim povedal, da si je naš župan visoko priznanje zaslužil za zasluge pri povezovanju Dunaja in Ljubljane ter za uvajanje mestne politike v Evropi. Posebej je poudaril, da je Mestni svet Dunaja podelitev priznanja županu Zoranu Jankoviću soglasno potrdil, kar kaže na izjemno spoštovanje, ki ga na Dunaju uživa župan Zoran Janković.

Župan Zoran Janković je iz rok župana in deželnega glavarja Dunaja dr. Michaela Häupla prejel veliko zlato častno priznanje za zasluge zvezne dežele Dunaj.

Župan Zoran Janković je ob prejemu priznanja povedal, da je to zanj izjemna čast. »Te časti se ne da izmeriti,« je poudaril in dodal, da je ponosen, da sta s kolegom in prijateljem Michaelom Häuplom lahko sodelovala 12 let v skrbi za kakovost življenja meščank in meščanov Dunaja

in Ljubljane. Poudaril je, da je Michael Häupl najboljši evropski župan in velikan evropske politike, vzor sodelovanja med mesti in širše, ki nam je vsem dal priložnost za iskanje dobrega za razvoj vseh evropskih mest. »Kolega Häupl bo tudi v prihodnje ostal kriterij za vse župane evropskih

mest, saj vedno bolj potrebujemo župane, ki v zadnje čase precej zmedeni evropski politiki vedo, kaj mesta potrebujejo,« je povedal župan in ob tem izrazil pričakovanje, da bomo dobre odnose med mestoma vzdrževali tudi z novim županom, ki bo Häupla nasledil 24. maja letos.

Župana sta se ob tej priložnosti sprehodila po mestnem središču.

Podžupanja Tjaša Ficko je v New Delhiju prejela visoko priznanje

Nina Šibič, foto: arhiv MOL

Tjaša Ficko, podžupanja Ljubljane od leta 2010, se je udeležila globalne konference Ženski gospodarski forum v New Delhiju, na kateri je 26. aprila 2018 prejela prestižno nagrado ženska desetletja v javnem življenju za vodenje projekta Ljubljana, Zelena prestolnica Evrope 2016.

Ženski gospodarski forum (Women Economic Forum) je del največje mednarodne mreže žensk po svetu z več kot 30.000 članicami iz 150 držav. Ključni cilj foruma je izpostavljanje dosežkov žensk, spodbujanje mednarodne gospodarske rasti, pridobivanje novega znanja na področju tehnologij in izboljšav ter sodelovanje in izmenjava dobrih praks med državami, tako na gospodarskem področju kot na področju politik.

Tjaša Ficko, ženska desetletja v javnem življenju

Delovna področja Tjaše Ficko so kultura, turizem, mednarodni odnosi, korporativno komuniciranje, zdravje in socialno varstvo ter razvojni projekti. Skrbi za krepitev mednarodne

“ To nagrado podeljujejo ženskam po svetu, ki so s svojim vodenjem pustile viden pečat na različnih področjih, od podjetništva, izobraževanja, zdravstva, vodenja skupnosti do družbene odgovornosti in tehnologije.

prepoznavnosti in ugleda mestne blagovne znamke. Vizijo, aktivnosti in dosežke mesta predstavlja na mnogih dogodkih doma in v tujini ter deli dobre prakse na številnih uglednih mednarodnih konferencah. Leta 2013 je vodila mestni organizacijski odbor 38. evropskega prvenstva v košarki, nato kandidaturo in izvedbo projekta Zelena prestolnica Evrope 2016, s katerim je bila Ljubljana uspešno umeščena na evropski zemljevid kot mesto, ki odločno sledi zeleni viziji in aktivno uresničuje projekte za večjo kakovost življenja. Prav z izjemnim vodenjem slednjega projekta si je prislužila **najvišjo nagrado Ženskega gospodarskega foruma, ženska desetletja v javnem življenju** (Women of the Decade in Public Life).

Novi prostori za šole prinašajo še boljšo kakovost izobraževanja

dr. Maja Gojkovič, Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje Mestne občine Ljubljana

Mestno okolje, ki ga Ljubljančani oblikujemo in v katerem sobivamo, spreminja svoje potrebe. Na področju predšolske vzgoje in izobraževanja smo priča spremembam demografskih trendov in posledično dinamike vpisa v programe predšolske in osnovnošolske vzgoje, čemur sledimo s stalnimi izboljšavami infrastrukture za izvajanje kakovostnih vsebin tako obveznega izobraževanja kot prostočasnega udejstvovanja otrok in učencev.

V zadnjih desetih letih se lahko pohvalimo z izvedenimi večjimi celovitimi prenovami objektov, kot je bila energetska in protipotresna obnova OŠ Vide Pregarc, novogradnjami, kot je enota Čebelica Vrtca Otona Župančiča. Tem se pridružujejo številni primeri inovativnih rešitev, s katerimi smo širok in raznolik nabor šolskih objektov energetsko izboljšali z uvedbo novih materialov, zamenjavo streh, oken in fasad, tehnološko posodobili z ureditvijo sodobnih kuhinj in specialnih učilnic ipd. Šolski objekti so tako prijaznejši in bolj ustrezajo potrebam sodobne družbe, otrok z vsemi njihovimi značilnostmi in družin. To dosegamo s prilagoditvami prostorov za knjižnice, ureditvijo večnamenskih prostorov, šolskih avl in jedilnic, uvajanjem posebnih sob za umiritev, ki so še posebej dobrodošle pri uspešni integraciji otrok s čustvenimi in vedenjskimi težavami v redne izobraževalne procese, postopoma zagotavljamo tudi dvigala in povečujemo dostopnost za gibalno ovirane otroke. V zadnjih desetih letih, od 2007 do 2017, smo za najrazličnejše investicijske projekte v vrtcih in šolah iz proračuna Mestne občine Ljubljana namenili 157.571.000 evrov, v letošnjem letu 35.730.000 evrov, iz evropskih razpisov in sredstev državnega proračuna pa smo pridobili še dodatnih 8.921.000 evrov. Poglejmo si nekatere ključne investicije, ki potekajo ta hip.

Na **Osnovni šoli Franca Rozmana Staneta** smo se lotili obsežne celovite prenove, s katero bomo izboljšali

Foto: Luka Vidic

Na prenovljenem igrišču ob OŠ Riharda Jakopiča se otroci v vročih dneh že zbirajo ob pitniku.

protipotresno varnost stavbe ter zagotovili nujno potrebne manjkajoče prostore. Za ta namen bo pritlični povezovalni del razširjen in povišan, tako da bo tam lahko zaživela sodobna kuhinja ustrezne velikosti in prijeten večnamenski prostor z jedilnico. Na objektu stare šole bomo telovadnico poglobili do nivoja kleti ter s tem ustvarili prostor za novo medetažo, kjer bodo nove učilnice, s preureditvijo prostorov stare šole pa bomo pridobili ustrezen prostor za garderobe in šolske upravne prostore. Hkrati bomo osnovni objekt tudi protipotresno obnovili, telovadnico z vmesnim delom pa izboljšali tudi energetsko. Celovit in zahteven gradbeni projekt pa je pomenil tudi izziv za izvajanje pouka, ki ga je šola v letošnjem letu preselila na sedem nadomestnih lokacij.

Na **Osnovni šoli n. h. Maksa Pečarja** smo se lotili izgradnje nove telovadnice, z zunanjo ureditvijo in ureditvijo parkirišča, hkrati bomo tudi na tej šoli zagotovili manjkajoče prostore. Investicija predvideva izgradnjo nove športne dvorane z vsemi spremljevalnimi prostori, ki bo namenjena tako potrebam osnovne šole kot širše četrtne skupnosti. Dvorano bo mogoče razdeliti na 3 vadbene prostore in bo ob zagotavljanju najboljših pogojev za pouk telovadbe omogočala tudi organizacijo različnih tekem na mednarodnem nivoju. Telovadnica bo lahko gostila tudi kulturne in druge prireditve, saj bo lahko sprejela do 1.500 obiskovalcev. Gradnja nove telovadnice se je začela v letu 2017, letos bomo preuredili obstoječo telovadnico v nove učilnice, kabinete in ostale potrebne prostore, uredili bomo tudi zunanje igrišče. Že več let se s povečanim vpisom sooča **Osnovna šola Zadobrova**, zato smo lani pristopili k dogradnji šole. Lani smo delno porušili in letos začeli graditi severozahodni del šole ter tako zagotovili dodatne učilnice in spremljajoče prostore, na šoli pa smo za gibalno ovirane učence in odrasle postavili novo dvigalo.

Osnovna šola Oskarja Kovačiča je svojo dislocirano enoto na Galjevici 52 predala Vrtcu Galjevica. Zato smo letos začeli graditi prizidek, s katerim bomo nadomestili štiri izgubljene učilnice z novimi in prostornejšimi, ki bodo tako povezane z obstoječim objektom. Hkrati bomo pridobili tudi prostor za novo ureditev upravnih prostorov, predvsem učiteljem veliko bolj prijazne in uporabne zbornice. V sklopu učilnic bomo uredili tudi nekaj kabinetov. Ker zagovarjamo celovit pristop k obnovam, bomo opisanim delom dodali tudi preureditve prostorov v obstoječem objektu ter obnovili in posodobili kuhinjo.

Na **Osnovni šoli Jožeta Moškriča** smo pristopili k fazni statični in energetski obnovi objekta, v okviru katere bomo premaknili tudi kuhinjo. Energetska sanacija vključuje energetsko upravljanje z rekuperacijo toplote,

vgradnjo termostatskih ventilov, prenovu razsvetljave, prenovu stavbnega ovoja, izolacijo strehe, zamenjavo toplotne postaje in prenovu ogrevalnega sistema. Objekt bo po prenovi energetsko učinkovitejši, s čimer ob zmanjšanju stroškov izboljšujemo tudi bivalno ugodje. Za izvedbo projekta smo uspešno kandidirali tudi za evropska kohezijska sredstva.

Tri dodatne učilnice bodo letos pridobili tudi učenci na **Osnovni šoli Milana Šuštaršiča**. Tam že izvajamo dozidavo novega trakta, preučujemo pa tudi možnost razširitve jedilnice in posodobitve telovadnice.

In ko smo že pri telovadnicah, naj opis del, ki bodo izvedena in zaključena v letošnjem letu zaokrožimo z izgradnjo nove velike telovadnice na **Osnovni šoli Vižmarje Brod**, ki je bodo veseli tako učenci kot športni navdušenci, rekreativci in prebivalci širše četrtne skupnosti. Tako se bomo kmalu lotili del za postavitev nove telovadnice z vsemi spremljevalnimi prostori, pri čemer bo osrednja dvorana locirana na zahodni strani obstoječe šole in bo povezana s šolo z veznim hodnikom. Telovadnico bo mogoče razdeliti na 3 vadbene prostore, s čimer bo prostor uporabnikom resnično prijazen, izkoristiti pa ga bo mogoče v največji možni meri.

Ob ustreznih prostorskih zmogljivostih je pomembno, da zagotovimo enake možnosti za vzgojo in izobraževanje vsem v Mestni občini Ljubljana, še zlasti pa to velja za otroke iz socialno manj spodbudnih okolij ter za otroke, mladostnike in odrasle s posebnimi potrebami. Naš cilj je vzgoja za ustvarjalnost, dialog in strpnost. Da smo pri tem uspešni, ob številu novih oddelkov kaže tudi izjemno zadovoljstvo uporabnikov in prebivalcev našega mesta – raziskava Eurobarometer EU je v letu 2014 pokazala, da je 87 % Ljubljančank in Ljubljančanov zadovoljnih s šolami in drugimi izobraževalnimi ustanovami, kar je Ljubljano uvrstilo na **prvo mesto med evropskimi prestolnicami**.

»Ko so nas na šoli obvestili, da se bo v času prenove šole pouk izvajal na različnih lokacijah, sem bila kot mama dveh osnovnošolk, ki obiskujeta Osnovno šolo Franca Rozmana Staneta, precej zaskrbljena. Skrbelo me je, kako bo organiziran prevoz in pouk na različnih lokacijah ter kje vse ju bom iskala ob dnevih, ko morata na popoldanske aktivnosti. Izkazalo se je, da je bila moja skrb odveč. Vsi prevozi so organizirani natančno po voznem redu. Na gostujočih šolah se hčerki počutita odlično. Po besedah drugih staršev pa tudi njune sošolke in sošolci. Pouk je organiziran dobro, z manjšimi spremembami, ki pa so bile pričakovane, saj je nemogoče izpeljati vse tako kot »doma«. Pohvale učiteljem in ravnatelju ter Oddelku za predšolsko vzgojo in izobraževanje za odlično organizacijo tako pri selitvi učencev kot pri izvajanju pouka.«
(Urška Stankovič Elesini, mama)

Foto: Simona Pogačar

Nova gimnastična telovadnica na OŠ Franca Rozmana Staneta bo svetla in živahna.

»Prenovo šole smo pričakovali kar s strahom. Predstavljajte si: celo drugo polovico šolskega leta naj bi otroci preživeli razseljeni po ljubljanskih osnovnih šolah. No, nobena od bojazni se ni uresničila. Šola in MOL sta enkratno organizirali prevoze, tako da starši te velike spremembe niti ne občutimo, gostujoče šole so naše učence lepo sprejele, našim otrokom se pa ta dogodivščina zdi pravzaprav zelo imenitna.«

(Mateja Režek, mama)

Mestna občina Ljubljana in osnovne šole:

število javnih osnovnih šol: 48

število zasebnih osnovnih šol: 4

število glasbenih šol: 8

število vpisanih v prvi razred javnih OŠ v šolskem letu 2017/18: 2.894

število učencev v javnih osnovnih šolah v šolskem letu 2017/18: 23.676

Trk urbane in poljedelske Ljubljane nekoč in danes

dr. David Petelin

Foto: Edi Šelhaus, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Krave v Savskem naselju, 60. leta 20. stoletja

Mesta so najpomembnejši človeški izum. Nastala so kot posledica agrarne revolucije, stalne naselitve in organiziranega človeškega stremljenja. Iz mest so zrasle prve civilizacije (Mezopotamija, Egipt, Kitajska), miselnost in kultura starih Grkov sta se širili z urbano kolonizacijo Sredozemlja in krščanstvo se je uspešno širilo ravno zaradi številnih mest rimskega imperija. V mestu so se rodile kultura, umetnost, znanost in politika. Kljub doprinosom mestnega načina življenja, razmišljanja in ustvarjanja zahodne civilizacije (lat. *civis* – meščan, državljan) pa ne moremo govoriti o mestu brez njegovega agrarnega zaledja in narave.

Foto: Marjan Ciglič, hrani: MNZS

Stolpnice v Savskem naselju v Ljubljani in stara, kmečka, propadajoča hiša s kopico sena zraven, s poljskim straniščem in kupom gnoja med stolpnicami, 15. 1. 1962.

Obzidje med mestom in podeželjem

Že v Emoni je visoko mestno obzidje z 10-metrskimi jarki fizično ločevalo podeželje od mesta, razlike pa so bile tudi v načinu življenja ter v pravnih pravicah in dolžnostih. Rimsko municipalno pravo (lat. *municipalis* – mesten), ki so mu bili podvrženi italjski meščani, je izvezemalo večino avtohtonega prebivalstva na podeželju, kjer so se ukvarjali s poljedelstvom. Ekonomska moč Emone je izvirala predvsem iz veleposesti mestnega agrarnega okoliša na Gorenjskem in delu Notranjske, kjer so zemljo obdelovali brezpravni staroselci, ter iz izdelovanja obrtnih izdelkov in medmestnega trgovanja.

Podobno, a v drugačnem družbeno-politično-ekonomskem okviru je bilo tudi v srednjem veku (fevdalizem, način produkcije in osebna nesvoboda). Ko je Ljubljana (Mestni trg) leta 1220 dobila mestne pravice, se je fizično (pravica do obzidja) in pravno izločila iz fevda zemljiškega gospodstva. Nekoč skromen zaselek med gričem in Ljubljano s trgovci, obrtniki in čolnarji je v nekaj stoletjih zrasel v najpomembnejše mesto med Benetkami in Dunajem. Ljubljana je postala prestolnica dežele Kranjske in sedež škofije, trgovsko središče s številnimi privilegiji ter center slovenske reformacije.

Konec 13. stoletja, ko so imeli goriški grofje Kranjsko v zastavi in so jo upravljali kot svojo posest, so sodništvo dajali v zakup finančnim mogotcem. Ti so odkupovali posestva od propadajočega plemstva in jemali v zakup sodniško funkcijo, ki je bila v tistem času takoj za županom najvišja mestna upravna funkcija. S tem je bilo povezano vmešavanje v deželno upravo in po vzoru italijanskih mestnih držav

so nastali zametki patriciata: izenačevanje plemstva in meščanstva. Toda ta proces so kasneje Habsburžani prekinili, zaostriili upravno mejo med mestom in podeželjem ter zakoličili socialno mejo med plemičem in meščanom vse do 19. stoletja.

Podeželje v predmestju

Ljubljana je imela ves srednji vek pa tudi kasneje močno agrarno zaledje v svojem podeželju, ki je še danes prisotno v zavesti nekaterih mestnih predelov. To se še danes izkazuje v jeziku: kadar v Trnovem rečejo »Grem v mesto,« to pomeni, da grejo v center. Poleg zemljišč mestnih hiš izven obzidja (t. i. patidenčnih hiš) so venec okoli Stare Ljubljane (Mestni, Stari in Novi trg) tvorila predmestja (nem. *Vorstadt*) in vaška jedra (nem. *auf dem Lande*), ki so šele v 20. stoletju postala integralni del mesta (upravno, urbanistično in poistovetno), čeprav so se ponekod kmečki in urbani elementi mešali več stoletij.

Stara ljubljanska predmestja so bila Šentpeter, Poljane, Gradišče in Kapucinsko predmestje, Karlovsko predmestje in Trnovo. Med urbanizirane ljubljanske vasi štejemo Vodmat, Spodnjo in Zgornjo Šiško, Vič in Glince, Moste, Selo in Fužine, Štepanjo vas, Koseze in Dravljce ter barjanske vasi. Med naselbinske komplekse obdobja vzpona industrializacije pa spadajo Bežigrad, Kodeljevo, Rožna dolina in delavske kolonije. Med njimi zagotovo izstopa najstarejše srednjeveško predmestje Krakovo, ki ima izvore še v predrimskih časih. Kasneje je bilo podložno tevtonskemu viteško-meniškemu redu s sedežem v Križankah, nato pa je vse do danes trdoživo ohranilo arhitekturno-urbanistični videz pritličnih hiš z vrtovi.

Druge ljubljanske vasi oziroma predmestja so videz in parcelacijo bolj spreminjala, kljub temu pa so še danes vidne sledi nekdanjih kolovozov, njiv, hlevov in pomožnih gospodarskih objektov v obrisih arhitekture in urbanizma. Kjer so nekoč kmetje obdelovali polja in so se pasle krave, danes stojijo blokovska naselja, četrti hiš in javna infrastruktura. V preteklosti sta se mestni in vaški ambient srečevala predvsem ob tržnih in sejmskih dnevih. Šele modernizacija in industrializacija 19. in 20. stoletja sta počasi ukinjali razlike med mestom in podeželjem, predvsem s spreminjanjem socialne in poklicne strukture vasi. Med mestom in vasjo je vedno veljal ambivalenten odnos in občutek nerazumevanja, predvsem zaradi drugačnega načina mišljenja, vsakdanjega življenja in kulturnih vrednot.

Mestni in vaški vplivi

Prvi prelomni poseg mesta v predmestja je bilo zagotovo rušenje srednjeveškega obzidja konec 18. stoletja in nastanek novih trgov (Trg francoske revolucije, Kongresni, Prešernov in Krekov trg). Druga razvojna etapa je bila železnica leta 1848 in skromni

začetki industrializacije, tretja zagotovo popotresna obnova, največja in zadnja etapa urbanizacije pa se je zgodila po drugi svetovni vojni z izrazito gradbeno vneto in skokovitim naraščanjem prebivalstva. Za zadnja desetletja sta značilni razraščanje mesta s suburbanizacijo in premikanje urbanih mej. Poleg tega je opazna tudi mestna aglomeracija: z vsakodneвно migracijo zaposleni in študentje s sodobnimi sredstvi ter načinom življenja širijo mestni vpliv (novodobno pomeščanje) v t. i. ljubljansko urbano regijo.

Ljubljana je imela še dolgo v 20. stoletju rustikalni videz. »Stoji, stoji Ljubljana, Ljubljana dolga vas« je pesem, ki je

“ Kot se je mesto širilo na vas, je tudi vas prišla v mesto.

še desetletja opevala dejansko stanje ljubljanske urbane podobe. Kmetijska zemljišča so zasedala skoraj četrtino mestne površine. Ponekod ni bilo jasne meje med urbano in ruralno podobo, to pa ni bilo vidno le na mestnem obrobju z betonskimi novogradnjami sredi starih vaških jeder, temveč tudi v samem mestnem središču. Stara kmetija in gostilna Figovec je mirno čepela ob novozgrajenem Nebotičniku, simbolu ambicij medvojne meščanstva, in v 60. letih so Metalko zgradili poleg hlevov.

Urbani obroč okoli historičnega jedra Ljubljane predstavljajo sosese in gradnje iz obdobja po letu 1945. Mestne četrti znotraj avtocestnega sistema so bile še do leta 1935 (nastanek Velike Ljubljane) samostojne občine z vaško podobo. Kmečki elementi, kot so veselice z narodnozabavno glasbo, kmetije, kozolci in traktorji, pa še danes krasijo marsikatero mestno četrt. Kot se je mesto širilo na vas, je tudi vas prišla v mesto. Po prvi svetovni vojni se je odselilo nemško meščanstvo, po drugi pa je preostanek meščanstva prekrila plast prebivalstva iz agrarnih območij in z agrarnim načinom življenja. To se je odražalo v vrtičkarstvu, izletih na podeželje ob koncu tedna in v načinu preživljanja prostega časa.

Zeleno mesto

Mestna občina Ljubljana je med najbolj zelenimi evropskimi prestolnicami, saj več kot polovico občinske površine prekrivajo gozdovi (40 %), travniki (18 %) in njive (10 %). Kmetijska gospodarstva so še vedno razmeroma pomemben oskrbni dejavnik mestnega prebivalstva, sodobne usmeritve kmetovanja pa postavljajo nove funkcije proizvodnje, upravljanja in skrbi za sonaravni razvoj pokrajine kot celote.

Raznovrstna ponudba ljubljanskih kmetij

Staša Cafuta Trček, foto: Dunja Wedam

Soržen – sorški kruh iz različnih žit

»Dobrodošli na Dolenčevem mlinu,« prijazno pozdravi Olga Avsec, ko izstopim iz avta in s pogledom ošvrknem kar veliko poslopje pred mano. »A poznaš tisti rek: Vodo je speljal na svoj mlin?« Nasmehnem se in kapne mi, da to zagotovo pomeni, da so mlinarji vodo preusmerili na mlinska kolesa, da bi se hitreje vrtela. Olga v smehu doda, da sta bober in človek edina, ki vodo speljujeta na svoj mlin. Povabi me v notranjost mlina, ki ima dvestoletno tradicijo. »Moj oče je mlel kar štirinajst dišavnic za mesnopredelovalna podjetja. Spomnim se vonjav, ki so se bohotile po hiši, še posebej muškata cveta,« mimogrede omeni gospa Olga. Nekoč je bilo na vodotoku od Reke do Zavoglja trinajst mlinov. Dolenčev mlin je edini, ki še deluje in ohranja kulturno dediščino mlinarstva na vzhodnem delu Ljubljane. Od Ljubljane so oddaljeni le deset kilometrov proti Podlipoglavu. »Včasih smo pekli kruh soržen – sorški kruh. Bila je lakota in zmleli smo vse ostanke različnih žit, kot so ječmen, rž, koruza,« se spominja sogovornica. »Najbolj priljubljene so

delavnice peke kruha v krušni peči. Najprej predstavimo delovanje mlina, pogledamo notranjost, vrste žit, zunanja ogromna lesena in kamnita kolesa iz Podgrada, ki poganjajo mlin. Nato se preselimo v zgornji prostor, kjer je krušna peč, ki je zakurjena najmanj dva dni pred peko. Vsak prime za delo! Nazadnje smo spekli ajdov kruh z orehi, čebulni kruh z maslom ter mlečni kruh.« Olga mi ponudi skodelico čaja ter kos mlečnega kruha. Še topel je. Prijetno diši in kar topi se mi v ustih. »Pridi, greva pogledat še toplar, ki je bil zgrajen leta 1912, nato pa zaradi dotrajanosti po stotih letih obnoven.« Toplar oziroma dvojni kozolec je postavljen na sotočju Žagarskega potoka in vodotoka Reka. Nudi prostor oddiha, primeren je za praznovanja in piknike. Prenočiti na njem je posebno doživetje. A meni pozornost pritegne ogromno deblo trte, ki se vzpenja po lesenem, skrbno izrezljanem kozolcu. »Ne vemo, katere sorte je, niti koliko je stara. Grozdje dozori in je rdeče barve ter zelo sladko,« razlaga. Več kot sto let, pomislim. To so ti drobni dragulji, ki jih premalo poznamo, in to je tista raznovrstnost, ki nam jo ljubljansko podeželje ponuja. Kontakt: Dolenčev mlin, Olga Avsec, 041 862 823, Podlipoglav 25, 1000 Ljubljana, www.dolencevmlin.si/, dolencevmlin@gmail.com.

Pristen okus jogurta v vračljivi stekleni embalaži

Kmetija Kastelic - Žonta, ki se ukvarja s pridelavo mleka in mlečnih izdelkov, se nahaja dobrih pet minut od trgovskega centra BTC, v Sneberjah. Dobro označena tabla na glavni cesti pokaže pot do dvorišča kmetije, kjer poteka prodaja na domu. Ravno sem naletela na dva kupca, redni stranki. »Mleko, štiri borovničeve in šest čokoladnih jogurtov, prosim,« slišim možakarja, ko se približujem mladi dami Ani, ki je tik pred prevzemom kmetije od svojega očeta. Pozdravim in pobaram možakarja: so jogurti dobri? Pritrdi z velikim nasmeškom. Mlada kmetica Ana Kastelic me najprej pelje v velik hlev, kjer je preko osemdeset krav, od tega štirideset molznic. »Leta 1999 smo hlev prenovili in s takratne vezane reje prešli na prosto, kar pomeni, da se živali lahko prosto gibajo, krmo imajo na voljo cel dan in do nje dostopajo, kadar želijo. Tak način reje je živalim prijazen, poleg tega pa jim omogoča boljše

Foto: Miha Fras

udobje in počutje,« razlaga in pove še, da so do nedavnega vse mleko prodajali velikim odjemalcem. Dobra štiri leta pa prodajo eno četrtno mleka in mlečnih izdelkov doma. V priročni trgovini odpre hladilnik in ponudi mlečne izdelke. Sladka in kisla skuta, devet različnih okusov jogurtov, mleko. Izberem navadni jogurt v stekleni embalaži. Priznati moram, da je okus jogurta pristen. Plastika hočeš nočeš doda neprijeten priokus. Z žlico zajamem snežno belo mlečno dobroto, ki ima na vrhu nekaj milimetrov smetane in pomislim, ta jogurt je bil še včeraj mleko. Pogovor nanese na pridelavo zelenjave. Kislo in sveže zelje, kisla repa, motovilec, čebula, korenje, krompir, koleraba, različna solata, stročji fižol, paradižnik, rdeča pesa, to so pridelki, ki jih prav tako prodajajo na domu, seveda, ko je njihova sezona! Vabljeni, da jih obiščete in spoznate svež okus ljubljanskega podeželja! Vsak dan. Kontakt: Kmetija Kastelic Žonta, Ana Kastelic, 031 788 182, Sneberska cesta 54, www.facebook.com/KmetijaKastelic-Zonta, kmetijakastelic@gmail.com.

Sveže, zrele, sočne, sladke jagode že v začetku junija

Domačija Kostevc - Hribar se nahaja kar na sedemsto metrih nadmorske višine, na vrhu vasi Vnajarje. Pot do njih vodi mimo Zaloga in Podgrada, petnajst kilometrov vzhodno od Ljubljane. Gospodarja Srečko in Vida Hribar skrbita za pridelavo jagod, češenj, malin, hrušk in sliv. »Pridelujemo sezonsko, zato je sadje vedno sveže, zgolj iz lastne integrirane pridelave,« pove Srečko, ko sedemo za kuhinjsko mizo. Žena Vida ponudi rolado, polnjeno z domačo jagodno marmelado. Zgodnji april je in sadna drevesa se pripravljajo k cvetenju. Ker vem, da na domačiji sprejmejo le toliko naročil, kot imajo pridelka, me zanima, kateri mesec dozorijo katere sadje, da boste naši bralci in bralke na tekočem. »Jagode zorijo v juniju. V drugi polovici istega meseca zorijo tudi češnje. Sveže nabrane maline in jagode še isti ali najkasneje naslednji dan zjutraj oddamo,« niza informacije Srečko in poudari, da vnaprej planirajo zorenje in temu primerno sprejemajo naročila kupcev. »Seveda smo odvisni od

vremena, zato planiranje ni vedno lahko opravilo,« opozori Vida. Maline zorijo v drugi polovici junija in prvi polovici julija. Zgodnje sorte sliv in hrušk začnejo zoreti v sredini julija. Slive imajo v ponudbi do sredine oktobra, hruške pa običajno do konca leta. »Od zgodnje pomladi pa do pozne jeseni naju najdete največkrat v nasadih. Trenutno pomlajujemo češnje, katerih krošnje bodo nižje in lažje dostopne. Gre za domačo novo sorto vigred, ki da debel, temnordeč plod in čvrsto meso.« Blizu hiše je tudi dokaj velik bazen – zbiralnik deževnice, ki jo kasneje uporabljajo za zalivanje jagod. Zrele, sočne, sladke jagode bodo torej junija. »V sezoni grem vsak dan zgodaj zjutraj v center Ljubljane, sadje peljem najprej do vrtcev in šol, nato pa še do strank,« zaključijo Srečko in vabi, da obiščete tudi Sadno cesto med Javorom in Jančami, ki poleg sadja na kmetijah nudi neskončno lepe razgledne točke. Kontakt: Domačija Kostevc, Srečko Hribar, 031 335 298, Vnajarje 7, 1129 Ljubljana Zaloga, www.domacija-kostevc.si, domacijakostevc@gmail.com.

Foto: Miha Fras

Zeliščni raj na petstotih metrih nad morjem

Ste že kdaj slišali za Mali Lipoglav? Vas leži na vzhodnem obrobju ljubljanske kotline, na 500 metrih nadmorske višine. Tukaj se nahaja kmetija Grum, ki se v zadnjem desetletju ukvarja predvsem z gojenjem zdravilnih rastlin in dišavnic. Mihaela Grum s soprogom skrbno obdeluje zeliščni vrt na naravi prijazen način brez uporabe fitofarmaceutskih sredstev. GPS me usmeri k napačni hiši. Naletim na poštarja, ki me prijazno usmeri na pravo pot. Na dvorišču me že pričakuje gospa Mihaela. Ponudi domač zeliščni čaj, pripravljen s poprovo meto, smrekovimi vršički, trobentico, ožepkom, timijanom, slezenovcem ter bezgom. Osvežilna pijača še kako prija za dobrodošlico. Stopimo do priročne sušilnice za zelišča. Mihaela ravno suši trobentice, ki blagodejno delujejo na dihala. »Vsa zelišča, ki jih uporabljam v čajnih mešanicah, so nabrana ročno na naši kmetiji in naravno posušena. Zelišča lahko pijemo kot samostojen napitek ali pa jih združimo v čajne mešanice, ki delujejo na določeno zdravstveno

težavo,« pripoveduje in razloži, da moramo čaj popariti vsaj deset minut, če želimo doseči zdravilen učinek čaja. Pri rastlinah z veliko eteričnega olja, kot so meta, melisa in citronka, in jih pijemo vsakodnevno, pa je dovolj le pet minut v pokriti posodi. Čaji se ne sladkajo, izjemoma z medom. Stopiva do njive, kjer je nasajenih okoli trideset zdravilnih rastlin. Ker je zgodnja pomlad, njiva še ni v vsej svoji veličastni podobi. »Veliko ljudi se ustavi in pride pogledat naš zdravilni vrt. Mož je uredil lesene napise, tako da se točno ve, kaj je kje posajeno. Naši gostje se tako tudi vizualno in senzorično učijo in spoznavajo zelišča.« Z roko nakaže proti travniku, kjer nabira travniška zelišča. Povabi me v kuhinjo, kjer pokaže vse izdelke, ki jih poleg različnih mešanic čajev še ponuja. To so zeliščna mazila iz arnike, smrekove smole, oreha, šentjanževke, divjega kostanja, ognjiča in ranjaka ter zeliščne kapljice iz ameriškega slamnika, čemaža, baldrijana, artičoke in pegastega badlja. Med ostalo ponudbo je sirup iz smrekovih vršičkov, timijana in žajblja. Poudari, da so vse sestavine zelišč izključno domače pridelave.

Mihaela je tudi predsednica društva Podeželje Lipoglav. Pred leti je bil zasnovan pohodniški čaj Lipoglav'c, ki je nastal po navdihu vsakoletnega pohoda na Pugled. »Pohod poteka skozi šest vasi in v vsaki vasi smo pohodnikom ponudili čaj iz enega zelišča. Vsa zelišča smo na koncu združili v čajno mešanico, ki smo jo poimenovali Pohodniški čaj Lipoglav'c. Ta čaj blagodejno vpliva na naša dihala in razpoloženje, vse, kar potrebuje pravi pohodnik. Drage bralke, dragi bralci, lepo vabljeni, da nas obiščete na kmetiji, vabljeni pa tudi na pohod, ki bo letos v soboto, 15. septembra, s startom pred osnovno šolo na Malem Lipoglavu.« In še: na Grumovi kmetiji je tudi sušilnica sadja, ki deluje na star način. V njej kurijo na bukova drva. Pri tem opravi lu je najpomembnejše, da ogenj ne ugasne in da je konstantna temperatura (60–70°C). Sušenje je treba vseskozi opazovati in sproti pobirati suho sadje. Kontakt: Kmetija Grum, Mihaela Grum, 031 457 623, Mali Lipoglav 7, 1293 Šmarje - Sap

📞 www.zeliscamihaela.si/p/zeliscni-caji.html,
✉ mihaela.grum@gmail.com.

Foto: arhiv Trnulja

Nedeljsko kosilo z domačimi, ekološkimi sestavinami

Cesta čez Črno vas spominja na avstro-ogrske vasice, kot jih opazovalec lahko vidi v Baranji, Vojvodini ali Slavoniji. Ravna cesta pelje skozi vas, levo in desno stojijo hiše. Tri točke vzbudijo pozornost. Krajinski park Ljubljansko barje, Plečnikova cerkev ter Ekološko posestvo Trnulja, kamor sem namenjena. Na dvorišču za leseno ograjo me pričakata dva bela maremsko-abruška ovčarja, ki solastnici Urši Kunz naznanita, da je nekdo prišel. Gospodarica me povabi v hišo. Ponudi mi kavo in konopljinine ter orehove piškote. Stavba je obložena z lesenimi bruni, velika lesena okna omogočajo pogled na celotno posestvo. Počutim se prijetno, domače. »V tem svetlem prostoru je jedilnica, ki je za zunanje goste odprta ob nedeljah, tukaj tudi strežemo zajtrke in ostale jedi gostom, ki so pri nas na oddihu,« razlaga gospa Urša. Nedeljska kosila so vsak teden pestra, prilagojena sezoni in po navdihu starih slovenskih receptov. Znani so po oslovskih in

kozjih salamah, karpaču ter pršutu. Pa tudi po jedeh iz konoplje in hladno stiskanih oljih: konopljinem, bučnem, sojinem, orehovem olju in olju oljne ogrščice ter po namazih iz orehove in konopljinine oljne usedline. V ponudbi imajo več vrst moke. Vsi pridelki in izdelki so ekološko certificirani, dopolnjeni s pridelki in živili z ostalih ekoloških okoliških kmetij in kmetij iz celotne Slovenije. Večino izdelkov je možno tudi kupiti v samopostrežni trgovini 24 ur na dan, ki stoji ob cesti. »Naše poslanstvo je trajnostno, torej ponujamo pretežno ekološko hrano, pridelano pri nas na Barju ali na ekoloških kmetijah v naši bližini,« poudari. Po novem so ob petkih tudi na Odprti kuhni na Pogačarjevem trgu. Če si morda želite pripraviti zdrav in okusen eko obrok, potekajo v Trnulji tudi tematske kuharske delavnice. Zanima me, kako to, da imajo posest ravno v Črni vasi in od kod ime Trnulja. »Z mojem Mihom sva želela iz mesta, a ne predaleč. Leta 2002 sva kupila zapuščeno in poraščeno parcelo, ki je kljub trnju obetala. Ime za najin novi

dom je ponudila narava kar sama – trnulja, plod črnega trna, ki je posestvo tako vztrajno čuval za naju,« razlaga s toplino na obrazu. Apartmajski objekt je narejen po vzoru najstarejše hiše v Črni vasi, tako imenovane Tomaževe hiše, in je v celoti zgrajen iz zdravju prijaznih materialov – lesena gradnja, ilovnati ometi, konopljlina izolacija, v naravnem slogu je zasnovana tudi notranjost. Turistična kmetija je članica verige Bio hotels, njihovi gostje pa so okoljsko ozaveščeni. »Želiva si, da bi okolju prijazen način življenja postal življenjski slog vsakega prebivalca naše prestolnice, seveda si to želiva tudi širše. Planet Zemlja je čudovit. Ljubljancani, lepo vabljeni, da nas obiščete in spoznate našo zgodbo ter del zgodbe »naravi prijazno« odnesete v svoje življenje. Veseli bomo vašega obiska!« sklene sogovornica. Kontakt: Ekološko posestvo Trnulja, Miha Pupis in Urša Kunz, 041 610 522, Črna vas 265, 1000 Ljubljana, <http://trnulja.com/sl/trnulja-home.php>, info@trnulja.com.

Medeno vino – medica je bila prva fermentirana pijača

Čebele. Ljudje smo jim hvaležni, da pridelujejo med. Kaj pa ostali proizvodi, ki jih človek lahko naredi iz medu? Gregor Jere je mlad, a izkušen čebelar, ki je ponudbo razširil na pridelavo medenega vina in peneče medice. A pozor, če ste mislili, da je ime medica povezano z žganjem, saj to ni res. »Zmeraj sem si želel pridelovati vino, a ker v Ljubljani rastišče ni najbolj primerno za vzgojo trt, sem to misel sčasoma opustil. Oče je v osemdesetih od strica prevzel čebelarstvo in se v prostem času posvečal čebelarstvu. Zrasel sem s čebelami in se v devetdesetih resno začel ukvarjati s pridelavo medu. V medicarstvu je danes vpeta vsa moja družina, tako žena kot otroka,« pripoveduje Gregor. Z zanimanjem poslušam življenjsko zgodbo družine z ljubljanskega podeželja, ki posluje ob pomoči kranjskih čebel. V hiši v Dobrunjah, kjer stanujejo, imajo tudi priročno trgovino in možnost prodaje na domu. Prostor z izdelki mamljivo diši po čebeljem vosku. Točno takšen parfum bi imela, pomislim. Na policah so

akacijev, cvetlični, gozdni, kostanjev in hojev med. Na ceniku vidim tudi cvetni prah in matični mleček. Na vinskih steklenicah so obešeni medaljoni. Ko pogledam bližje, vidim, da so to zlata priznanja z mednarodnega ocenjevanja Finger Lakes Wine Competition v ZDA. Gregor pripoveduje, kako se je odločil za nadgradnjo ponudbe z medom. »Ker ideja o pridelavi vina ni nikoli zaživela, sem nekega dne dobil idejo: kaj če bi pridelal medeno vino, torej medico in penečo medico? Saj je bila to vendarle prva naravna alkoholna pijača, ko je človek začel 'krasti' med čebelam,« z navdušenjem pove. Medica je pridobljena iz medu in vode z dodatkom različnih kvasovk, ki povzročijo alkoholno vrenje, pri čemer nastanejo alkohol in aromatične spojine. Peneča medica se pridelava enako kot penina ali znameniti šampanjec. Lani oktobra je Ministrstvo za kmetijstvo povabilo nekaj slovenskih vinarjev na promocijo slovenskih vin na mednarodni sejem vin v Hongkong. »Povabljeni smo bili tudi mi. Kitajci so bili navdušeni, mi pa še bolj, ko so naročili prvo paleto steklenic,« se spominja in pove, da je ekspedicijo v Azijo v imenu družine

vodila hči Nika, meni pa natoči vzorec dobro ohlajenih »mehurčkov«. Nato še stopiva v priročno klet, kjer mi ponudi cvetlično in kostanjevo medico. Prva je nežna, spominja na jagodni izbor, druga pa na koncu prijetno pogreni. »Želim si ustvariti pravo medeno klet,« mi zaupa in povabi bralce, da pridejo na dom ali pa jih spoznajo na Ljubljanski vinski poti, ki poteka dvakrat letno v centru. Kontakt: Čebelarstvo Jere, Gregor Jere, 040 511 653, Novo naselje 5 b, 1261 Ljubljana Dobrunje, www.cebelarstvo-jere.si, info@cebelarstvo-jere.si.

Šparglji so kraljeva pozno spomladanska zelenjava

Ko sem pogledala na zemljevid, kje je kmetija Ramovž, sem hitro ugotovila, da je ena najbližjih centru Ljubljane. Pri Ruskem carju, tako da je bila pot do njih s kolesom »mala malca«. Vhod na dvorišče in samo dvorišče nakazuje, da ima ta kmetija dolgo tradicijo. Dogovorjeni smo zgodaj zjutraj in ravno naletim na sortiranje in pakiranje zelenih špargljev. Ko pridejo z njive, jih najprej nežno operejo, sortirajo po debelini in zapakirajo v polkilogramske snope. Nabiranje gojenih špargljev

je zelo natančno delo, saj je rastlina občutljiva, poganjki se neenakomerno razvijajo in rastejo drug ob drugem. »Leta 1999 smo jih začeli saditi. Takrat še niso bili popularni. Leta so minevala, odjemalci so se vračali, začelo se je govoriti o nas. Šparglji pa so vedno bolj prisotni v slovenskih gospodinjstvih,« mi ob prihodu na moja radovedna vprašanja odgovarja Milan Ramovž, ki je od staršev domačijo prevzel v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Takrat je kmetija pridelovala zelje in repo. Danes pa tema dvema poljščinama dela družbo tretja zelena zelenjava. »Prvo leto smo pridelali le trideset kilogramov špargljev. Začeli smo s slabim hektarjem, danes jih imamo sedem.« Zanima me tudi, kako kupec ve, kdaj je špargelj svež, in kakšna je razlika med tanjšimi in debelejšimi gojenimi šparglji. »Oleseneli del nakazuje, da je star. Če pa diši in je uporaben od vrha do spodnjega dela, pomeni, da je svež. Pri debelejših in tanjših špargljih ne gre za različno sorto ali daljši čas rasti. Oba rasteta enako dolgo in celo istočasno, a se en bolj odebeli, drugi pa ostane tanjši,« razlaga in doda, da sezona traja le dva meseca. Letos je zamaknjena zaradi dolge zime, bo pa zato trajala nekoliko

dlje v junij. Veseli vas bodo, če jih obiščete na domu, prodajajo pa jih tudi na ljubljanski tržnici in v trgovinah. »V kuhinji jih lahko pripravimo na različne načine. Zelo hitro so nared, saj se hitro omeščajo. Na primer z jajci, na žaru s slanino, s sladko smetano in jagodami,« pa na vprašanje o njihovi uporabi na hitro odgovori partnerica Mateja, ki na kmetiji z veliko ljubeznijo pomaga pri vzgoji, pakiranju in prodaji sveže zelenjave. »Zame so šparglji kraljevska zelenjava,« sklene in vas z Milanom povabi, da ju obiščete in poizkusite te sezonske zelenjavne »sadeže«. Kontakt: Kmetija Ramovž, Milan Ramovž, 041 694 696, Danile Kumarjeve ulica 7, 1000 Ljubljana, www.facebook.com/ramovz/, ramovz.milan@gmail.com

Pogled na sotočje rek, Ljubljano in Julijce z ekološke kmetije s tristoletno tradicijo

Ime Podgrad spominja na nekaj, kar je pod gradom, mar ne? Naša naslednja točka ljubljanskega podeželja ima zanimivo ime. Pot do Podgrada je dokaj preprosta. Peljete se do Zaloga, nato pa do prvega ozkega železniškega

nadvoza na desni in že ste v vasi. Prva ulica levo v hrib pelje do ekološke turistične kmetije Pri Lazarju, ki ima dolgo, tristoletno tradicijo. Milan Bizjan je zdajšnji gospodar. Ujamem ga v hlevu, na jutranjem ritualu pri kravah. Iz sosednjega hleva kuka bela kobilica. Pristopim in pobožam prijazno lepoto. »Lipčanka je,« me seznani in zaželi dobrodošlico. »Krave bodo šle na pašnik ob hiši,« nakaže z roko ter me povabi na razgledno točko, od koder se lepo vidi sotočje treh rek Save, Ljubljanice in Kamniške Bistrice. Razgled je naravnost fantastičen. Poleg rek se vidi celotna Ljubljana z okolico. Naša prestolnica deluje s te razdalje kar velika. Dobro se vidijo tudi Julijske Alpe, Zasavsko hribovje, Krim ter obdelovalne površine našega mesta. »Poglej levo,« usmeri gostitelj moj pogled in nakaže dve točki na hribu. »Vidiš dve zgradbi? Bolj levo so ostanki ruševin srednjeveškega gradu Osterberg oziroma Ostri vrh, desno malo nižje je nekdanja vila, imenovana Grad, nekoč prav tako srednjeveški grad oziroma utrdba. Obe zgodovinski točki sta danes priljubljeni pohodniški poti, ki se imenujeta Ostrovrharjeva pot,« opisuje in doda, da pohod s postanki traja tri do

štiri ure ter da je pot prehodna vse leto, razen v večjem snegu. »Skraino levo, med dvema hriboma je nekdanji znameniti kamnolom mlinskih kamnov iz sredine 16. stoletja. To je edinstven in dokaj neznan spomenik kulturne dediščine pri nas.« Dodam, da lahko na ekološki kmetiji Trnulja in Dolenčevem mlinu vidite kamne prav iz tega kamnoloma. Pa tudi, da je ta nekdanji kamnolom danes nadvse zanimivo balvansko plezališče. Gospod Milan me povabi v hišo in razkaže lepo urejene sobe za goste, opremljene s starimi, restavriranimi kosi pohištva. »Pri nas si lahko privoščite tradicionalne slovenske jedi. Glede na sezono lahko kupite domače pridelke, kot so sir, skuta, kislo mleko, jabolka, jabolčni sok, sušeno sadje in žganje,« našteva sogovornik. Prav žganjekuha ima na kmetiji bogato tradicijo. »V dobrem sadnem žganju se okuša lepo cvetico in značilen okus po sadju. Na kmetiji želimo svoje goste tudi izobraziti o prepoznavanju kakovostnega žganja ter dvigniti kulturo pitja,« pomenljivo pove ter doda, da je osnova pridelave žganja zrelo in zdravo sadje. Na kmetiji imajo gostje možnost sodelovati pri kmečkih opravilih v hlevu ali na pašniku ter spoznavati domače živali. Že vrsto let sprejemajo enodnevne ekskurzije šolskih skupin, na katerih

otroci spoznavajo ekologijo in se začnejo zavedati, da smo ljudje le del narave. Mladi spoznavajo tudi poklic kmeta, ki v razvitem, a ekološko usmerjenem svetu postaja poklic prihodnosti. Z gostiteljem stopiva še do panja, ki je tik ob gozdu s pogledom na kmetijo in sotočje. S čebelarjem Francem Žerjalom sodelujeta v projektu ponudbe apiturizma. Poleg medu lahko gostom ponudijo tudi masažo hrbta z medom, ki očisti vso »nesnago« z našega telesa. »V ponudbi imamo tudi vdihovanje čebeljega aerosola. Ta ponudba nege telesa je prijetna, človeka popolnoma sprosti in napolni z lepimi občutki,« opisuje ter doda, da gostje prihajajo z vsega sveta. »Neka Američanka prihaja vsako leto z manjšo skupino turistov, ki obiščejo Slovenijo ravno zaradi čebel in vsega, kar je povezano z njimi. Ljubljanačani, lepo vabljeni k nam na kmete, privoščite si!« Kontakt: Turistična kmetija pri Lazarju, Milan Bizjan, 041 807 146, Podgrajska cesta 9 c, 1129 Ljubljana Zalog, www.pri-lazarju.si/sl/, info@pri-lazarju.si, Apiturizem Žerjal, Franc Žerjal, 031 835 405, www.apiturizem.si/cebelarstvo-zerjal/, franc.zerjal@gmail.com.

NAMIG ZA IZLET – OGLED POSAVSKEGA ŠTEHVANJA

Datum: 23. junij 2018; prizorišče: Savlje 101

Posavsko štehanje je tradicionalna konjeniška igra, ki je bila leta 2012 vpisana v register nesnovne dediščine. Štehanje izvira iz Ziljske doline. V Ljubljani so ga Ziljani prvič predstavili leta 1935 v sklopu folklornega festivala Koroški dan na pobudo Franceta Marolta. Ni povsem jasno, kako se je štehanje razvilo. Izvor imena je nemški in kaže na prvotni način igre, ko je bilo treba sod zabosti (v nemščini stechen). V Ziljsko dolino v Avstriji naj bi štehanje prišlo iz italijanskega Vidma in naj bi bilo kmečka oblika rimske viteške igre, pri kateri so vojaki v lutko, nataktno na kol, v diru zasajali kopje. Pri posavskem štehanju jezdec, neporočeni fantje, s kovinskim kijem v diru razbijajo lesen sodček. To ponavljajo toliko časa, dokler se sodček ne razbije. Zmagovalec je tisti, ki sodčku zada »usodni« udarec. Konji za štehanje so ponavadi kmečki, čeprav zadnja leta sodelujejo tudi športni. Konji niso osedlani, so pa okrašeni z različnimi trakovi, ki so vpeti v grivo in rep. Tekma je burna, sledita pa veselica in druženje. Vabljeni!

☞ <http://stehvanje.wixsite.com/stehvanje>

✉ zvone.milkovic@telemach.net

Foto: Aljaž Munda

Ima Ljubljana podeželje? Da!

Gorazd Maslo, Odsek za razvoj podeželja Mestne občine Ljubljana

Foto: Dunja Wedam

Podeželje je prostor, ki ga je skozi stoletja ustvaril kmet in kjer se kmetijske in gozdne površine prepletajo z območji naselij.

V nobeni drugi evropski prestolnici ni možno v nekaj korakih priti do najbližjega kmeta, do čebelarja in drugih ponudnikov, si kupiti solate, ki je bila zjutraj odtrgana, in si jo pripraviti za kosilo. V Ljubljani je to vsakdan. Zakaj bi šli daleč, če je vse tako blizu, na dosegu roke? Pa vendar je ta bližina vsem nam premalo poznana.

Naš zeleni prstan ima 109 km² kmetijskih površin in 107 km² gozdnih površin, v njem je 826 kmetij, ki imajo v povprečju v uporabi 7 ha kmetijskih zemljišč. Kmetje so najcenejši in najboljši vzdrževalci krajine, mi smo tisti, ki to vemo in jim bomo pri tem pomagali.

Poleg največjega naselja Ljubljane imamo še 37 manjših naselij – od Besnice do Zgornjih Gameljnov. Podeželski in urbani značaj se prepletata na večjem delu njenega območja. Najbolj izrazito podeželski značaj imajo naselja v Posavskem hribovju na vzhodu občine, kjer leži tudi najvišji vrh Mestne občine Ljubljana, Janče. S 792 m nadmorske višine je za več kot 100 m višji od priljubljene izletniške točke, Šmarne gore. Tam je dežela jagod in tam boste našli, kar ste že dolgo iskali ...

Mesto se tega zaveda, zato z različnimi ukrepi, ki sledijo ciljem Strategije razvoja

podeželja Mestne občine Ljubljana v programskem obdobju 2014–2020, spodbuja razvoj kmetijstva in raznolikih dejavnosti na podeželju za dvig kakovosti življenja na podeželju.

Tako občina izvaja agrarne operacije (komasacije, melioracije), spremlja rodovitnost in stanje tal na vodovarstvenih

“ Podeželje je kot zeleni prstan, ki obdaja Ljubljano in se kakor v krakih zajeda globoko proti centru Ljubljane.

območjih, zagotavlja dostopnost in povezanost zemljišč, pomaga pri selitvi in širitvi kmetijskih gospodarstev, ohranja kulturno dediščino in tradicionalna znanja, razvija nove proizvode in storitve, vključuje ponudbo ljubljanskega podeželja v javne

zavode in gostinske obrate po principu vzpostavljanja kratkih verig in se povezuje s sosednjimi občinami za izvajanje skupnih programov. Za prepoznavnost podeželja med meščani izvaja stalno promocijo podeželja in njegovih produktov na promocijskih dnevih podeželja v Ljubljani in v različnih medijih. Z investicijskimi podporami v obliki državnih pomoči občina spodbuja investicije na področju pridelave in predelave hrane ter dopolnilnih dejavnosti na podeželju. Med pomembnejšimi vsebinami je tudi razvoj socialnega kapitala, razvoj posameznikov ali njihovih formalnih in neformalnih skupin in ohranjanje identitete podeželja.

In kje ste vi? Predstavljamo vam nekaj izbranih kmetij, kaj vse imamo na podeželju, kaj si je vredno ogledati, kaj kupiti, kam se napotiti, da si spočijemo oči in napolnimo telo z novo energijo, in kje se potem v miru uvesti in kaj dobrega jesti. Se vidimo, tam zunaj, v našem zelenem prstanu.

Od borze do jedilnikov

Jelka Šutej Adamič

»Jejmo slovensko, pri nas vzgojeno zelenjavo in sadje!« nas vabijo veleblagovnice, ki oglašujejo svoja bogata znanstva s slovenskimi eko kmetijami. Vsaj desetletje so aktivni tudi posamezniki ali mala družinska podjetja, ki so v organiziranju oskrbe z domačimi vrtninami našli svojo priložnost.

V Ljubljani je v začetku leta potekala prva borza lokalnih živil Osrednje Slovenije, na kateri so se zbrali pridelovalci živil ter potencialni kupci iz javnega in zasebnega sektorja. Tako proizvajalci kot tudi odjemalci lokalnih živil namreč že dolgo iščejo povezave in spodbude za izboljšanje tovrstne preskrbe. Kratke nabavne verige imajo namreč pozitivne učinke na več vidikov trajnostnega razvoja mesta in širše regije, tako na področju gospodarstva in okolja kot družbenih odnosov. Res pa je, da Mestna občina Ljubljana že vrsto let spodbuja zagotavljanje varne hrane na lokalnem območju.

Gajbice, takšne in drugačne

Projekt Zelene verige je spodbudila ugotovitev, da je lokalno pridelane hrane, po kateri povprašujejo domačini in obiskovalci, premalo. Prav lokalno pridelane sestavine namreč predstavljajo trend sodobne kulinarike, ki postaja vse pomembnejši del turistične ponudbe v Ljubljani. Zato so hotelirjem in restavracijam v osrednji Sloveniji ponudili možnost preproste, organizirane nabave lokalno – oziroma vsaj regionalno ali nacionalno – pridelanih živil po ugodnih cenah, da do gostov dejansko pridejo pridelki lokalnih pridelovalcev hrane. Danes v projektu sodeluje 15 hotelirjev in gostincev, izvemo pa še, da se je preko Zelenih verig med kmetijami na obrobju Ljubljane in hoteli ter restavracijami do danes izmenjalo kar 18 ton lokalno pridelane hrane.

Prepoznavna je tudi samoorganiziranost na tem področju. Če na spletu iščete ponudbo lokalnih pridelovalcev živil ali dostavljavce domačih živilskih proizvodov, ste lahko prijetno presenečeni, kaj vse vas čaka. Od gajbic, zabojčkov do eko gajbic in

vseh drugih eko, bio zadev, pripravljenih in ponujenih prav vam. Starejša znanka iz ljubljanskega mestnega središča prisega na »domače«: vsak teden pri njej pozvoni ponudnik ene od gajbic s sezonskim sadjem in zelenjavo, o konkretni vsebini zabojčka in količini se dogovorita vnaprej. »Že več let dobivam domačo zelenjavo in sadje v gajbici na dom,« pravi in omeni, da na podlagi njene vsebine tudi pripravi tedenski jedilnik. Jagode se januarja pač ne znajdejo v njenih smutijih, z veseljem pa si olupijo slovenska jabolka.

Z 12 na 20 odstotkov

Cilj odseka za razvoj podeželja pri Oddelku za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana je po besedah njegovega vodje Gorazda Masla jasen in nedvoumen: »Lokalno pridelana hrana v ljubljanskih vrtcih, šolah in gostinskih obratih!« Kako jim bo uspelo, pa nam je zaupal Roman Medved: »V Mestni občini Ljubljana smo se povezali Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, Oddelek za varstvo okolja in Turizem Ljubljana ter uskladili različne aktivnosti s področja spodbujanja lokalne samooskrbe, ki smo jih do sedaj izvajali ločeno. S tem smo olajšali povezovanje ponudnikov in odjemalcev ter povečali število vključenih v različne dogodke, ki jih organiziramo. To so predvsem strokovne delavnice, zadnji dogodek pa je bila zelo uspešna Borza lokalnih živil.«

In kako uspešni so? »Aktivnosti, namenjene povečanju obsega lokalno pridelane hrane v javnih zavodih, so zastavljene dolgoročno. V zadnjih letih se je delež lokalne hrane v javnih ustanovah, katerih ustanovitelj je občina, povečal (po naših informacijah za približno 12 odstotkov), v naslednjem obdobju pa bi radi ta delež dvignili na

maksimalnih dovoljenih 20 odstotkov, kolikor omogoča veljavna zakonodaja.«

Potrošniki so za slovensko hrano pripravljeni plačati višjo ceno, nad 80 odstotkov se jih – glede na nedavne meritve – zaveda, da s kupovanjem hrane slovenskega porekla posredno prispevajo k ohranitvi delovnih mest in razvoju podeželja. Vse več potrošnikom naj bi bilo tudi jasno, da je poceni hrana, ki jo kupujemo, velikokrat v resnici cenena hrana, oziroma gre za viške hrane, ki jih države na svojem trgu niso uspele prodati. Tako je zelo verjetno, da bi ti potrošniki želeli kakovostno hrano tudi za svoje najmlajše in večje otroke in so pripravljeni spodbuditi tovrstno povezovanje lokalnih proizvajalcev z vrtci in šolami. Takšna oskrba bi bila najbrž dražja, zato se pojavi vprašanje, ali stroške za kakovostnejšo oskrbo otrok preložiti na pleče staršev ali morda privabiti pomoč državnih in regionalnih financerjev.

Vsekakor bi se morali pri oskrbi z lokalno hrano dolgoročno sistemsko povezati kmetje, ministrstvo, javni zavodi in stroka, da bi jo lahko uresničili. K čemur nedvomno prispeva tudi organizacija omenjene borze.

Na Ministrstvu za kmetijstvo pojasnjujejo, da poznamo v Sloveniji štiri evropske sheme kakovosti, to so Zaščitena označba porekla (ZOP), Zaščitena geografska označba (ZGO), Zajamčena tradicionalna posebnost (ZTP) ter Ekološka pridelava in predelava (EKO), in tri nacionalne sheme kakovosti: Izbrana kakovost (IK), Višja kakovost (VK) in Integrirana kakovost (IP). Kmetijski pridelek ali živilo v Sloveniji lahko pridobi eno od navedenih označb, če je pridelano ali predelano v skladu s predpisi oziroma izpolnjuje zahteve shem kakovosti.

Foto: Aleš Rosa

Lokalni pridelovalci so predstavljali svoje izdelke ter spletili mreže s čim krajšimi verigami med ponudniki in odjemalci.

20. maj – svetovni dan čebel

Čebele so nepogrešljive prebivalke Ljubljane, ki se v našem mestu odlično počutijo!

Staša Cafuta Trček, foto: Dunja Wedam

Ponosni smo na tradicijo čebelarstva v našem mestu. Kranjske sivke, pridne delavke, ki oprahujejo mestna drevesa in ostale medovite rastline, neopazno bivajo z nami. Center z ljubljanskim podeželjem šteje namreč kar 4.500 panjev. Letos se Ljubljana 20. maja z različnimi aktivnostmi pridružuje praznovanju prvega svetovnega dneva čebel, ki so ga Združeni narodi na pobudo slovenskih čebelarjev razglasili konec lanskega leta.

Vsako leto se na medenem dnevu predstavijo čebelarji in člani Čebelje poti, ki ponujajo med in čebelje pridelke, od cvetnega

Zaradi vseh prizadevanj na področju varovanja čebel in razvoja čebelarstva je Čebelarstva zveza Slovenije ob dnevu čebelarstva turizma Mestni občini Ljubljana podelila naziv **Čebelam najbolj prijazna občina 2017**. Čebelja pot je prejela v letu 2017 tudi URBACT Good Practice Award, podaja pa se tudi na evropsko pot kot BeePathNet v okviru programa URBACT Transfer Network. Ljubljana je tudi v preteklosti živela s čebelami. Čebelo in panj najdemo na najstarejšem mestnem izvesku Mestne hranilnice na Čopovi ulici. Številne meščanske družine in tudi arhitekt Plečnik so imeli na svojih vrtovih čebelnjake. Ime vasi Medno je izpeljanka iz besede medovit. V bližini stolnice, ob Ciril-Metodovem trgu, imamo Medarsko ulico, kjer je prodaja medu potekala še pred stotimi leti. Danes na območju naše občine delujejo

“ Pomagajmo čebelam – ocvetličimo okna in balkone z medovitimi rastlinami, ki nudijo čebelam v mestu pašo v času, ko ni drugih paš.

trije odstotki slovenskih čebelarjev, ki so povezani v štirih društvih. Čebelji panji so na strehah Cankarjevega doma, Centra kulture Španski borci, Centra urbane kulture Kino Šiška, Hotela Park, Radia Slovenija, Računskega sodišča, Vlade Republike Slovenije, v BTC-ju in še na številnih drugih lokacijah. Analize kažejo, da je med, pridelan v urbanem okolju, izredno kakovosten, brez pesticidov ter celo brez težkih kovin in ostankov izpušnih plinov.

Domača samopreskrba z medom in čebeljimi izdelki

Mestna občina Ljubljana je leta 2015 zasnovala in postavila Čebeljo pot, ki danes povezuje čebelarje in čebelarstva društva ter člane številnih izobraževalnih, kulturnih, zdravstvenih in gospodarskih institucij. Gre za povezovanje enako mislečih, ki z najrazličnejšimi aktivnostmi skrbijo za dobrobit čebel v našem mestu. Društvo Urbani čebelar je član Čebelje poti in si med drugim prizadeva za povečanje količine medovitih rastlin in dreves v urbanih okoljih. »Aktivno delamo na izboljšanju stopnje domače samopreskrbe z medom in čebeljimi izdelki, prav tako se urbani čebelarji povezujemo z drugimi panogami, ki si prizadevajo za izboljšanje kakovostne ravni življenja v mestih,« izpostavi Gorazd Trušnovec le dva od mnogih ciljev društva in doda, da si želijo pomladiti starostno

“ Ljubljanski med je mestno protokolarno darilo. S tem nazivom se lahko ponaša med, ki je pridelan na območju Mestne občine Ljubljana, je gozdni, kostanjev ali cvetlični ter ima oznako Slovenski med z geografsko označbo (SMGO).

strukturo čebelarjev. »Vabljeni, da se nam pridružite. Naši čebelarji bodo postali vaši mentorji v svet čebelarstva.«

Brez čebel ni oprahujevanja. Brez oprahujevanja ni hrane.

Maj bo od letošnjega leta postal mesec čebel. Slovenski čebelarji so za svetovni dan čebel predlagali 20. maj, rojstni dan Antona Janše (1734–1773), začetnika modernega čebelarstva. Bil je prvi cesarsko-kraljevi učitelj čebelarstva na Dunaju. Napisal je dve temeljni čebelarji knjigi: Razpravo o rojenju čebel in učbenik Popolni nauk o čebelarstvu. Njegove čebelarjeve nasvete

prahu do medenega vina in peneče medice.

čebelarji upoštevajo še danes. »Naša prizadevanja so namenjena ohranjanju čebel in njihovega življenjskega prostora,« pove Boštjan Noč, predsednik Čebelarске zveze Slovenije in ključni pobudnik. »Brez čebel ni oprasevanja. Brez oprasevanja ni hrane. Vsak od nas bo naredil veliko, če bo proste površine, ki jih ima doma na vrtu ali na njivi, zasadil z medonosnimi rastlinami,« nas v imenu čebelarjev in čebel nagovarja predsednik.

Posadite medovite rastline

Poleg čebelarjev za čebele skrbi tudi občina, tako da na javnih površinah sadi trajnice z mnogo medovitimi rastlinami. »Sivka, žajbelj, možin, ožepok, kraški šetraj, timijan, meta, bazilika, rožmarin, nizke homulice, ameriški slamnik, jesenske astre,« našteva medovite rastline Maruška Markovčič z občinskega Odseka za razvoj podeželja. Cvetovi teh rastlin dajejo čebelam medicino ali cvetni prah, nekatere pa oboje. Seznam medovitih rastlin, da se boste lažje odločili, kaj posaditi, najdete na tej povezavi:

📌 www.urbanicebelar.si/medovite-rastline.

Ne pozabite tudi na medovita drevesa, kot so lipa, vrba, cigarovec, pravi kostanj, divja češnja. Vabljeni, da obiščete spletno stran Čebelja pot in Urbani čebelar in izvedeli boste veliko novega, pripomogli k varstvu in razvoju (urbanega) okolja in izboljšali tudi kakovost vašega bivanja.

📌 www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/podezelje/cebelja-pot

KOLEDAR DOGODKOV

- 16. maj – Čebela v Ljubljani (fotografska razstava)** Desni atrij, Mestna hiša, otvoritev ob 17. uri
- 17. maj – Saje sončnic in drugih medovitih rastlin** Ameriška ulica, BTC City Ljubljana, ob 10. uri
- 19. maj – Vodstvo po Čebelji poti** Botanični vrt Univerze v Ljubljani, ob 16. uri
- 21. maj – Svetovni dan čebel v Cankarjevem domu**
ob 13. in 17. uri – ogled panjev na strehi Cankarjevega doma in degustacija medu
Prijave: zvezdana.lazar@cd-cc.si
od 10. do 19. ure – ogled interaktivnega paviljona Čebelji svet (*Bee World*)
ob 19. uri – Več kot med (projekcija dokumentarnega filma in okrogla miza na temo urbanega čebelarjenja), Kosovelova dvorana
- 23. maj – Čebelja pot in Kolovratova medena sladica (predavanje in degustacija)**
Baročni atrij, Gostilna Pri kolovratu, Ciril-Metodov trg 14, ob 19. uri
- 14.–27. maj – Dnevi odprtih vrat članov Čebelje poti**
Različne lokacije: Hotel Park, Botanični vrt Univerze v Ljubljani, BTC City Ljubljana
- Četrtni in sobote v maju – Medeno doživetje** Slovenski etnografski muzej, www.etno-muzej.si/
- Junij – Kjer so čebele doma (razstava)** Slovenski etnografski muzej, www.etno-muzej.si/

Ljubljana izjemno uspešna pri

Lilijana Madjar, direktorica Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije

Ljubljana je bila pri črpanju evropskih sredstev v obdobju 2007–2013 izjemno uspešna, kar je zagotovo zasluga vseh ključnih akterjev pri pripravi in izvedbi evropskih projektov. To so poleg Mestne občine Ljubljana z vsemi službami in oddelki še podjetja in organizacije velike mestne družine, kot so VO-KA, Ljubljanski potniški promet, Javni stanovanjski sklad, Tehnološki park Ljubljana, Turizem Ljubljana in Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije.

Skupaj smo v prejšnji perspektivi uspešno pridobili več kot 120 milijonov evrov evropskih sredstev, s katerimi smo skladno s tremi ključnimi operativnimi programi realizirali številne uspešne projekte v skupni vrednosti dobrih **243 milijonov evrov**. Teh je bilo kar **72**, osredotočeni pa so bili predvsem na spodbude za doseganje večje zaposljivosti, socialne vključenosti, višjega življenjskega standarda ljudi, dvigovanje konkurenčnosti podjetij, razvoj gospodarske in visokotehnološke infrastrukture, prepoznavanje naravnih in kulturnih potencialov, razvoj turistične infrastrukture, športno-rekreacijskih objektov, oživiljanje in ohranjanje kulturne dediščine, razvoj trajnostne mobilnosti ter izboljšanje kakovosti okolja. V tabeli si lahko ogledate,

kako različni projekti so to. Dejstvo, da je bila Ljubljana tako uspešna pri črpanju evropskih sredstev, potrjuje, da je na vseh področjih razvojno naravnana.

Tudi v aktualni evropski finančni perspektivi 2014–2020 razmišljamo ambiciozno in dolgoročno, zato z ekipami sodelavcev stalno pripravljamo izvedljive projekte, ki imajo dobre možnosti za zagotovitev financiranja. Vzpostavljamo močna partnerstva, saj le s stalnim povezovanjem in sodelovanjem lahko dosegamo tako izjemne rezultate. Zavedamo se namreč, da so evropska sredstva ključna za družbeno-ekonomski in trajnostni razvoj mesta. **Trenutno izvajamo 57 projektov v skupni vrednosti skoraj 150 milijonov evrov, od tega bo z evropskimi sredstvi**

financiranih približno 60 % vrednosti projektov. Med njimi lahko izpostavimo ureditev Galerije Cukrarna ter odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja. Aktualno programsko obdobje se sicer zaključuje leta 2020, črpanje sredstev pa bo možno vse do leta 2023. Pripravljajo se številni novi razpisi tako v Sloveniji kot EU in pričakujemo, da bo število realiziranih projektov in pridobljenih nepovratnih sredstev še naraslo. Trenutno poteka tudi Teritorialni dialog za usklajitev Dogovora za razvoj regije, v okviru katerega ima občina pripravljenih pet projektov v skupni vrednosti skoraj 29 milijonov evrov, od tega je 23.650.000 nepovratnih evropskih in državnih sredstev.

Mestna občina Ljubljana je v obdobju 2007–2013 pridobila 121,2 mio evrov evropskih sredstev in 27,2 mio evrov državnih sredstev. Skupaj s 93,1 mio evrov lastnih sredstev in drugimi viri je v tem obdobju izpeljala 72 projektov v skupni vrednosti kar 243,5 mio evrov.

72 projektov Mestne občine Ljubljana, sofinanciranih s strani EU v obdobju 2007–2013

IME PROJEKTA	KRATEK OPIS	SKUPNA REALIZACIJA PROJEKTA ZA NOSILCA PROJEKTA	REALIZACIJA			
			EU SREDSTEV	DRŽAVNIH SREDSTEV	DRUGI VIRI	LASTNIH SREDSTEV
MOL						
CIVITAS MOBILIS	Vizijo CIVITAS mest oblikujejo zelena mesta s tekočim prometom, preudarno mobilnostjo ter dostopnim mestnim prometom.	149.226,82 €	85.971,10 €	0,00 €	0,00 €	63.255,72 €
Noč raziskovalcev	V noči raziskovalcev se humanistika in družboslovje v živo predstavi na različnih dogodkih po Ljubljani.	1.000,00 €	1.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CIVITAS ELAN	Po izkušnjah, pridobljenih v projektu Civitas Mobilis, je Ljubljana skupaj z Gentom, Zagrebom, Portom in Brnom izvedla projekt trajnostnega, energetskega učinkovitega transportnega sistema.	1.587.107,56 €	1.095.521,56 €	0,00 €	0,00 €	491.586,00 €
Izgradnja Mrtvaškega mostu na Ljubljani	Gradnja novega Mrtvaškega mostu preko Ljubljane.	4.164.111,33 €	950.000,00 €	0,00 €	0,00 €	3.214.111,33 €
Center urbanih kultur	Prenova Kina Šiška je prinesla sodobno novo kulturno prizorišče, programe in razvoj glasbe v prestolnici.	6.528.699,00 €	1.102.506,00 €	0,00 €	0,00 €	5.426.193,00 €
SECOND CHANCE – Od industrijske uporabe do kreativnega impulza	Revitalizacija 5 opustošenih območij v Nürnbergu, Benetkah, Krakovu, Ljubljani in Leipzigu. Nova priložnost za Tovarno Rog: Center Rog. Programska revitalizacija.	121.247,25 €	97.826,25 €	0,00 €	0,00 €	23.421,00 €
Rekreacija in izobraževanje ob Savi	S projektom smo ob reki Savi, od Stožice do Jarš, uredili rekreacijske centre, sprehajalne, kolesarske in konjeniške poti ter rekreacijski center za otroke.	1.481.786,10 €	506.327,42 €	0,00 €	0,00 €	975.458,68 €
Urejanje javne razsvetljave	Rekonstrukcija javne razsvetljave na območju Celovške ceste od križišča z Litostrojsko ulico do Selanovega trga.	408.920,28 €	97.778,90 €	17.255,10 €	0,00 €	293.886,28 €
Večnamenski nogometni stadion Stožice	Izgradnja večnamenskega nogometnega stadiona Stožice.	43.322.815,31 €	7.978.201,50 €	2.137.112,51 €	0,00 €	33.207.501,30 €
Sava – reka, ki povezuje	Nadaljevanje projekta Rekreacija in izobraževanje ob Savi. V projekt so bile vključene različne nevladne organizacije, ki delujejo na tem področju.	1.069.580,93 €	600.376,47 €	0,00 €	0,00 €	469.204,46 €
Arheološki parki	Ureditev območij z že prezentirano arheološko dediščino in oživitve obstoječih arheoloških parkov s primernimi vsebinami ter vzpostavitev »arheoloških poti« po Ljubljani.	1.002.420,89 €	513.364,55 €	0,00 €	0,00 €	489.056,33 €
Trg republike	Ureditev Trga republike v Ljubljani oziroma obnova ploščadi.	3.310.074,43 €	1.220.683,99 €	0,00 €	0,00 €	2.089.390,44 €
OPENMUSEUM	Projekt vključuje mesta Ferrara, Ravena, Gorica, Rovigo, Benetke, Piran, Koper, Oglej, Kobarid in Videm. Ljubljana je v njem sodelovala s projekti spodbujanja muzejske dejavnosti.	431.613,07 €	365.352,47 €	44.873,97 €	0,00 €	21.386,63 €
MERCX – Managing Energy Reduction through Cycling Excellency; po preimenovanju CHAMP	Prenos dobrih praks iz mest, ki imajo dobro razvito kolesarjenje in dejavnosti za promocijo kolesarjenja.	52.975,55 €	39.731,66 €	0,00 €	0,00 €	13.243,89 €

črpanju evropskih sredstev

IME PROJEKTA	KRATEK OPIS	SKUPNA REALIZACIJA PROJEKTA ZA NOSILCA PROJEKTA	REALIZACIJA			
			EU SREDSTEV	DRŽAVNIH SREDSTEV	DRUGI VIRI	LASTNIH SREDSTEV
CIVINET mreža Slovenija-Hrvaška	Mreža CIVINET Slovenija-Hrvaška, ki združuje 27 slovenskih in hrvaških mest ali partnerjev.	10.100,81 €	9.808,47 €	0,00 €	0,00 €	292,34 €
UHI – Urban Heat Island	Priprava modela za trajnostno urbanistično načrtovanje mesta glede na učinek toplotnega otoka.	192.377,89 €	163.521,21 €	0,00 €	0,00 €	28.856,68 €
Obnova podstrehe POŠ Janče za potrebe ureditve Vaške učne točke in vrtca Pedenjped – enota Janče	Preureditev obstoječe zgradbe podružnične osnovne šole Janče za potrebe dejavnosti Vaške učne točke in hkrati zagotovitev manjkajočih prostorov za delovanje vrtca.	725.016,30 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	725.016,30 €
EOL – Energetska obnova Ljubljane (SMU – Energetski menedžer)	Uresničevanje lokalnega energetskega koncepta (LEK).	1.098.011,50 €	975.034,21 €	0,00 €	14.696,59 €	108.280,70 €
Izvedba komasacije kmetijskih zemljišč na območju Zadobrove v MOL – uradni prijavitelj je MOL	Komasacija ali zlozba kmetijskih zemljišč je postopek, v katerem se zemljišča na določenem območju zložijo in ponovno razdelijo med prejšnje lastnike tako, da dobi vsak čim bolj zaokrožena zemljišča.	198.151,00 €	115.275,00 €	38.425,00 €	0,00 €	44.451,00 €
Plečnikova hiša	Restavriranje in obnova sklopa stavb, izvirnih ambientov in muzealij v Plečnikovi hiši, ki predstavlja kulturno dediščino državnega pomena, z modernizacijo ter možnostjo razširitve muzejske prezentacije.	2.062.149,94 €	1.262.700,05 €	0,00 €	0,00 €	534.944,84 €
Energetske sanacije vrtcev in OŠ – poročanje za izvedbe OPVI	Energetska sanacija 18 objektov vrtcev Ciciban enota Lenka, Najdihojca enota Palček, Jarše enote Mojca, Kekec in Rožle, Mojca enoti Muca in Mojca, Miškolin enota Novo Polje, Zelena jama enota Zmajček, Pedenjped enoti Vevče in Kašelj, Črnuče enoti Gmajna in Ostržek, Pod gradom enota Zemljemerska, Šentvid enota Mravljinjček.	8.221.754,65 €	2.390.963,53 €	47.081,00 €	0,00 €	5.783.710,12 €
Muzej in prezentacija lutk (Ljubljanski grad)	Muzej je novost v slovenskem kulturnem prostoru in predstavlja kulturno dediščino lutkarstva na Slovenskem.	2.912.503,20 €	1.595.353,08 €	0,00 €	0,00 €	804.220,09 €
RCERO (JP SNAGA)	Regijski center za ravnanje z odpadki Ljubljana (čistilna naprava, odlagalno polje, objekti za predelavo odpadkov).	126.992.236,24 €	77.571.940,11 €	20.660.471,87 €	0,00 €	28.759.824,26 €
Izboljšava hidravličnega delovanja kanalizacijskega sistema v Ljubljani (JP VO-KA)	Gradnja zadrževalnih bazenov in dodatnih kanalizacijskih zbiralnikov.	10.215.196,97 €	5.186.134,75 €	3.230.876,89 €	0,00 €	1.798.185,33 €
Investicijsko vzdrževalna in gradbena dela v ZDL enoti Bežigrad	Statična sanacija sten in stebrov v 1. in 2. nadstropju, obnova prostorov v 2. nadstropju, zamenjava oken v 2. nadstropju in obnova fasade z izvedbo ustrezne energetske sanacije objekta.	1.220.211,34 €	180.225,62 €	0,00 €	0,00 €	1.039.985,72 €
Gimnastični center Cerar – Pegan – Petkovšek	Športna dvorana s specialno gimnastično opremo in dodatnimi prostori za dvoranske športe.	7.805.366,74 €	5.139.323,77 €	633.156,28 €	0,00 €	2.032.886,69 €
Ljubljana za zeleno mobilnost – ureditev brežin Gruberjevega kanala s postavitvijo pristanov	Postavitev pristanov in servisnega objekta.	2.706.510,66 €	2.021.056,90 €	0,00 €	0,00 €	685.453,70 €
P+R Dolgi most	Preureditev in razširitev obstoječega parkirišča.	978.866,82 €	659.913,43 €	0,00 €	0,00 €	318.953,39 €
P+R Barje – prva faza	Izgradnja in ureditev novega parkirišča.	3.010.266,96 €	1.457.405,35 €	0,00 €	0,00 €	1.552.861,61 €
AFE INNOVNET	Tematska mreža o inovacijah na področju starosti prijaznih okolij v EU.	10.801,00 €	10.700,00 €	0,00 €	0,00 €	101,00 €
SKUPAJ MOL		231.991.100,54 €	113.393.997,35 €	26.809.252,62 €	14.696,59 €	90.995.718,83 €
VO-KA						
INCOME	Izboljšano upravljanje onesnaženih vodonosnikov z integracijo mehanizmov in metod nadzora.	615.317,71 €	287.273,33 €	158.269,00 €	0,00 €	169.775,38 €
CCWaterS	Vpliv podnebnih sprememb na oskrbo s pitno vodo.	105.179,80 €	89.402,82 €	0,00 €	0,00 €	15.776,95 €
CC-WARE	Ublažitev občutljivosti vodnih virov na podnebne spremembe.	55.601,19 €	48.348,86 €	0,00 €	0,00 €	7.252,33 €
SKUPAJ VOKA		776.098,70 €	425.025,01 €	158.269,00 €	0,00 €	192.804,66 €
LPP						
CIVITAS MOBILIS	Vizijo CIVITAS mest sestavljajo zelena mesta s tekočim prometom, preudarno mobilnostjo ter dostopnim mestnim prometom za vse državljane.	413.606,51 €	189.516,25 €	0,00 €	0,00 €	224.090,26 €
CIVITAS ELAN	Skupaj z Gentom, Zagrebom, Portom in Brnom izveden projekt razvoja bolj trajnostno usmerjenega, energetskega učinkovitega transportnega sistema.	1.527.006,07 €	755.673,06 €	0,00 €	0,00 €	771.333,01 €
BIKE INTERMODAL	Projekt je namenjen ozaveščanju ljudi, da za svoje potovanje po mestu uporabljajo različna prevozna sredstva.	69.962,28 €	33.962,28 €	0,00 €	0,00 €	36.000,00 €
SKUPAJ LPP		2.010.574,86 €	979.151,59 €	0,00 €	0,00 €	1.031.423,27 €
JSS MOL						
Renewable Energy and Building Exhibitions in Cities of the Europe REBECEE	Projekt v sodelovanju z 8 evropskimi mesti (Ljubljana, Kiel, Talin, Alingsas, Amsterdam, Sofija, Riga, Vilna) spodbuja promocijo in dejavnosti na področju uvajanja obnovljivih virov energije.	281.614,62 €	140.818,42 €	0,00 €	0,00 €	140.796,20 €
Energy Intelligent Education for Retrofitting of Social Houses, EI-EDUCATION	Projekt spodbuja energetske obnove obstoječih stavb v javnem sektorju.	6.116,34 €	6.116,34 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
SKUPAJ JSS MOL		287.730,96 €	146.934,76 €	0,00 €	0,00 €	140.796,20 €
TPL						
Business Region LK – Čezmejno sodelovanje Tehnološkega parka Ljubljana in Lakeside Science & Technology Parka Celovec za povečanje konkurenčnosti poslovnih lokacij in vključenih MSP	Tehnološka parka sta osnovala nov model poslovnega sodelovanja in povezovanja.	311.942,52 €	251.810,68 €	44.437,18 €	0,00 €	15.694,66 €
FIDIBE – Development of Innovative Business Parks to Foster Innovation and Entrepreneurship in the SEE Area	Z vzpostavitvijo transnacionalnih mehanizmov in izmenjavo dobrih praks za razvoj tehnoloških parkov in inkubatorjev je projekt prispeval k razvoju podpornega okolja.	225.647,86 €	191.800,68 €	0,00 €	0,00 €	33.847,18 €

IME PROJEKTA	KRATEK OPIS	SKUPNA REALIZACIJA PROJEKTA ZA NOSILCA PROJEKTA	REALIZACIJA			
			EU SREDSTEV	DRŽAVNIH SREDSTEV	DRUGI VIRI	LASTNIH SREDSTEV
MED-KED – Mediterranean knowledge-based entrepreneurship development	Podpora inovativnim podjetjem ter podpora visokotehnološkim podjetjem v rasti.	229.806,05 €	195.335,14 €	0,00 €	0,00 €	34.470,91 €
PROINCOR – Proactive Innovation Support for SMEs along the Baltic-Adriatic Corridor	Enostavnejši dostop do procesov inoviranja v srednji Evropi.	284.918,31 €	242.176,06 €	0,00 €	0,00 €	42.742,25 €
INTERINO	Promocija podjetništva med mladimi ter spodbujanjem sodelovanja med akademskim in podjetniškim okoljem.	96.544,08 €	81.924,42 €	9.638,16 €	0,00 €	4.981,50 €
Exe PRIZE3 (ERASMUS – Evropski program izmenjave podjetnikov)	Program omogoča mladim podjetnikom, da največ 6 mesecev delajo z izkušenim podjetnikom v drugi državi EU.	14.811,08 €	14.811,08 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
ACCELMED	Oblikovanje novih podpornih podjetniških storitev za mala in srednje velika podjetja.	82.398,06 €	70.038,35 €	0,00 €	0,00 €	12.359,71 €
PROFIS	Zapolniti kritično pomanjkljivost pri dostopu inovativnih malih in srednje velikih podjetij do investitorjev in virov financiranja.	140.450,42 €	119.382,86 €	0,00 €	0,00 €	21.067,56 €
Gymnasium VI (ERASMUS – Evropski program izmenjave podjetnikov)	Program omogoča mladim podjetnikom, da največ 6 mesecev delajo z izkušenim podjetnikom v drugi državi EU.	50.076,79 €	44.898,84 €	0,00 €	0,00 €	5.177,95 €
m-commerce	Program usposabljanja na področju m-commerce.	17.547,00 €	17.547,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
HOB	Program usposabljanja, ki kot izhodiščno točko izobraževanja postavlja podjetniška znanja in veščine.	29.273,00 €	21.954,75 €	0,00 €	0,00 €	7.318,25 €
Gymnasium VII (ERASMUS – Evropski program izmenjave podjetnikov)	Program omogoča mladim podjetnikom, da največ 6 mesecev delajo z izkušenim podjetnikom v drugi državi EU.	39.363,64 €	35.871,73 €	0,00 €	0,00 €	3.491,91 €
SKUPAJ TPL		1.522.778,81 €	1.287.551,59 €	54.075,33 €	0,00 €	181.151,88 €
ZTL						
Aktivnosti Regionalne destinacijske organizacije Osrednja Slovenija	Krepitev regionalnih razvojnih potencialov skozi aktivnosti regionalnih destinacijskih organizacij.	696.000,00 €	300.000,00 €	0,00 €	99.000,00 €	297.000,00 €
SKUPAJ ZTL		696.000,00 €	300.000,00 €	0,00 €	99.000,00 €	297.000,00 €
RRA LUR						
INNO-DEAL	Analiza, diagnoza, evalvacija, pilotne akcije in učni procesi za skupne inovativne programe.	142.353,65 €	142.353,65 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CLUNET	Konkretni pilotni projekti na področju politik inovativnih grozdov.	106.660,14 €	106.660,14 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CONNECT-2-IDEAS	Povezovanje in iskanje skupnih interesov multinacionalk ter malih in srednje velikih podjetij pri prenosu tehnologij.	26.164,11 €	19.625,01 €	0,00 €	0,00 €	6.539,10 €
Strokovne podlage za urejanje javnega prometa v regiji	Privlačnejša mreža javnega potniškega prometa, ki nudi možnost izbire prevoza.	822.000,00 €	440.000,00 €	0,00 €	382.000,00 €	0,00 €
Strokovne podlage za pripravo Regionalnega prostorskega načrta	Priprava celovite analize prostora in njegovih komponent, analiza dogajanja po posameznih področjih v regiji.	467.857,49 €	317.857,49 €	0,00 €	150.000,00 €	0,00 €
CATCH_MR	Projekt za izboljšanje kakovosti življenja in konkurenčnost metropolitanskih regij.	93.216,44 €	79.234,01 €	9.321,62 €	0,00 €	4.660,81 €
EU 2020 going local	Zmanjševanje razlik v razvitosti regij.	111.706,09 €	94.950,14 €	11.170,62 €	0,00 €	5.585,33 €
CREATIVE CITIES	Razvoj in promocija potencialov kreativnih industrij v srednjeevropskih mestih (fokus na Ljubljani in Ljubljanski urbani regiji).	301.329,22 €	256.129,84 €	0,00 €	0,00 €	45.199,38 €
Strokovne podlage za plovnost Ljubljanice	Raziskovanje možnosti za večjo plovnost Ljubljanice ter njeno povezavo z železnico.	145.098,27 €	107.401,75 €	0,00 €	37.696,52 €	0,00 €
Regijska štipendijska shema Ljubljanske urbane regije	Podpora štipendijam delodajalcev.	581.314,20 €	494.117,07 €	87.197,13 €	0,00 €	0,00 €
Portal neprometnih vsebin	Podpora regionalni mreži tematskih poti, ki povezujejo naravne in kulturne znamenitosti.	413.006,32 €	320.898,40 €	0,00 €	92.107,92 €	0,00 €
Mreža P+R zbirnih središč v LUR	Priprava projektne in gradbene dokumentacije za gradnjo predvidenih 23 lokacij P+R (Parkiraj in se pelji).	1.046.336,71 €	742.898,98 €	0,00 €	303.437,73 €	0,00 €
PLACES	Poudarjanje potencialov znanstvenega komuniciranja in znanstvene kulture na ravni mest in regij.	53.430,68 €	53.430,68 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
POLYS	Učinki prisotnosti večje prometne infrastrukture v alpskem prostoru.	154.375,08 €	117.325,02 €	0,00 €	0,00 €	37.050,06 €
Podjetno v svet podjetništva	Dvig podjetništva med mlajšimi brezposelnimi z višjo ali visoko stopnjo izobrazbe ter nova delovna mesta.	630.581,49 €	539.759,69 €	90.821,80 €	0,00 €	0,00 €
RURBANCE	Strategije podeželsko-mestnega upravljanja za trajnostni razvoj spreminjajočih se alpskih območij.	129.703,36 €	98.574,56 €	0,00 €	0,00 €	31.128,80 €
CC Alps – Kreativna podjetja na področju Alp (RRA LUR)	Pridobivanje novih znanj na področju kreativnih industrij, spodbujanje storitve malih in srednjih podjetij s tega področja in njihovo izboljšanje z opredelitvijo tehnoloških in finančnih potreb.	200.338,75 €	152.257,45 €	0,00 €	0,00 €	48.081,30 €
Railhuc – Rail Hub Cities and TEN-T Network	Iskanje rešitev za izboljšanje povezave glavnih vozlišč TEN-T koridorjev z lokalnimi in regionalnimi transportnimi mrežami za povečanje njihove napajalne vloge.	135.624,34 €	115.280,69 €	0,00 €	0,00 €	20.343,65 €
RAIL4SEE – Rail Hub Cities for South East Europe	Glavni namen projekta je bila integracija različnih transportnih nivojev za boljšo povezanost v JV Evropi.	133.279,12 €	112.862,19 €	0,00 €	0,00 €	20.416,93 €
TURAS – Prehod k odpornosti in trajnostnemu razvoju mest	Združevanje raziskovalcev, lokalnih skupnosti in podjetij z namenom raziskati, razviti in promovirati različne strategije prehoda evropskih mest in njihovih ruralnih zaledij k večji trajnostni odpornosti.	132.440,53 €	96.618,96 €	0,00 €	0,00 €	35.821,57 €
Regionalni center kreativne ekonomije (RCKE)	Za spodbujanje razvoja kreativne ekonomije na regionalni ravni sta ključna nadaljnje delovanje in nadgradnja RCKE tako glede razširitve obstoječih aktivnosti kot tudi izvajanja novih.	407.344,50 €	303.960,15 €	0,00 €	103.384,35 €	0,00 €
SKUPAJ RRA LUR		6.234.160,49 €	4.712.195,87 €	198.511,17 €	1.068.626,52 €	254.826,93 €
SKUPAJ SKUPAJ		243.518.444,36 €	121.244.856,17 €	27.220.108,13 €	1.182.323,11 €	93.093.721,77 €

57 projektov Mestne občine Ljubljana, sofinanciranih s strani EU v obdobju 2014–2020

IME PROJEKTA	KRATEK OPIS	VREDNOST PROJEKTA ZA NOSILCA PROJEKTA	VREDNOST ZA NOSILCA PROJEKTA			
			EU SREDSTEV	DRŽAVNIH SREDSTEV	DRUGI VIRI	LASTNIH SREDSTEV
MOL						
CLAiR-City	Spodbujanje trajnostne mobilnosti, kvalitete življenja in zdravega življenjskega sloga.	64.285,00 €	63.625,00 €	0,00 €	0,00 €	660,00 €
GeoPLASMA-CE	Razvoj orodij in postopkov za oceno možnosti uporabe nizkotemperaturne plitve geotermalne energije v urbanih sredinah; vzpodbujanje izkoriščanja plitvih geotermalnih virov na območju Mestne občine Ljubljana.	81.950,00 €	69.658,00 €	0,00 €	0,00 €	12.292,00 €
SEED	Iskanje inovativnih rešitev za zaposlovanje starejših in vzpostavitev evropske nagrade za iniciative na področju t. i. srebrne ekonomije.	44.783,00 €	44.125,00 €	0,00 €	0,00 €	658,00 €
JOB TOWN 2	Podpora mestom pri povečevanju zaposljivosti mladih.	5.700,00 €	3.990,00 €	0,00 €	0,00 €	1.710,00 €
Social Inclusion, Education and Urban Policy	Sodelovanje za inovacije in izmenjavo primerov dobrih praks s področja visokošolskega izobraževanja.	13.782,00 €	12.760,00 €	0,00 €	0,00 €	1.022,00 €
Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja	Celoten projekt obsega izgradnjo v treh delih: 1. nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode in Vodice ter izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana; 2. izgradnja III. faze CCN Ljubljana; 3. dograditev javne kanalizacije v aglomeracijah nad 2.000 PE v MOL.	111.167.201,00 €	68.879.165,20 €	12.155.146,80 €	4.555.261,42 €	25.577.627,58 €
URBAN-E	Projekt v Ljubljani vključuje postavitev 47 AC polnilnic za električna vozila (vsaka polnilnica z dvema priključnima mestoma).	148.242,00 €	126.005,70 €	0,00 €	0,00 €	22.236,30 €
APPLAUSE (Alien PLAnt SpECies) – from harmful to useful with citizens' led activities	Projekt naslavlja nerešena vprašanja glede ravnanja z invazivnimi tujerodnimi rastlinami na način zero-waste pristopa in krožnega gospodarstva.	805.423,00 €	593.367,00 €	0,00 €	0,00 €	212.056,00 €
Energetska prenova vrtca Pod gradom enota Prule, vrtca Mojca enota Tinkara, vrtca Vodmat, Korytkova 24 in 26, ter vrtca Mladi rod enota Čira Čara	Energetska prenova vrtcev.	2.000.750,35 €	483.388,71 €	85.303,89 €	0,00 €	1.432.057,75 €
Projekt ureditve Galerije Cukrarna	Obnova Cukrarne z okolico. Projekt predstavlja edinstveno priložnost za revitalizacijo območja in predružačenje pogleda na del mesta, ki je zaradi neustrezne uporabe nekdanjih industrijskih objektov postal degradiran.	23.221.842,00 €	10.774.396,00 €	2.693.599,00 €	0,00 €	9.753.847,00 €
URBforDAN (Management and Utilization of Urban Forests as Nature Heritage in Danube Cities)	Izboljšano upravljanje in uporaba urbanih gozdov kot naravne dediščine v podonavskih mestih.	650.916,19 €	494.293,86 €	0,00 €	0,00 €	156.622,33 €
BeePathNet (Building and Connecting Urban Bee-aware Cities in Europe) – 1. faza	Povezovanje evropskih mest, ki se zavedajo pomembnosti urbanega čebelarstva.	68.025,00 €	42.207,20 €	0,00 €	0,00 €	25.817,80 €
SKUPAJ MOL		138.272.899,54 €	81.586.981,67 €	14.934.049,69 €	4.555.261,42 €	37.196.606,76 €
SNAGA						
APPLAUSE (Alien PLAnt SpECies) – from harmful to useful with citizens' led activities	Projekt naslavlja nerešena vprašanja glede ravnanja z invazivnimi tujerodnimi rastlinami na način zero-waste pristopa in krožnega gospodarstva.	1.114.944,00 €	891.955,00 €	0,00 €	0,00 €	222.989,00 €
SKUPAJ SNAGA		1.114.944,00 €	891.955,00 €	0,00 €	0,00 €	222.989,00 €
VOKA						
AMIIGA – Integrated Approach to Management of Groundwater quality In functional urban Areas	Ohranitev kakovosti podzemne vode kot vodnega vira mesta Ljubljana, priprava načrta upravljanja podzemne vode.	167.425,78 €	142.311,91 €	0,00 €	0,00 €	25.113,87 €
PROLINE-CE Efficient Practices of Land Use Management Integrating Water Resources Protection and non-structural Flood Mitigation Experiences	Kako načrtovati rabo prostora na območju, ki je stičišče številnih interesov: urbanizem, krajinski park TRŠ, rezervni vir pitne vode, poplave in neurejene zaledne vode Rožnika.	131.060,00 €	111.401,00 €	0,00 €	0,00 €	19.659,00 €
CAMARO-D Cooperating towards Advanced Management routines for land use impacts on the water regime in the Danube river basin	Analiza rabe prostora (kmetijstvo, gozd, urbanizacija) in vodnih virov s poudarkom na poplavah in eroziji, ki je posledica napačnega upravljanja s prostorom.	112.500,00 €	95.625,00 €	0,00 €	0,00 €	16.875,00 €
SKUPAJ VOKA		410.985,78 €	349.337,91 €	0,00 €	0,00 €	61.647,87 €
ENERGETIKA						
Pametni sistemi toplotne energije – PSTE	Pilotni/demonstracijski projekt iz optimizacije, upravljanja in distribucije toplotne energije.	2.519.408,94 €	629.852,24 €	0,00 €	0,00 €	1.889.556,70 €
SKUPAJ ENERGETIKA		2.519.408,94 €	629.852,24 €	0,00 €	0,00 €	1.889.556,70 €
LPP						
OPTIMUM – Multi-source Big Data Fusion Driven Proactivity for Intelligent Mobility.	Postavitev platforme in aplikacije za pametne telefone za načrtovanje poti v povezavi različnih prevoznih sredstev, potreb, želja in navad uporabnika z upoštevanjem spremenljivk, kot so promet, vreme in preference posameznika.	140.250,00 €	140.250,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
SKUPAJ LPP		140.250,00 €	140.250,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

IME PROJEKTA	KRATEK OPIS	VREDNOST PROJEKTA ZA NOSILCA PROJEKTA	VREDNOST ZA NOSILCA PROJEKTA			
			EU SREDSTEV	DRŽAVNIH SREDSTEV	DRUGI VIRI	LASTNIH SREDSTEV
TPL						
Gym VII ERASMUS – Evropski program izmenjave podjetnikov	Program omogoča mladim podjetnikom, da največ 6 mesecev delajo z izkušenim podjetnikom v drugi državi EU ter pri tem pridobijo izkušnje pri upravljanju podjetja ter pomembne poslovne kontakte.	39.363,64 €	35.871,73 €	0,00 €	0,00 €	3.491,91 €
NEXT – Erasmus for young entrepreneurs	Program omogoča mladim podjetnikom, da največ 6 mesecev delajo z izkušenim podjetnikom v drugi državi EU ter pri tem pridobijo izkušnje pri upravljanju podjetja ter pomembne poslovne kontakte.	80.000,00 €	80.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
H2020 Innosup Young Innovative	Priprava priporočila za razvoj programov za promocijo podjetništva med mladimi (do 30 let) ter peer learning vključenih organizacij.	10.000,00 €	10.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
H2020 Innosup TransUP	Priprava priporočil za razvoj programa za promocijo start-upov v Alpe Adria regiji.	8.500,00 €	8.500,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
3D Central	Pametno inženirstvo in hitro prototipiranje.	160.090,00 €	136.076,50 €	0,00 €	0,00 €	24.013,50 €
Chimera	Cilj projekta je vzpostavitev grozda kreativnega in kulturnega sektorja. Za večjo sinergijo bomo projekt ChIMERA povezali z nastajajočim Centrom za kreativnost, katerega nosilec je Muzej za arhitekturo in oblikovanje.	210.922,00 €	179.283,70 €	0,00 €	0,00 €	31.638,30 €
Open Doors	Cilj projekta je vzpostaviti učinkovito mednarodno mrežo akterjev, ki bodo spodbujali razvoj področja delitvene ekonomije in njenega prepoznavanja kot spodbujevalca regionalnega in lokalnega razvoja.	99.400,00 €	84.490,00 €	0,00 €	0,00 €	14.910,00 €
ACCELERATOR	Raziskovanje inovativne poti programov pospeševanja (nova vrsta programa pripravljenosti investicij) za izboljšanje poslovne podpore v Podonavju.	196.405,00 €	166.944,25 €	0,00 €	0,00 €	29.460,75 €
SMART SPACE	Pomoč pri uvajanju sistema inovacij in okrepitev sodelovanja vseh akterjev ter spodbujanje razvoja pametnih tovarn v skladu s strategijo pametne specializacije.	182.049,40 €	154.741,99 €	0,00 €	0,00 €	27.307,41 €
Care4TECH	Projekt na inovativen način povezuje tehnološko usmerjena načela Raziskovalne agende 2020.	150.277,00 €	127.735,45 €	0,00 €	0,00 €	22.541,55 €
BifocAlps	Sinergije med glavnimi deležniki inovacijskega sistema.	127.740,00 €	108.579,00 €	0,00 €	0,00 €	19.161,00 €
ScaleUpAlps	Spodbuditi rast scale-up podjetij na območju Alp.	133.187,00 €	113.208,95 €	0,00 €	0,00 €	19.978,05 €
Gereenomed	Zelene prakse v proizvodni industriji.	160.000,00 €	136.000,00 €	0,00 €	0,00 €	24.000,00 €
H2020 Innosup Scalescrapers	Priprava priporočil in razvoj storitev v podporo scale-upom ter peer learning vključenih organizacij.	9.625,00 €	9.625,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
StartupAA	Projekt, ki ga razvijajo 4 projektni partnerji ter številni podporniki, bo razvijal destinacijo Start-up Alpe-Adria.	281.200,00 €	239.020,00 €	0,00 €	0,00 €	42.180,00 €
Things+	Razvoj storitev v podporo procesom inoviranja v proizvodnih podjetjih.	201.426,00 €	171.212,10 €	0,00 €	0,00 €	30.213,90 €
DigitalLIFE4CE	Projekt išče nove rešitve na področju integriranih sistemov v digitalnem zdravju.	178.874,20 €	152.043,07 €	0,00 €	0,00 €	26.831,13 €
TRAIN	Povečanje sinergije med raziskovalnimi institucijami in podjetji za spodbujanje inovacij s prenosom tehnologije med ključnimi akterji.	143.363,88 €	121.859,30 €	0,00 €	0,00 €	21.504,58 €
FISH-AGRO TECH	Ustvarjanje skupnih partnerstev med tehnološkimi parki in znanstveno-tehnološkimi ustanovami ter podjetji.	121.375,00 €	103.168,75 €	0,00 €	0,00 €	18.206,25 €
OIS AIR	Projekt si prizadeva za vzpostavitev in razvoj odprtega inovacijskega sistema v jadransko-jonski regiji.	240.925,00 €	204.786,25 €	0,00 €	0,00 €	36.138,75 €
NEORION	Nov koncept za dinamične inovacijske sisteme.	140.110,20 €	119.093,67 €	0,00 €	0,00 €	21.016,53 €
H2020 Innosup ScaleScrapers	Projektni partnerji bodo zasnovali priporočila za izvajanje programov podpore scale-up podjetjem.	9.625,00 €	9.625,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
SKUPAJ TPL		2.884.458,32 €	2.471.864,71 €	0,00 €	0,00 €	412.593,61 €

IME PROJEKTA	KRATEK OPIS	VREDNOST PROJEKTA ZA NOSILCA PROJEKTA	VREDNOST ZA NOSILCA PROJEKTA			
			EU SREDSTEV	DRŽAVNIH SREDSTEV	DRUGI VIRI	LASTNIH SREDSTEV
RRA LUR						
LAS Lokalna akcijska skupina	Lokalna akcijska skupina se oblikuje na območju občin Domžale, Komenda, Mengeš, Medvode, Trzin in Vodice. Projekt je namenjen spodbujanju lokalnega razvoja.	398.942,00 €	398.942,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
SMART-MR – Trajnostni ukrepi za učinkovitejši promet v metropolitanskih regijah	Problematika in izzivi urejanja prometa v metropolitanskih regijah.	115.003,00 €	97.752,55 €	0,00 €	0,00 €	17.250,45 €
CRE:HUB	Izboljšava osmih operativnih programov za podporo in razvoj novih podjetij v sektorju kulturnih in kreativnih industrij na regionalni in nacionalni ravni.	180.485,00 €	153.412,25 €	0,00 €	0,00 €	27.072,75 €
CREA	Mreža poletnih akademij, ki študentom ponuja poslovna, oblikovalska ter informacijsko-programerska znanja za razvoj novih poslovnih idej.	114.501,05 €	114.501,05 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
InnoRenew CoE – Center odličnosti za raziskave in inovacije na področju obnovljivih materialov in zdravega bivanjskega okolja (1. faza)	Center odličnosti na področju obnovljivih materialov ter raziskav zdravega bivanjskega okolja s poudarkom na lesu.	13.750,00 €	13.750,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
FORGET HERITAGE	Problematika oživitve zapuščenih stavb kulturne dediščine v srednjeevropskih mestih.	243.950,00 €	207.357,50 €	0,00 €	0,00 €	36.592,50 €
LinkingDanube	Kako odpraviti pomanjkanje storitev zagotavljanja čezmejnih potovalnih informacij o javnem prevozu.	246.614,01 €	209.621,91 €	0,00 €	0,00 €	36.992,10 €
PERFECT	Socialno-ekonomske in okoljske storitve, ki zagotavljajo zaščito, razvoj in izkoriščanje naravne dediščine v urbanih območjih.	235.086,00 €	199.823,10 €	0,00 €	0,00 €	35.262,90 €
AlpSib	Nov model financiranja javnih storitev preko mehanizma obveznic z družbenim učinkom: odgovarja na izziv staranja družbe in mladih, ki niso vključeni v izobraževanje oziroma delo.	129.000,00 €	109.650,00 €	0,00 €	0,00 €	19.350,00 €
InnoRenew CoE (2. faza)	Razvoj novega Centra odličnosti InnoRenew CoE, ki bo spodbujal vrhunske znanstvene raziskave na področju uporabe obnovljivih materialov.	325.875,00 €	325.875,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
ROBUST	Robust analizira odnos med ruralnimi in urbaniimi območji metropolitanskih regij.	82.312,50 €	82.312,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Regijska štipendijska shema Ljubljanske urbane regije	Vključevanje v sistem kadrovskega štipendiranja delodajalcem v regiji z namenom spodbuditi načrtovanje, razvoj in ohranjanje delovnih mest.	134.725,00 €	134.725,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Urban Diversity	Migracije in priseljevanje v sodobna mesta predstavljajo priložnost v družbenem ter ekonomskem smislu.	102.700,00 €	87.295,00 €	0,00 €	0,00 €	15.405,00 €
Peripheral Access	Nadnacionalno sodelovanje za izboljšavo sistema javnega prometa v obrobnihih regijah.	133.527,43 €	113.498,32 €	0,00 €	0,00 €	20.029,11 €
Inter connect	Promocija intermodalnosti in obuditve železniškega prometa v jadransko-jonski regiji.	183.320,00 €	155.822,00 €	0,00 €	0,00 €	27.498,00 €
MUSE	Čezmejno sodelovanje za trajnostno in energetska učinkovito mobilnost univerz.	227.300,00 €	193.205,00 €	0,00 €	0,00 €	34.095,00 €
PoLJUBA	Obnova in ohranjanje mokrotnih habitatov na območju Ljubljanskega barja na površini 133 ha.	197.199,00 €	157.759,00 €	39.440,00 €	0,00 €	0,00 €
SKUPAJ RRA LUR		3.064.289,99 €	2.755.302,18 €	39.440,00 €	0,00 €	269.547,81 €
SKUPAJ SKUPAJ		148.407.236,57 €	88.825.543,70 €	14.973.489,69 €	4.555.261,42 €	40.052.941,75 €
		100,00 %	59,85 %	10,09 %	5,13 %	45,09 %

EU projekt, moj projekt

Poiščite zaklad ob Savi in doživite zgodovino lutkarstva

Vita Kontić

Foto: Dunja Wedam

Urejene rekreacijske in poučne vsebine ob Savi privabljajo mlado in staro.

V Ljubljani si v želji po zagotavljanju višje kakovosti življenja zastavljamo ambiciozne cilje. A za njihovo uresničitev so potrebna zajetnejša finančna sredstva, zato so tovrstne spodbude Evropske unije zelo dobrodošle. Pri črpanju evropskih sredstev smo izredno uspešni in tako smo izvedli že številne projekte na različnih področjih. Od 12. do 19. maja poteka kampanja EU projekt, moj projekt. Ponuja se vam priložnost, da nekatere projekte spoznate »v živo«.

Izmed več kot 30 dogodkov, ki bodo v sklopu kampanje potekali po Sloveniji, jih bo kar osem v tem času v Ljubljani. Med njimi izpostavljam dva: prireditev »Dan na Savi«, ko se bodo pestre dejavnosti odvijale na Poti ob Savi, in predstavitev Lutkovnega muzeja ter njegovih »prebivalc« na Ljubljanskem gradu.

Dan na Savi

Občani in obiskovalci Ljubljane se prav radi sprehajajo in kolesarijo po urejenih zelenih površinah ob Savi in uživajo ob športni rekreaciji ali brezskrbnem odkrivanju narave. V petek, 18. maja, pa bodo poleg tega lahko na dogodku »Dan na Savi« spoznavali še pestre dejavnosti različnih društev in organizacij, ki delujejo v okolici. Takrat bomo predstavili projekt Pot ob Savi – daljinski športni

objekt, ki teče vzdolž reke in povezuje lokalne skupnosti, regije in države ob njej, ki je bil sofinanciran z evropskimi sredstvi skozi projekta oziroma operaciji RIC Sava in Sava – reka, ki povezuje.

“ Ali ste vedeli, da smo med urejanjem površin ob Savi počistili divja odlagališča in s trase Poti ob Savi odstranili kar 130 ton odpadkov?

»Še preden je bila gradnja zares končana, so uporabniki novo pot popolnoma posvojili. Ljubezen na prvi pogled še traja. Sprehajalcem, kolesarjem in jezdecem je namenjenih osem kilometrov urejene poti, kjer jim je na 40 hektarih zelenih površin na voljo tudi 18 trim naprav, dve otroški igrišči, plezalna stena, konjeniški poligon, disk golf igrišče, deset piknik prostorov in mala živalska farma. V vsem tem lahko uživajo tudi ponoči, ko območje razsvetli 120 svetilk na sončne celice,« je poudaril mag. Martin Maček, vodja Odseka za razvoj in infrastrukturo na področju športa Mestne občine Ljubljana, ki skupaj s sodelavci pripravlja bogat program dogodka »Dan na Savi«. Za predstavitev projekta Pot ob Savi smo izbrali območje med tenis igrišči (Brunarica Ramovš) prek Ježice, Stožic,

Tomačevega, Jarš do Športnega centra Šmartno. K sodelovanju smo povabili športna društva, ki na športnih objektih vzdolž Save izvajajo različne aktivnosti. S predstavitvami bodo dopoldne animirali predvsem učence ljubljanskih osnovnih šol, popoldne pa še druge obiskovalce. Na svoj račun bodo prišli ljubitelji konj, ki bodo lahko spremljali jahanje na Hipodromu, na izobraževalni kmetiji poleg ogleda drugih živali izvedeli tudi marsikaj zanimivega o tujerodnih invazivnih vrstah, varstvu okolja in pitni vodi, ali pa se ob reki družili z Ribiško družino.

Udeležba pri aktivnostih bo povezana s priljubljeno igro iskanje skritega zaklada. Dogajanje se bo zaključilo na nabrežju pred piknik prostori, ki jih bomo ta dan uporabili kot prostor za pogostitev. Po vseh zabavnih aktivnostih pa si boste lahko odpočili na novi plaži ob Savi malo naprej od teniških igrišč proti Tacnu.

“Savo obiščite 18. maja, v Lutkovni muzej pa se podajte dan kasneje.

Muzej in prezentacija lutk

Lutkarstvo na Slovenskem ima več kot stoletno tradicijo in od maja 2015 lutke domujejo v prvem slovenskem Lutkovnem muzeju nad Stanovsko dvorano Ljubljanskega gradu, ki je nastal v sodelovanju med Ljubljanskim gradom in Lutkovnim gledališčem Ljubljana. Vodja programa Ljubljanskega gradu Marko Brunskole je povedal, da so od odprtja muzeja našli že več kot 146.000 obiskovalcev. In kaj jih najbolj navdušuje? Predvsem interaktivna zasnova muzeja pa tudi lutkovni odri, na katerih se lahko preizkusijo v oživljanju marionet ter ročnih in senčnih lutk. »Zagotovo najboljši del Gradu! Hvala za zabavno izkušnjo. Vsi smo otroci po srcu,« je v knjigi vtisov pohvalil eden od obiskovalcev.

Vsebinsko dogodka, ki bo 19. maja, sta pripravila javna zavoda Ljubljanski grad in Lutkovno gledališče Ljubljana. Na ta dan načrtujeta več dvournih delavnic in ogledov ter predstavo za otroke različnih starosti, pri katerih bodo udeleženci spoznavali in doživljali zgodovino slovenskega lutkarstva.

Zavozlanke in doživljajska delavnica

(od 5 do 8 let; ob 14.30)

Detektivsko vodstvo Zavozlanke bo otroke popeljalo skozi zgodovino slovenskega lutkarstva, ki je na ogled v Lutkovnem muzeju. Ponoči so namreč Ljubljanski grad obiskali nepridipravi in iz Lutkovnega muzeja odnesli več dragocenosti, zato so na gradu izdali razglas: »Potrebujemo hrabre pomočnike pri iskanju lutk in razpletanju napete lutkovne detektivke!« Otroci bodo pri lutkovnih junakih, kot so Gašperček, Žogica Marogica, Ostržek,

Pavliha ter drugi lutkovni Kljukci, iskali namige, ki vodijo do ukradenih lutk. Ko jih bodo našli, bodo z njimi zaigrali na muzejskih odrih.

Detektivskemu vodstvu v Lutkovnem muzeju na Ljubljanskem gradu bo sledila doživljajska delavnica v Lutkovnem gledališču Ljubljana, ki bo nadaljevala spoznavanje slovenske lutkovne zgodovine, njenih tehnik in muzejskega dela skozi igro, preizkušanje in izdelovanje.

LUTKO • tech in doživljajska delavnica

(od 9 do 11 let; ob 16.00)

Na vodstvu LUTKO • tech se bomo skupaj z otroki spraševali: kakšne lutke poznamo? So vse enake? Kako z njimi ravnamo, kako jih poimenujemo in kako oživljamo? Skupaj s slovenskimi lutkovnimi junaki bodo otroci spoznali lastnosti in razlike med lutkovnimi tehnikami (marionete, ročne in senčne lutke ...) ter hkrati veliko izvedeli o slovenski lutkovni zgodovini, lutkovnih uspešnicah, najpomembnejših ustvarjalcih in posebnostih slovenskega lutkarstva. Na koncu se bodo otroci tudi sami preizkusili kot lutkarji na muzejskih odrih.

Po vodstvu se bomo z vzpenjačo spustili z Ljubljanskega gradu do Lutkovnega gledališča Ljubljana, kjer bo sledila doživljajska delavnica. Tam bodo udeleženci še bolje spoznali slovensko lutkovno zgodovino, tehnike in dela skozi igro, preizkušanje in izdelovanje.

»Z odra v muzej«

(od 12 let naprej; ob 17.30)

Vodenemu ogledu stalne razstave Lutkovnega muzeja Podobe lutkovne umetnosti, 1910–1990 na Ljubljanskem gradu, kjer bomo spoznali vse temeljne mejnike v zgodovini slovenske lutkovne umetnosti in se tudi sami preizkusili v različnih lutkovnih tehnikah na treh različnih muzejskih odrih, sledi ogled predstave *Nekje drugje* v skrivnem tunelu Lutkovnega gledališča Ljubljana.

Predstava *Nekje drugje* nas bo iz preteklosti lutkovne umetnosti popeljala v njeno sedanost in prihodnost, saj predstava vključuje vrsto sodobnih tehnoloških pristopov k lutkovnemu gledališču. Klasična lutkovna animacija se tako prepleta s prostorskimi video projekcijami in virtualnim risanjem. *Nekje drugje* je pretresljiva zgodba o nesmiselnosti vojnih grozodejstev. Poseben poudarek predstavi daje tudi okolje, v katerem je uprizorjena: tunel Lutkovnega gledališča Ljubljana kar naenkrat postane zaklonišče neke vojne, ki se odvija »nekje drugje«.

Število mest na dogodkih v sklopu prireditve Muzej in prezentacija lutk je omejeno. Zaželeno so predhodne prijave na petra.kucic@ljublanskigrad.si ali 01 306 42 04

Z EVROPSKIMI SREDSTVI ŽE LETA PODPIRAJO DOBRE ZGODBE

Številni uresničeni projekti, ki jih predstavljajo v kampanji EU projekt, moj projekt, so del uspešne zgodbe, v kateri so z evropskimi kohezijskimi sredstvi obdobja 2014–2020 v skupni vrednosti več kot 1,8 milijarde evrov podprli več kot 300 projektov, programov ali javnih razpisov v Sloveniji.

Kampanjo organizira Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, zato da bi se zavedali, da je naš vsakdan boljši in lepši tudi zaradi evropskih sredstev. Letos se med 12. in 19. majem s pestrim dogajanjem v Ljubljani poleg Poti ob Savi in Lutkovnega muzeja predstavljajo tudi projekti:

- **Marš na(d) trg dela:** 15. maja v parku Navje s Trkajem in družabnimi igrami
- **Mladim:** 16. maja na Mladinski postaji Moste z aktivnostmi, kako razširiti svojo socialno mrežo in se aktivno vključiti v družbo
- **Večgeneracijski center Skupna točka:** 14., 16. in 17. maja v Mostah in na Prešernovem trgu z glasbeno pravljico, Fajn teatrom in medkulturnim kotičkom na veselem dnevu prostovoljstva
- **MSP test** Presoja učinkov predpisov na gospodarstvo (del projekta STOP BIROKRACIJI): 15. maja z dnevom odprtih vrat na Ministrstvu za javno upravo in predavanji o presoji učinkov predpisov
- **Dvig poklicnih kompetenc učiteljev v letih 2016–2022:** 17. maja s predstavitvijo možnosti usposabljanj za učitelje

Podrobnosti o kampanji na www.eu-skladi.si.

Živahno dogajanje v mestu

dr. Uroš Grilc, foto: Nik Rovan

April in maj sta bila v Ljubljani nadvse delavna. Zaključile so se zahtevne prenove treh pomembnih ulic, ki v sodobni preobleki že služijo svojemu namenu. Ljubljančanke in Ljubljančani smo prizadevno čistili svoje mesto in se množično udeležili tradicionalnega Pohoda ob žici, ki poteka vse od leta 1957.

Kolodvorska ulica sije v povsem novi podobi in bo odslej namenjena predvsem pešcem in kolesarjem.

Hradečkova cesta je stanovalcem prinesla novo kanalizacijo, vodovod in optiko, krasijo pa jo tudi nove ulične svetilke. Kolesarji se boste razveselili kolesarskih pasov v obe smeri.

Na Kotnikovi ulici je Mestna občina Ljubljana obnovila vodovod, kanalizacijo in vročevod, Elektro Ljubljana pa je obnovil svojo infrastrukturo. Javna razsvetljava je namesto na fasadah urejena na drogovi.

Dela na Gosposvetski ulici potekajo skladno z načrti, meščani ste se izkazali z razumevanjem in potrpežljivostjo glede zagat v prometu, ki jih je prinesel s seboj ta zahteven gradbeni projekt.

Foto: Dunja Wedam

Pohod ob žici je globoko zasidran v srca meščank in meščanov, saj združuje številne vrednote: spomin na temno obdobje zgodovine mesta ter pomen gibanja in zdravega načina življenja.

Župan Zoran Jankovič je nagovoril množico obiskovalcev na prvomajskem Rožniku.

Aprila smo lahko sodelovali na različnih čistilnih akcijah, ena med njimi je potekala tudi v Četrtni skupnosti Center.

Društvo za podvodne aktivnosti Vivera je organiziralo že 27. čistilno akcijo Ljubljanice od Trnovskega pristanišča do Tromostovja.

Hvala ti, Fortuna,
da si ga varovala
pred puščicami in meči,
pred ognjem in vodo,
pred boleznijo in nesrečo.

Zdaj prosim tebe, Vesta,
daj mu miru in potrpljenja,
da bo zdržal pri meni,
v vrtu in v sadovnjaku,
pri otrocih in čebelah.

BEREM KUŽKOM, KER ME TO VESELI

Taja Zidanšek, 6. b., OŠ Hinka Smrekarja

Lahko bi se reklo, da sem knjižni molj, saj sem nora na knjige. Zato bi bilo prav čudno, če bi zamudila projekt R.E.A.D. To je projekt Knjižnice Šiška, kjer otroci berejo s psi.

Verjetno že vsi veste, kje je Pravljčna soba. No, v tej sobi vsakega bralca pričaka kuža, ki mu bomo prebrali pravljico ali zgodbo. Na začetku si izbereš psa in pravljico, ki jo boš prebral. Jaz sem si izbrala knjigo *Psa pa že ne!*

Nato se predstaviš, se pogovoriš z lastnico psa in kužku prebereš pravljico. Med branjem se lahko zmotiš, a ti tega ne bo nihče očital: pes te bo poslušal. Moj kuža je med branjem zaspal. Ne vem, zakaj? Morda sem brala s preveč mirnim glasom ali pa se je med mojim branjem tako sprostil ... Na koncu, ko prebereš knjigo, lahko psu daš tudi kakšen ukaz, kot so sedi, lezi, tačko, prostor ...

Če si tudi ti želiš prebrati pravljico kužku, se prijavi v prvem nadstropju Knjižnice Šiška. Kužki te bodo zagotovo zelo oooooo oooooo veseli!!!

Druženje s psom in prijetna bralna izkušnja

Vodja oddelka za otroke in mladino v Knjižnici Šiška Mojca Poberaj pravi, da z društvom za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke sodelujejo že od leta 2011. Skupaj pripravljajo zanimivo dejavnost Beremo s tačkami, z njo pa želijo izboljšati kakovost bralne pismenosti med otroki. V knjižnico namreč pridejo na obisk k psu, ne na ure glasnega branja. Za otroka je pomembno, da je s psom, to, da mu prebere zgodnico, je drugotnega pomena. Tako združijo prijetno s koristnim in so vsi zadovoljni: otroci, starši, psi, vodniki psov in knjižničarji.

»Ko otrok bere psu, se sooči z bralnimi izzivi ob prisotnosti živali, ki je prijazna, ga sprejema ter nikoli ne priganja, obsoja ali kritizira. Tako spodbudno okolje nudi otrokom možnost, da izboljšajo svoje spretnosti branja v okoliščinah, ki so dokazano zelo učinkovite in zabavne. Za otroke s težavami je glasno branje stres in travma, še zlasti pred razredom. Ob psu se lažje sprostijo in pozabijo na strah,« pravi Mojca Poberaj.

Dejavnost izvajajo članice društva Tačke pomagačke po priznanem ameriškem programu R.E.A.D. (*Reading Education Assistance Dogs*).

Foto: arhiv Društva Tačke pomagačke

Kuža je topel in me posluša.

Kako poteka dejavnost Beremo s tačkami v Knjižnici Šiška?

Otrok lahko psa med branjem boža, se stisne k njemu, včasih otrok med branjem celo leže in ga uporabi kot svoj vzglavnik. Štirinožec otroka »posluša«, mu pomaha z repom, mu nasloni glavo v naročje, ga radovedno pogleda, nasloni šapo na knjigo.

Vodnik psa ga morda kaj vpraša, toda vedno preko psa, npr.: »Ali misliš, da je kuža to besedo razumel? Ali mu jo lahko razložiš?« Vodnik otroka torej motivira in mu krepki samozavest. Čas za branje vedno prehitro mine in otroci prihajajo iz sobe navdušeni, nasmejani in že sprašujejo, kdaj lahko pridejo naslednjič.

Kako izberete knjige za dejavnost Beremo s tačkami?

Knjižničarji zelo skrbno pripravimo knjige, ki jih imajo otroci na izbiro, da jih preberejo kužku. Lahko izbirajo med slikanicami in zgodbicami s pasjo tematiko. Paziti moramo, da so knjige tako po vsebini kot po obliki primerne za posameznega bralca. Otroci z bralnimi težavami potrebujejo gradivo, ki je prirejeno za lažje branje.

Komu je namenjena dejavnost Beremo s tačkami?

Namenjena je vsem otrokom od 7. do 12. leta starosti, prednost pa imajo otroci s posebnimi potrebami. Predvsem so to otroci, ki:

- imajo govorno-jezikovne motnje (npr. dislektiki),
- imajo motnje pozornosti in koncentracije (npr. avtisti),
- imajo čustvene in vedenjske motnje,
- imajo motnje v duševnem razvoju,
- so gibalno ovirani,
- imajo veliko tremo pred javnim nastopanjem in se bojijo psov.

Otroci s posebnimi potrebami torej berejo kužkom?

Glasno branje psu je za otroke s posebnimi potrebami še posebej spodbudno okolje.

Pes zagotavlja brezpogojno ljubeč svet, ki je otroku v podporo. Tu ni nikogar, ki bi otroka kritiziral, priganjal ali se norčeval iz njegovih napak.

Sploh pa so za psa vsi otroci enaki. To je za otroke z nizko samopodobo izredno pozitivno, čuti se pomembnega in sprejetega, saj bere kužku in med tem tudi skrbi zanj. Pes je obenem topel, mehak, kosmat – kako lepo ga je božati ali se stisniti k njemu! Tudi na fiziološkem področju se med interakcijo z živaljo kažejo ugodnosti, saj se poveča sproščenost in celo zniža krvni pritisk.

Vse to pomaga otroku, da je bolj sproščen, odprt in vesel. Potem pa tudi branje lažje steče. Nemiren otrok postane miren bralec. Otroku, ki se je doma mučil z branjem, ob psu postane prijetno.

Dejavnost *Beremo s tačkami* je zelo dober primer take dejavnosti, saj v knjižnici radi berejo tudi otroci, ki ne marajo branja niti v šoli niti doma.

Anketa med mladimi bralci

Zakaj ti je tako všeč, ko bereš kužku?

- »Ker je kuža topel.«
- »Če v šoli preberem kakšno besedo narobe, se mi vsi smejejo, tukaj pa ne.«
- »Ker me tukaj poslušajo, če glasno berem, doma me pa nobeden ne posluša.«
- »Ker me kuža posluša in jaz točno vem, katero pravljico ima najraje.«
- »Ker sem s kužkom bolj povezana.«
- »Ker je kuža živ, doma pa imam samo igrače.«

SPODBUJAMO PISANJE Z ROKO

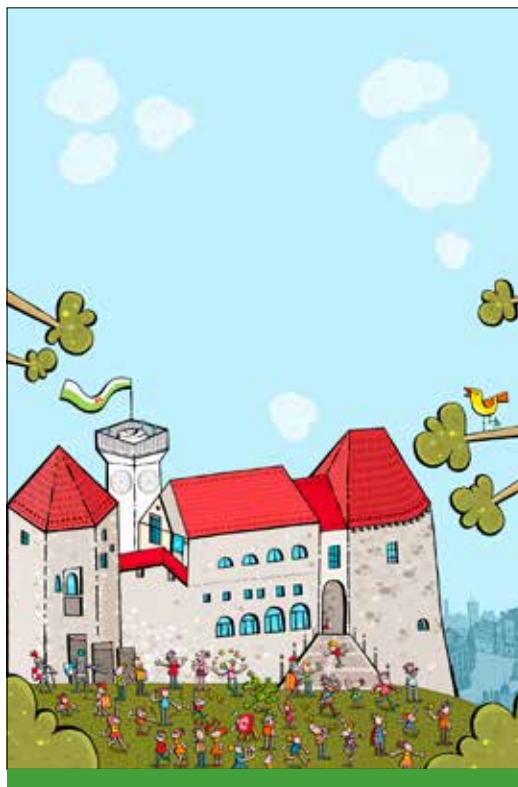
Nataša Sadar Šoba,

koordinatorka projekta OŠ Vodmat

Razvoj informacijske tehnologije in prevladujoča uporaba računalnika v pisnem komuniciranju sta privedla do zmanjšanja motoričnih spretnosti, ki jih razvijamo s pisanjem z roko. Napisati eno stran z roko predstavlja pravi fizični napor. Učitelji opažajo in mladi poudarjajo, da skoraj ne znajo več pisati z roko, njihove kretnje so toge, neizdelane, nerodne. Tudi večino osebnih sporočil, npr. čestitk za rojstni dan, zahval ali pohval, izrazov sožalja, pošiljamo in prejemamo preko e-pošte. E-pošta ima moč množičnega, poceni pa tudi neosebnega komuniciranja.

Pisanje z roko je več kot uporaba pisala, je pomembna spretnost. Spretnosti razvijamo z vajo. Naši možgani bolje delujejo pri pisanju z roko kot pri pisanju z računalnikom. Informacija, ki jo napišemo z roko, se v spominu zadrži dlje časa. Pri pisanju z roko se nam utrne več idej, ohranjamo pa tudi dolgotrajnejšo pozornost.

Drugošolci OŠ Vodmat so zbirali ročno napisane voščilnice, čestitke, zahvale ter priredili razredno razstavo, ob tem pa so primerjali pisave različnih časovnih obdobij. Pridobili so pet rokopisov znanih osebnosti: Nina Valič, Dušan Šarotar, Alenka Tetičkovič, Melanija Fabčič in Anka Vurcer so na roko napisali, zakaj je dobro ohranjati pisanje z roko. Učenci so se učili pisati razglednice in voščilnice, ob tem so se izrazili s svojo pisavo ter pisave primerjali med seboj. Ugotovili so, da je pisanje zabavno, saj so pri tem lahko bolj ustvarjalni.

Na Gradu je vedno veselo!

Pripravljamo pester in brezplačen program s številnimi dogodki za vso družino. V soboto bomo program zapečatili s premierno doživljajsko kulinarično izkušnjo – Usodno gostijo! Čas bomo zavrteli precej nazaj, tja v leto 1443, in za grajskimi zidovi pripravili slovesno grajsko gostijo. Na njej se bo odločalo o podpisu zelo pomembnega dokumenta, ki bo zaznamoval usodo dveh mogočnih plemiških rodbin – Celjskih grofov in Habsburžanov, ki se že nekaj let krvavo spopadata.

V nedeljo, na **dan odprtih vrat**, bo grad zares na široko odprl svoja vrata. Obiskovalci si boste lahko brezplačno ogledali vse stalne in občasne razstave, ki so našle zavetje na Ljubljanskem gradu, lahko se boste udeležili številnih vodenih ogledov, dnevu pa bo velik pečat nedvomno vtisnil srednjeveški tabor. Vsi radovedni, lačni in željni viteškega in cesarskega življenja vljudno vabljeni!

Celoten spored dogodkov na:

www.ljubljanskigrad.si

Vstop na vse prireditve je prost (razen kulinarične izkušnje Usodna gostija). Število mest je omejeno. Brezplačne vstopnice bodo na voljo od 14. maja 2018 do zasedbe prostih mest na prodajnih mestih Ljubljanskega gradu in na spodnji postaji tirne vzpenjače na Krekovem trgu. Posameznik lahko prevzame do štiri brezplačne vstopnice. Prost vstop na vse stalne inčasne razstave je v nedeljo, na dan odprtih vrat.

Za obisk posameznih dogodkov v sklopu 8. grajskih dni priporočamo vožnjo s tirno vzpenjačo. V času Grajskih dni velja enotna znižana cena povratne vozovnice za vzpenjačo.

Foto: arhiv Ljubljanskega gradu

Urjenje v lokostrelstvu ni mačji kašelj.

OD PAŽA DO VITEZA – POLETNO POČITNIŠKO VARSTVO NA LJUBLJANSKEM GRADU

2.–6. 7. 2018 od 7.30 do 16.30

Grajsko glasilo za meščane: Sam cesar Friderik III. Habsburški se je zaradi čedalje hujših turških vpadov odločil, da bo dal med poletnimi počitnicami izuriti nove viteze. Meščane in meščanke poziva, naj svoje otroke pripeljejo na Ljubljanski grad med 2. in 6. julijem. Vitez Jurij in grajska lokostrelka jih bosta izurila v plemenite viteze. Za viteški naslov se lahko poteguje vsak, ki opravi cesarske preizkušnje in se izmojstri v mečevanju in lokostrelstvu. Zadnji dan bo potekal viteški turnir, na katerem se bodo preizkusili novi vitezi; če se bodo dobro izkazali, bodo postali vitezi zmajevega viteškega reda.

Naj otroci preživijo nepozabne srednjeveške počitnice na Ljubljanskem gradu, kjer bodo z izkušenimi animatorji potovali v čas viteškega življenja, prosti čas pa preživljali v naravi, se preizkušali v številnih veščinah, kot sta lokostrelstvo in mečevanje, ter se zabavali s srednjeveškimi igrami.

Za vse potrebne informacije in prijave nam pišite na:

✉ andreja.dular@ljubljanaskigrad.si

🌐 www.ljubljanskigrad.si

8. GRAJSKI DNEVI – PESTRO DOGAJANJE ZA VSO DRUŽINO NAD MESTOM

Ljubljanski grad, 18.–20. maja 2018

Z grajskimi dnevi se spominjamo prelomnega trenutka v zgodovini našega mesta in Ljubljanskega gradu. Kdo ve, kakšna usoda bi doletela Ljubljanski grad, če ga tedanji župan Ivan Hribar ne bi odkupil od državnih oblasti?! To se je zgodilo **16. maja 1905** in grad je prešel v mestno last. Ob obletnici odkupa bodo na Ljubljanskem gradu od 18. do 20. maja 2018 potekali že **8. grajski dnevi**.

PODEŽELJE V MESTU

Maša Cvar

Za Ljubljano se zdi, da je v svoji celovitosti in funkcionalnosti mesto, ki je samozadostno in neodvisno od podeželja. Vendar je ravno podeželje tisto, ki mesto oskrbuje z naravnimi viri in pridelki ter mu omogoča demografsko raznolikost.

Prehod med mestom in podeželjem ni tanka meja, ko sive ceste zamenja rjava prst na njivah in vrtovih, temveč območje povezovanja med njima, saj le to ustvarja napredek. Največkrat so mladi tisti, ki so gonilo sprememb, delujejo povezovalno ter vidijo potencial tam, kjer ga odrasli ne. Marko Klemen je eden izmed takšnih mladih. Prepoznal je kakovost dveh vasi ljubljanskega Posavja, Savelj in Kleč, ki ležita med severno mestno obvoznico in reko Savo ter sta le 5 km oddaljeni od središča mesta Ljubljana. Z Markom Klemnom, mag. inž. krajinske arhitekture, smo se pogovarjali o njegovem projektu Moje Kleče. Moje Savlje.

Moje Kleče. Moje Savlje je projekt, ki se je začel leta 2016. Kakšen je njegov namen?

S celotnim projektom Moje Kleče. Moje Savlje, kamor spada tudi Infomap, želim odgovoriti na vprašanja, kako ohraniti in razvijati območje ljubljanskega Posavja za dobrobit lokalnih prebivalcev. Ob tem želim ohranjati bogato kulturno dediščino, znanje in značilnosti prostora ter vse skupaj predstaviti lokalnim prebivalcem pa tudi potencialnim obiskovalcem. S svojo podobo in drugačno identiteto, ki se kaže v podobi kraja, dejavnostih, šegah in navadah, vasi ljubljanskega Posavja postajajo zanimivo okolje za bivanje in kakovostno preživljanje prostega časa.

Kako je nastal Infomap, od kod ideja?

Infomap je nastajal na projektih delavnicah v organizaciji Partnerstva za zeleno Ljubljano, kjer je na natečaju Soustvarjaj zeleno Ljubljano – Kaj je dobro in kaj je lahko še boljše? osvojil prvo mesto in možnost izvedbe. Ob izdelavi magistrske naloge (Revitalizacija vasi Kleče in Savlje; prenova in razvoj), katere projektna osnova je postal, je bil Infomap tudi testiran, dopolnjen in nadgrajen. Vasi Kleče in Savlje sta ob izvajanju projekta postali laboratorija v

Foto: Marko Klemen

»Mladi smo gonilo, ki bomo skupaj s starejšimi, izkušenimi generacijami ohranili potenciale podeželja in jih razvili v skladu z njegovimi zmožnostmi.« Marko Klemen

resničnem življenju, kjer se z iniciranim poskusom rešitve želi doseči razvoj turistične dejavnosti in pridobivanje znanj, ki jih črpamo iz okolja, kjer se projekt izvaja.

Kakšne informacije lahko najdemo na tvojem zemljevidu?

Infomap je priročen informativni žepni zemljevid, ki vsebuje prostorske, zgodovinske in vsebinske podatke o Klečah in Savljah. Zemljevid zasleduje cilj krepitev lokalne identitete in prepoznavnosti ter doprinese k razvoju kraja. Projekt povezuje domačine in obiskovalce, išče povezave med vsebinami in programi, krepi odnose, ohranja in raziskuje dediščino kraja, razvoj ekološkega kmetovanja ter prodajo lokalnih pridelkov in produktov. Posledično lahko odpira nova delovna mesta. Projekt ozavešča in izobražuje o pomenu kakovostnega okolja.

Zakaj si se odločil predstaviti ravno ti dve vasi, Kleče in Savlje? Kako se razlikujeta od ostalih slovenskih vasi?

Preprosto, ker sta polni zgodb, na katere pozabljamo. To sta vasi, kjer črpamo pitno vodo, tja so meščani ob nedeljah hodili na žabje krake, tam pridelujejo posavski špeh in kisel zelje, tam je nekoč tekla meja med Nemčijo in Italijo in je stala celo nemška železnica. Tu je Avsenik napisal »Na Golici« in tu še

danes prirejajo tradicionalno posavsko »štehanje«. Sta pa to tudi vasi, kjer lahko odkrijemo množico razvojnih potencialov. Ti se kažejo v razvoju ekološkega kmetovanja, dediščinskem turizmu, ponudbi lokalne kulinarike, razvoju športno-rekreacijskih območij pa tudi dogodkih lokalnega pomena.

Vsako naselje, kraj ali mesto se skozi čas spreminja. Kaj se je v vaseh spremenilo?

Razvoj vasi Kleče in Savlje je v zadnjih letih potekal stihijno, glede na trenutne potrebe. Prav tako je razvoj zaradi prisotnosti kmetijskih površin in varovanja vodnega vira omejen. Naselji imata prometne probleme in degradiran stavbeni fond, zato sta potrebni celostne prenove. Območje je v zadnjem času spremenilo svoje socialne in demografske značilnosti; pospešeno se je pričelo opuščanje kmetijstva, posledično se je spremenila raba prostora ter se po prisotnosti novih investorjev in prebivalcev tudi gospodarsko in ekonomsko preobrazilo. Toda vasi kažeta specifične lastnosti in edinstveno podobo, ki lahko z revitalizacijo postanejo okolje prepleta tradicionalnih oblik rabe prostora in okolje, kjer je možna visoka kakovost bivanja. Z edinstveno podobo in ponudbo kraja ustvarimo okolje, ki je privlačno tako za življenje in delo lokalnih prebivalcev kot turistov in obiskovalcev.

Kakšen je razvojni potencial v vaseh?

Čeprav se zdi, da je bilo podeželje nekdaj, ponekod pa je še vedno, izključno domena kmetijskega sektorja, se bolj kot kdajkoli prej kažejo njegove večfunkcijske lastnosti. Na podeželju se veča prisotnost nekmetijskih dejavnosti terciarnega in kvartarnega sektorja, kot so turizem, rekreacija ali trgovina. Potrebno je usklajeno in uspešno izvajanje okoljskih, gospodarskih in družbeno-kulturnih aktivnosti, ki podeželskim prebivalcem omogočajo kakovostno bivanje in vsesplošno blagostanje. Razvoj podeželja mora upoštevati njegove značilnosti in krepiti lokalno identiteto območja ob naslonitvi na naravno in kulturno dediščino. To lahko dosežemo z izkoriščanjem endogenih lokalnih razvojnih potencialov, z vzdržno rabo naravnih virov in povezavami z mestom.

Kako vidiš prihodnost projekta?

Za uspeh projekta je potrebna samoiniciativnost domačinov, ki bodo svojemu kraju dvignili konkurenčnost s kakovostno ponudbo. Vse to se bo odražalo v podobi kraja, ki bo imel značilnosti in kakovosti dobrega bivalnega okolja. Infomap želi postati pilotni projekt, ki s pridobljenim znanjem kaže, kako obuditi kraje in jim dati nov pomen. Sam si želim, da bi projekt odprl razpravo in pokazal, ali je taka oblika turizma sploh primerna za razvoj kraja in ali nanj pozitivno vpliva. Učinki, ki jih bo na razvoj in prenavo obravnavanega območja imel moj aplikativni projekt, bodo vidni šele čez nekaj časa. Zavedam se, da nastali projekt ne rešuje problemov in ne izkorišča potencialov obravnavanih vasi v celoti. Glede na to, da je območje obravnave moj domači kraj in mi je njegovo delovanje znano, menim, da bo za uspeh projekta potrebno nadaljnje izvajanje akcij, ki bodo imele pozitivne učinke in bodo s svojimi rezultati ugodno vplivale predvsem na domačine pa tudi obiskovalce. Kljub trenutnemu stihiskemu razvoju območja še ostajata upanje in priložnost, da se ohranijo znanje, veščine, vezi in zgodbe vasi ter se jih primerno spoji s sodobnim načinom življenja.

MESEČNI NAPOVEDNIK

mladi na sceni

Nefiks zaposlitvene rešitve
Ves maj od 9.00 do 17.00 na
Zavodu Nefiks

Nefiks zaposlitvene rešitve vabijo k vpisu na delavnico Osnove grafičnega oblikovanja, v kateri se boste naučili, kako pripraviti grafične materiale za oglaševanje.

Uspešne ženske so Kogelice
23. 5. od 11.00 do 13.00
na Zavodu Nefiks

Pogovor z mentoricami in uspešnimi ženskami o sestavinah, potrebnih za uspešno karierno pot.

📍 www.nefiks.si

Dogodki Društva
IAAS Slovenija
22. 5. v prostorih
Biotehniške fakultete

Delavnica o prehrani študentov in o soočanju s stresom med izpitnim obdobjem.

31. 5.

Turnir v odbojki na mivki bo potekal v popoldanskih urah na odbojkarskem igrišču na mivki v študentskem naselju v Rožni dolini.

📍 www.iaas.si

Izmenjevalnica
18. 5. od 16.00 do 18.00,
Humanitarni center,
Tržaška c. 132

2. 6. od 10.00 do 16.00,
hostel Tresor, Čopova 38

15. 6. od 16.00 do 18.00,
Humanitarni center,
Tržaška c. 132

Izmenjujejo rabljena, »vintage« oblačila, ki se zbirajo v Humanitarnem centru, za prehranske, higienske izdelke in čistila, s katerimi popestrimo osnovne pakete pomoči Rdečega križa.

📍 www.facebook.com/izmenjevalnica

Gledališka predstava
Teatra Pozitiv »Indigo«
15. 5. ob 20.00,
Kreatorij DIC, Poljanska 26

Premiera gledališke predstave Indigo v izvedbi Teatra Pozitiv, skupine Ivan Cankar. Predstava je nastala po motivih Cankarjevega romana Hiša Marije Pomočnice.

V Ljubljano se vrača
Kolaž mladosti!

Teden mladih, ki bo potekal od 24. 5. do 31. 5. na različnih mestnih lokacijah. V najbližjem mladinskem centru se pozanimaj, kako lahko soustvarjaš!

Cent'r Most – dnevni center
za otroke in mladostnike

V dnevni center ste vabljeni vsi osnovnošolci in srednješolci, ki si želite aktivno preživljati svoj prosti čas, potrebujete prostor za ustvarjanje, pogovor ali pomoč pri učenju. Najdete jih Ob Ljubljani 36 a.

Štafeta čez most –
Aktivno v mladost

Skupnostni programi za mlade vas **v petek, 25. 5., med 13.00 in 18.00** vabijo na piknik in igre brez meja v Športnem parku Kodeljevo.

📍 www.facebook.com/centr.most

NEXTival
24. 5.

NEXTival drugače po Livadi skače. Otvoritveni dogodek Kolaža mladosti – celodnevno aktivno druženje Mreže mladinskih centrov MOL. Dogodek bo potekal na javni zeleni površini LivadaLAB – Livada (nasproti naslova Dolgi breg 60).

📍 www.zavod-bob.si/nextival

Volilni mesec v Mladinski
postaji Moste

Vabljeni na volilni mesec v maju 2018. Spoznavali boste čudesa volilnega sistema, poklepetali s kandidatkami in kandidati za poslanke in poslance o pomembnosti področja mladinske politike.

📍 www.facebook.com/MladinskaPostajaMoste

Mednarodni festival

»Igraj se z mano«
22.–24. 5. 2018,
Kongresni trg v Ljubljani

Center Janeza Levca Ljubljana skupaj z Društvom za kulturo inkluzije letos že dvanajsto leto zapored organizira Mednarodni festival »Igraj se z mano«. Večerke ure bodo popestrili še inkluzivni glasbeni večeri.

📍 www.igrajsezmano.eu in www.drustvozakulturoinkluzije.eu

Pomladanska Plata
2018 – z nogometom
proti diskriminaciji
27. 5. ob 9.00, nogometno
igrišče ob Osnovni šoli
Zalog

Na letošnji Plati se lahko pomerite v metu trojk in premagovanju poligona. Lahko se boste predali ustvarjanju in gledališki intervenciji ali pa preprosto uživali v glasbi.

📍 www.mladizmaji.si ali na cmczalog@mladizmaji.si

Več dogodkov in
informacij za mlade
najdeš na www.lmit.org
Otvoritev prenovljenega Mladinskega centra

V četrtek, 17. maja 2018, na mednarodni dan boja proti homofobiji, transfobiji in bifobiji, bodo na Trubarjevi 76 a, v prostorih Društva informacijski center Legebitra svečano odprli prenovljeni Mladinski center Legebitra, ki je del mreže Mladinskih centrov Ljubljana. Ob 11.00 bodo svečano prerezali trak, potem pa se ob glasbi, prigrizkih in raznolikih aktivnostih družili vse do 21.00.

Ljubljana na poti do Evropske

Davor Buinjac,

Oddelek za kulturo, Mestna občina Ljubljana

»Evropska prestolnica kulture« je najpomembnejši program Evropske unije na področju kulture. Njegovi začetki segajo v leto 1985, ko so na pobudo takratne grške ministrice za kulturo Meline Mercouri evropski ministri za kulturo sprejeli resolucijo o letni organizaciji »Evropskega mesta kulture«.

Novi krog kandidatur je že v polnem teku, zato je Mestni svet Mestne občine Ljubljana 16. aprila 2018 soglasno sprejel Sklep o kandidaturi Mestne občine Ljubljana za naslov Evropska prestolnica kulture v letu 2025.

Kandidatura Ljubljane je definirana kot eden izmed ključnih strateških ciljev Ljubljane na področju kulture že v okviru Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016–2019. Z aprilskim sklepom Mestnega sveta se je dodatno potrdila široka politična podpora temu projektu, ki je izjemno pomemben ne le za kulturni, temveč tudi za gospodarski, družbeni in okoljski razvoj Ljubljane. Široka in močna politična podpora na lokalni ravni, ki pomeni dolgoročno medstrankarsko politično zavezanost projektu, je namreč eno izmed ključnih meril, na podlagi katerih bo neodvisni svet mednarodnih izvedencev določil slovensko mesto, ki bo nosilo naslov Evropska prestolnica kulture 2025.

Zakaj je ta naziv tako pomemben? Temeljni cilj programa je poudarjanje bogastva in raznolikosti evropskih kultur ter skupne kulturne dediščine, kakor tudi spodbujanje medkulturnega dialoga in večanje medsebojnega razumevanja med evropskimi državljani. Od leta 1985 do danes je naslov nosilo 58 mest, med njimi 18 državnih prestolnic. V tem času je program Evropske prestolnice kulture doživel nekaj bistvenih sprememb, tako imena (od »mesta« v »prestonico« kulture leta 2001) kot tudi koncepta. Leta 2013 je uveden dvostopenjski nacionalni natečaj in postopek spremljanja za naziv, hkrati pa je poudarjena vloga mednarodnih izvedencev pri odločanju o izboru.

Foto: SI-Žiga

Koncert Mahlerjeve simfonije tisočev z dirigentom Valerijem Gergijevim v okviru Ljubljana Festivala. Na odru je nastopilo

Sprva so mesta gostitelji organizirala dogodek EPK kot celoletne festivale umetniških dogodkov. Glasgow je bil leta 1990 svojevrstna prelomnica, saj naziva EPK ni izkoristil le za organizacijo velikih umetniških dogodkov, temveč tudi kot podlago za urbano preobrazbo. Od takrat so številna mesta skušala izkoristiti naslov EPK kot sredstvo urbane regeneracije, zlasti za obnovo degradiranih mestnih območij. Naj kot primer dobre prakse omenimo Liverpool (EPK 2008), ki je temeljito obnovil pristaniške stavbe in skladišča (*Albert Dock*). V Marseillu (EPK 2013) so prav tako obnovili staro pristanišče (*Vieux-Port*), kjer je nastal velik javni trg s številnimi kulturnimi vsebinami, vključno z novim Muzejem evropske in sredozemske civilizacije. Nekatere gostiteljice EPK so obnovile

nekdanje industrijske objekte in jih spremenile v kulturna in kreativna središča: v finskem Turkuju (EPK 2011) je tako nastala nova večnamenska dvorana (*Logomo*).

Razlogi, zakaj se številna evropska mesta potegujejo za ta laskavi naslov – v Italiji se jih je za naslov EPK 2019 potegovalo kar 21 – so različni: od povečanja obsega in kakovosti kulturne ponudbe, zlasti njene evropske razsežnosti, do posodobitve kulturne infrastrukture in dviga mednarodne prepoznavnosti mesta, ki med drugim pozitivno vpliva na turistični obisk. Najuspešnejša so bila mesta, ki so ustvarila trajno korist od dediščine EPK, tako v smislu infrastrukturnih pridobitev kot oblikovanja novih programskih vsebin, ki še vedno živijo.

prestonice kulture 2025

več kot tisoč glasbenikov. Ljubljana se je že večkrat izkazala z izvedbo najzahtevnejših dogodkov.

Ljubljana ima z izvajanjem velikih mednarodnih dogodkov odlične izkušnje. Leta 1997 je gostila Evropski mesec kulture: ta program je bil v devetdesetih letih namenjen nekdanjim socialističnim državam, narejen po vzoru Evropske prestolnice kulture, čeprav za krajši čas. V preteklem desetletju se je Ljubljana izkazala kot nosilka Unescovega programa Svetovna prestolnica knjige 2010 ter programa Zelena prestolnica Evrope 2016. Ljubljana se je s trajnim Unescovim nazivom Mesto literature leta 2015 pridružila ugledni družini 28 svetovnih mest, ki slavijo knjigo. Vsi ti primeri, kakor tudi številni infrastrukturni projekti in druge aktivnosti, ki jih občina uspešno izvaja na področju kulture, so najboljša popotnica za pridobitev naslova.

Kulturni program, s katerim se bomo potegovali za naslov, nastaja kot rezultat sodelovanja mestnih in nacionalnih javnih zavodov na področju kulture, nevladnih kulturnih organizacij, ljubiteljskih kulturnih društev, samostojnih umetnikov in drugih akterjev kulturnega življenja. Še več: v oblikovanje programa bodo aktivno vključene tudi druge organizacije in posamezniki, ki se poklicno ne ukvarjajo s kulturo, saj ta projekt povezuje kulturo s številnimi drugimi področji. Med temeljne cilje naše kandidature sodi namreč izboljšanje

dostopnosti kakovostnih kulturnih vsebin vsem prebivalkam in prebivalcem prestolnice, še posebej tistim, ki si zaradi materialnih ali drugih razlogov tega ne morejo privoščiti. Verjamemo, da bomo s pridobitvijo tega naslova in uspešno izvedbo programa lahko še izboljšali udeležbo v kulturnem življenju in okrepili občutek pripadnosti mestu.

Po podatkih Evropskega statističnega urada Eurostata iz leta 2016 je s kulturnimi ustanovami zadovoljnih 82 % prebivalcev Ljubljane. Program Evropske

“ Slovensko mesto, ki ga bo izbral svet neodvisnih mednarodnih izvedencev, si bo naslov EPK 2025 delilo z nemškim mestom. Doslej je svoje kandidature najavilo sedem nemških mest: Magdeburg, Nürnberg, Dresden, Chemnitz, Hildesheim, Hannover in Zittau.

prestonice kulture je izjemna priložnost, da se že tako dober odstotek še izboljša, kar potrjuje primer Liverpola, kjer je 85 % prebivalcev izrazilo stališče, da je njihovo mesto prav zaradi naslova EPK 2008 postalo boljši kraj za življenje kot prej.

Meščani in meščanke lahko svoja mnenja in predloge v zvezi s kandidaturo Mestne občine Ljubljana za naslov Evropska prestolnica kulture v letu 2025 pošljejo na elektronski naslov:

✉ EPK2025@ljubljana.si.

Ni dvoma, da so kulturne organizacije in drugi akterji kulturnega življenja Ljubljane sposobni pripraviti kakovosten kulturni program z močno evropsko razsežnostjo, ki bo izpolnil visoka pričakovanja in standarde Evropske unije ter bo hkrati v ponos Ljubljani in celotni Sloveniji.

Nikar ne zamudi!

maj/junij

Liber.ac, 9. sejem akademske knjige

22.–24. 5.

Foersterjev vrt za Filozofsko fakulteto

Sejem in spremljevalni program

Zgodbe mojega kraja

Čet / 24. 5. / 17.00

Trubarjeva hiša literature

Zaključna prireditev natečaja za najboljšo resnično zgodbo

O aktualnosti Cankarjevih dramskih besedil

Čet / 24. 5. / 20.00

Trubarjeva hiša literature

Pogovor z režiserjem Eduardom Milerjem

Knjižnica pod krošnjami 2018

Pet / 25. 5.

Park Tivoli, Trnovska plaža, Park Zvezda,

Galerija Škuc, Vodnikova domačija, Šiška,

Petkovškovo nabrežje, DC Mala ulica

Odprtje 14. sezone brezplačnega branja, listanja in uživanja

Bratovščina Sinjega galeba na odru

Sob / 26. 5. / 11.00

Vodnikova domačija, Šiška

Roman Toneta Seliškarja, pripoved Špela Frlic,

glasba Metod Banko, animacija Jure Lavrin

Bologna po Bologni

29. 5.–2. 6.

Knjižarna Konzorcij

26. prodajna razstava otroških knjig

Desetnica, nagrada za otroško in mladinsko književnost

Čet / 31. 5. / 18.00

Društvo slovenskih pisateljev

Podelitev in pogovor z nagrajenko/nagrajencem

Dan Mestne knjižnice Ljubljana

Pet / 8. 6. / od 16.00

Praznovanje ob 10. obletnici MKL

Krožna cesta

Sob / 9. 6. / 21.15

Slovenska kinoteka

Film po romanu Richarda Yatesa

Živa književnost

8.–15. 6.

Pred Galerijo Škuc

25. literarno-glasbeni festival

Sklad Jerneja Šugmana

Saša Pavček, predsednica Združenja dramskih umetnikov Slovenije in odgovorna oseba za Sklad Jerneja Šugmana

Foto: Peter Uhan

Jernej Šugman

Ob 100. obletnici Združenja dramskih umetnikov Slovenije smo se kot prostovoljna, strokovna, nepridobitna in nadstrankarska organizacija, ki deluje v javnem interesu, odločili, da ustanovimo Sklad Jerneja Šugmana.

Ustanovili smo ga, da bi ohranili spomin na Jernejevo umetniško, pedagoško in človeško plemenitost. Tako želimo spodbuditi staro človeško vrlino, dobroto, in dvigniti zavest o družbenem pomenu izobraževanja in umetnosti.

Sklad Jerneja Šugmana je namenjen zlasti mladim, nadarjenim dramskim ustvarjalcem, ki so se že v času študija izkazali kot delavni, odgovorni in željni nadaljnega izobraževanja ali samostojnega umetniškega dela. Glede na razpoložljiva sredstva lahko *Sklad* prispeva tudi za izobraževanje ali delo upokojenih članov in članov Združenja dramskih umetnikov Slovenije, zlasti samozaposlenih.

Štipendista ali štipendistko bo na podlagi javnega razpisa izbrala petčlanska neodvisna komisija, ki jo sestavljajo trije člani ZDUS-a: kritičarka in dramaturginja Tea Rogelj, član SNG Drame Ljubljana Nik

Škrlec in samostojna ustvarjalka v kulturi Maruša Majer, ter zunanja člana koreografka Tanja Zgonc in režiser Jernej Lorenci, profesorja na AGRFT-ju.

Zavezujemo se, da bomo delovali pošteno in prispevali k ugledu Sklada Jerneja Šugmana, ugledu velikega igralca Jerneja Šugmana in njegove družine, vseh donatorjev, podpornikov in članov Upravnega odbora.

Za odobritev uporabe imena Sklada se zahvaljujemo naši članici igralki Maji Šugman ter Andreji in Lei Šugman. SNG Drami Ljubljana se zahvaljujemo za gostoljubje in sodelovanje. Hvaležni smo tudi prvim podpornikom: Zvezi društev slovenskih filmskih ustvarjalcev, Elektru Ljubljana, vsem igralkam in igralcem, ki ste že prispevali v Sklad Jerneja Šugmana, ter Mestni občini Ljubljana za dolgoročno finančno podporo in sodelovanje v Upravnem odboru. 📞 www.zdus.si/sklad-jerneja-sugmana

Tam, kjer mesto sanja

Lora Power

Foto: Dunja Wedam

Bogastvo Tivolija se je kopičilo postopno.

Stopite na Cankarjevo in že ga vidite – park in vrh njega baročni grad, ki izreka širokogrudno povabilo. A najprej morate skozi temačen podhod, da stopite na svetlo in naravnost v razprt objem. Jo boste mahnili levo proti bajerju ali desno proti Šiški?

Srednja pot pa vas bo popeljala skozi Jakopičevo sprehajališče, celoletno razstavišče, vse do Tivolskega gradu, najstarejše stavbe parka. Danes tamkaj domuje Mednarodni grafični likovni center, skozi leta pa so v njem bivali jezuiti, ljubljanski škof, tam je bila bolnišnica, nato vojašnica ter maršal Josef Radetzky, ki je okoli gradu uredil nove poti in nasade, postavil hlev, počitniško hišico ter vanj prvič privabil radovedne meščane.

Toda zasluge za to, da je iz travnika z nekaj njivami v 18. stol. nastal park, ima francoski inženir Jean Blanchard, ki si je v času Ilirskih provinc umislil tri drevorede v obliki črke A. Tok zgodovine je šel po svoje, Blanchardove ideje pa je prevzel avstrijski guverner Krištof Latterman ter priskrbel še sredstva: zasaditev dreves so v začetku 19. stol. financirali bogati ljubljanski trgovci.

Sprva so drevored zasadili z akacijami in topoli, a še preden so drevesa pognala korenine, so se sadik lotili vandali. Niso zalegli niti čuvaji, ki so nad rastlinjem

bdeli do druge zjutraj, zato so jih kmalu nadomestili kostanji. Le da niso bili prvi; sodeč po starih zemljevidih je imel Cekinov grad (danes Muzej novejše zgodovine) že umetelno oblikovan vrt z drevoredom, ki je vodil proti Celovski.

Bogastvo Tivolija se je kopičilo postopno. Bajer so uredili leta 1880, ko si je društvo Laibacher Eislaufverein zaželelo poletnega čolnarjenja in zimskega drsanja. Za njim sta vzniknili botanični vrt in rastlinjak ter številne peščene poti, ki so park povezale z živalskim vrtom in gostiščem Mostec. A najbolj daljnosežne posege so prinesla 30. leta prejšnjega stoletja, ko so po načrtih Stanka Bloudka na vzhodnem delu zgradili letno kopališče Ilirija, po Plečnikovih pa Jakopičevo sprehajališče.

Prav nič niso bili navdušeni nad mojstrovimi idejami vrli meščani, ko je odstranil vse kostanje od Cankarjeve do tivolskega gradu ter si umislil široko sprehajalno pot s klopki in svetilkami na sredini.

Tedaj je bilo v parku videti tudi palme, aloje, agave, oleandre in granatna jabolka, in če verjamete, zanje so zaposlili celo sodarja, ki je izdeloval posode, v katerih so hranili eksotično rastlinje.

Že res, da so zelene površine njegova pljuča, toda Tivoli ne bi bil Tivoli brez ptičjega pribežališča Tičistana, brez otroškega igrišča, dvorane in mnogih športnih površin (za fitnes, košarko, kegljanje, hokej, kotalkanje, tenis, mini golf ...), brez rac in labodov ter vseh tistih plemenitih kipov – od Batičevega Baleta do Kunaverjevega Jakopiča, Kalinovega Pastirčka, Drinovčevega Kocbeka in Pahorja g. Begiča.

Drži, kot je dejala neka sprehajalka, lepo bi bilo, če bi se tja poleti lahko odpravil v kino ali posedel za mizo in (kot nekoč) odigral partijo taroka. Toda, kaj je lepšega kot park sredi mesta, kjer se občuduje cvetlice, ptice, otroški vrisk ..., kjer se hodi in teka, hrani veverice, poseda, meditira, sanja, spominja ...

NASVET STROKOVNJAKINJE

Naredite dovolj za svoje zdravje?

mag. Jožica Mesarič, prof.
zdravstvene vzgoje

Velikokrat omenjamo zdravje in izražamo željo, da bi bili zdravi. Ob tem pa je pomembno preveriti, ali smo tako fit, kot se pričakuje za našo starost, da se nam bo ta želja po zdravju uresničevala.

Zadostna telesna oziroma gibalna dejavnost je varovalni dejavnik zdravja, saj vpliva tako na telesno kot duševno zdravje in kakovost življenja. Redna telesna dejavnost krepi mišice, vpliva na zdravje kosti, blaži upadanje psihofizičnih in funkcionalnih sposobnosti telesa, pripomore k zmanjšanju stresa in depresije, izboljšuje družabne spretnosti, samospoštovanje in samozavest, krepi imunski sistem in zboljšuje spanec. Gibanje z ustrezno prehrano pa dodatno varuje tudi pred prekomerno telesno težo in debelostjo, ki dodatno ogroža zdravje.

Različne raziskave so pokazale, da telesna dejavnost varuje pred večino kroničnih nenalezljivih bolezni v odrasli dobi. Tako redno gibanje med drugim vpliva na zmanjšanje tveganja za razvoj srčno-žilnih bolezni, visokega krvnega tlaka, sladkorne bolezni tipa 2, osteoporoze, raka debelega črevesa, raka na prsih itd.

Da si boste z gotovostjo odgovorili na naslovno vprašanje, se lahko v Zdravstvenem domu Ljubljana udeležite različnih svetovanj in testiranj, ki vam bodo pomagala ohranjati zdrave navade ali spreminjati tiste, ki vas ogrožajo.

Morda pozimi niste bili tako aktivni, zato je toliko bolj pomembno, da veste, kaj se je v tem času zgodilo v vašem telesu. Telo vam namreč ne sporoča tako hitro, kot to čuti vaše srce. Pomembno je vedeti, kje je zdrava meja obremenitve in kje se začneja škodljiv učinek. Vaše stanje in napredek vam bodo omogočala spremljati svetovanja in meritve »Ali sem fit?«.

Razgibajmo Ljubljano

Žiga Černe, Športna zveza Ljubljane

Foto: Dunja Wedam

Tokratna športna pomlad ponuja veliko kolesarskih preizkusov in užitkov.

Športno poletje na Ljubljani

Koordinatorji programa Razgibajmo Ljubljano, ki prebivalce Ljubljane vse leto spodbuja k aktivnemu rekreativnemu preživljanju prostega časa, smo ravno zaključili pomladansko akcijo, a že vabimo na poletno. Letos se bo v Ljubljani poletje začelo že v petek, 25. maja, z zanimivim tekmovanjem četrtnih skupnosti v velikih kanujih na Ljubljani. Možnosti za sodelovanje preverite v svoji četrti skupnosti, sicer pa ob 16. uri pridite navijati na Breg.

Natanko tam, kjer se je pred mnogimi leti začel slovenski jadralni šport – z ustanovitvijo prvega jadralnega kluba v Sloveniji – bo isto društvo 26. maja organiziralo drugi del tokratnega Športnega poletja. Začeli bodo med Špico in Prulskim mostom ob 10. uri in tam veter v jadra lovili vse do poznega popoldneva. Pridite pogledat!

Festival kolesarstva na Maratonu Franja

Ideja o naši najprepoznavnejši kolesarski preizkušnji se je rodila leta 1978, ko je progo želel prevoziti Tone Fornezzi Tof, ki pa se je takrat moral obrniti zaradi gradnje ceste na Kladje v Cerknem. Štiri leta kasneje so izpeljali prvi maraton in letošnji bo sedemintrideseti po vrsti. V treh dneh bo sedem dogodkov:

8. junija bo 11-kilometrski vožnja na čas (kronometer), 9. junija bodo turnokolesarski 83-kilometrski maraton Barjanka, Pony štafeta dirka trojk, 22-kilometrski Hofer družinsko-šolski maraton in Vzajemna preizkušnja za najmlajše, 10. junija pa še obe daljši preizkušnji vzdržljivosti, volje in strpnosti, in sicer 97 in 156 km dolga kroga. Razen Barjanke, ki bo imela start na Kongresnem trgu, bodo vsi ostali starti v BTC City-ju. Do takrat pa vadite pametno. Prijavnica in razpisi so objavljeni na www.franja.org.

Pripravite se na Ljubljanski maraton

Tekači, prijavljeni na naš največji tekaški spektakel, pa imate še skoraj pol leta časa za pripravo. Tisti brez ali z manj kondicije si nikar ne zastavite cilja preteči vseh 42 kilometrov, saj so priprave na tako dolgo preizkušnjo dolge in zahtevne. Raje si izberite najkrajšo možnost, deset kilometrov. Tudi v počasnejšem ritmu jo boste namreč zmogli preteči (ali hitreje prehoditi) prej kot v uri in pol. Če pa že imate nekaj tekaške podlage, se boste morda odločili za polmaratonski izziv. Pripravljate se lahko samostojno, še bolje pa se je pridružiti vodeni skupini, kjer dobite tudi načrt vadbe. Prijavo na maraton opravite na vw-ljubljanskimaraton.si, na uradne priprave za maraton pa se prijavite na ljmaratonpriprave.si.

Spodbuda: V akcijo!

Ob prenatrpanih delavnikih in popoldanskih obveznostih težko najdemo čas še za sprostilno rekreacijo. Ampak po vseh statistikah se to da – zakaj se nam torej pri miganju ne bi pridružili tudi vi? Začnite počasi in vztrajajte, pa vam bo »zlezlo pod kožo«.

Namig: V svojem ritmu in ne obupajte!

Nič se ne zgodi čez noč. Tudi pri rekreaciji je tako: vedno je napredek počasnejši, kot si predstavljamo. Treba je vztrajati, kdaj stisniti zobe, pretočiti precej znoja, predvsem pa vaditi redno in večkrat na teden. Tudi udeležba na prireditvah je lahko velika spodbuda, pomembno je le, da se tam ne primerjate z drugimi. Naravnajte se na svoj ritem.

Kam na vadbo v novi sezoni?

Čeprav so do začetka vpisov v vadbene programe nove sezone 2018/19 še štirje meseci, konzorcij Razgibajmo Ljubljano že načrtuje pomoč pri promociji. Kot že pretekla leta bomo pripravili dve možnosti, vi pa lahko izkoristite eno ali obe. Prva je Teden športa, v drugi pa ponujamo možnost brezplačne objave v glasilu, ki ga pravkar berete. Podatke lahko vpišete samostojno, s pomočjo spletne aplikacije Rekreacija.si, rok za vpis pa je 15. junij 2018. Druga možnost je posredovanje podatkov v pisni obliki, preko e-pošte, navadne pošte ali osebno, zadnji dan za sprejem pa je 31. maj 2018. Zamudniki bodo z objavo žal morali počakati do prihodnjic, kar bo predvidoma šele čez eno leto. Zato ne zamudite priložnosti! Vpišite podatke o vadbah za vse starostne skupine in sposobnosti, preventivne in terapevtske, tudi za osebe s posebnimi potrebami in za vse cenovne razrede ... Urniki niso pomembni! Informacije in pojasnila: 041 537 097 (Žiga Černe), e-pošta info@rekreacija.si, spletna stran www.rekreacija.si, www.razgibajmoljubljano.si.

Najavljamo ljubljanski Teden športa

Septembra bo na ogled spet postavljen velik del ljubljanske športne ponudbe. Kar osem dni zapored boste imeli možnost za aktivno udeležbo, nekaj pa bo tudi sejemske ponudbe športa, rekreacije in zdravlja na stojnicah. Program se bo v soboto, 8. septembra, začel z različnimi rekreativnimi srečanji zaposlenih v ljubljanskih podjetjih, do 15. septembra pa nadaljeval z vodenimi vadbami, meritvami in svetovanji, odprtjem Srčne poti čez Golovec itd. Za zdaj vabimo društva, klube, zavode, podjetnike, skratka vse ponudnike športnih, rekreativnih, gibalnih in drugih programov zdravega načina življenja, da izkoristite možnost predstavitve na dogodkih. Rok za prijavo je do 15. junija, prijavnica pa je objavljena na www.razgibajmoljubljano.si. Podrobnejši program bo objavljen v poletni dvojni številki glasila Ljubljana in v medijih ob koncu avgusta oziroma začetku septembra.

Pomladni rekreativni dogodki

Kar stoštirideset rekreativnih dogodkov se nam v Ljubljani ponuja v naslednjih tridesetih dneh. Kot običajno jih kar polovica pripada lažjim in težjim pohodom, četrtnina pa je kolesarskih prireditev. Podatki o vseh so dostopni na www.rekreacija.si, tule pa izpostavljam le nekaj povabil.

S kajakom ali kanujem, lahko tudi supom, se boste 18. maja po Ljubljani gor in dol, med Livado in Zmajskim mostom, 24 ur vozili za dober namen (www.kajak-ljubljana.si).

Do že prej omenjenega junijskega Maratona Franja boste po Ljubljani kolesarili v službo ali šolo, v prostem času zbirali žige v mestnih akcijah (kartončke brezplačno dobite v TIC-ih), se 19. maja udeležili izleta na Vinsko vigred v Metliko (www.kkmetliskacrnina.si) ali pa se boste 2. junija pridružili maratonu Junaki vinogradov v Goriška brda (www.klet-brda.si).

Na krajši ali daljši sprehod se po ljubljanskih parkih in gozdovih odpravite, da se otresete stresa, za izmero vaše telesne pripravljenosti pa vam priporočamo udeležbo na lahkem preizkusu hoje na dva kilometra. Priložnosti bodo tri: 15. maja v Rožni dolini, 17. maja v Šiški in 4. junija za Bežigradom (www.zd-lj.si). 19. in 28. maja bosta tudi priložnosti za osvojitve novih znanj o varnejšem gibanju v kopnih razmerah (www.grs-ljubljana.si in www.pd-ljmatika.si). Nenazadnje pa bo 19. maja še Gibitov osnovni tečaj nordijske hoje (www.gibit.si).

Tekačem bo Ljubljana v naslednjih tednih odstopila prostor za Študentski tek na Ljubljanski grad, ki bo 22. maja (www.sousport.si), na zadnjo majsko soboto bo Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib zasedlo okoli sedemtisoč žensk (www.tekzazenske.si), v Tacnu boste 3. junija tekli na 10 krogov za 10 nasmehov (www.nevergiveup.si), na Cooperjevem tekaškem preizkusu boste 7. junija, poleg svoje tekaške kondicije, prvič lahko preizkusili tudi novo tekalno površino stadiona na Slovanu (www.tek.si), 8. junija se na tekaški delavnici dobite z Urbanom Praprotnikom (www.tekaskitrener.si), v Tivoliju pa bo 14. junija potekal Delov poslovni tek (www.businessrunljubljana.si).

RAZGIBAJMO LJUBLJANO

Za objavo v glasilu Ljubljana ali v elektronskem tedniku Športni utrinki nam lahko novice pošljete na info@szlj.si, vprašanja pa lahko zastavite tudi po telefonu 01 434 72 91.

ZNANI LJUBLJANČANI O GIBANJU

Katarina Šinkovec, predsednica ČS Rudnik, sekretarka Zveze športnih društev Krim in organizacijska vodja programa Razgibajmo Ljubljano

Redna fizična aktivnost zmanjša tveganje za različna obolenja, fizično aktivni ljudje lažje prenašajo fizične in psihične napore v službi in so bolj veseli in družabni.

Z gibanjem v naravi koristne učinke vadbe še okrepimo. Z gibanjem na prostem pridobivamo še več energije, vitamina D in samozavesti. Hoja, tek in kolesarjenje so aktivnosti, ki jih lahko izvajate sami ali v družbi, samostojno ali organizirano.

V naši zeleni prestolnici ne manjka dostopnih površin v naravi. Parki in gozdne poti so naša največja telovadnica, v katero je vstop prost. Mestna občina Ljubljana pa je s postavitvijo trim naprav in otokov omogočila, da je zunanja vadba v Ljubljani še bolj pestra in zanimiva. V četrtih skupnostih gibanje spodbujamo s pomočjo športnih društev, s svetovanjem strokovnjakov s področja športa, zdravlja in zdrave prehrane na nekaterih lokacijah, s posameznimi akcijami, z medsebojnim sodelovanjem in povezovanjem med »sosedmi«.

Da šport zares združuje, bomo dokazali tudi 25. maja, ko se bodo v veslanju v velikih kanujih pomerile ekipe četrtih skupnosti. Ekipe so že sestavljene, če pa želite sodelovati tudi vi, ste dobrodošli, saj se kakšno mesto v čolnu vedno najde tudi pred startom.

V dveh letih do naslova

Miha Štamcar, foto: Igor Škafar

Nogomet je za številne daleč najpomembnejša postranska stvar na svetu, vse večjo veljavo v zadnjih letih pa pridobiva tudi ženski nogomet, ki ima v svetu daljšo tradicijo, kot si predstavljamo. V Sloveniji je nekoliko večji razmah doživel šele po letu 1991, tudi v Ljubljani, pa čeprav je že sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja ljubljanska ekipa igrala v nekdanji medrepubliški ligi. Po osamosvojitvi je Krim prišel do prvega naslova državnih prvakinj, štirikrat je nato ta uspeh ponovila Ilirija, lani pa je po le dveh letih od ustanovitve to uspelo še Olimpiji. V vodstvu ljubljanskega ženskega nogometnega kluba resno razmišljajo o ženskem nogometnem centru.

Začetki organiziranega igranja ženskega nogometa segajo v konec 19. stoletja, toda leta 1921 je Evropska nogometna zveza (UEFA) ta šport dekletom celo prepovedala. Vodilni moške takratne Uefe so se namreč bali za zdravje deklet, vendar jih to ni zaustavilo. Kljub temu so uradno evropsko prvenstvo imele šele leta 1984, sedem let pozneje pa je bilo na Kitajskem še prvo svetovno prvenstvo.

Slovenke v nogometu

Nekoliko manj pestra je zgodovina ženskega nogometa v Sloveniji. Čeprav je od zgodovinske tekme med Olimpijo in Vijolicami iz Maribora le 47 let, o tej tekmi ni veliko podatkov. Po enajstmetrovkah so Ljubljankanke za Bežigradom s 5:3 premagale Mariborčanke. Obe ekipi sta nato nekaj

Čim prej na ogled katere izmed tekem v ženskem nogometu!

“Verjamem, da so Ljubljančani spoznali, da je tudi ženski nogomet zanimiv.

let igrali v takratni medrepubliški ligi, sredi sedemdesetih let pa sta se kluba združila. »Nekaj igralk iz Maribora se nas je vozilo v Ljubljano na treninge in tekme. Večino tekem smo takrat igrane pred tekami moških ekip na

stadionih po vsej Jugoslaviji. Tako je Ženski nogometni klub Ljubljana eno svojih tekem igral tudi na beograjskem stadionu Marakana pred derbijem med Crveno zvezdo in Partizanom,« je o zlatih časih ženskega nogometa v Sloveniji povedala Sonja Kranjc, rojena Ilič, in dodala, da so bile po vsaki tekmi tudi finančno nagrajene.

Prvi ženski nogometni klub v samostojni Sloveniji je bilo Polževo. Prvi naslov državnih prvakinj so leta 1993 osvojile nogometašice Krime, Ljubljana pa je po zaslugi nogometašic Ilirije naslov državnih prvakinj osvojila še štirikrat. V glavnem mestu Slovenije je po sezoni 2005/06 vse do 4. maja 2015 sledil skoraj desetletni mrk ženskega nogometa.

državnih prvakinj

Hej, hej, Ljubljančanke!

»Eden od razlogov, da smo se odločili obuditi ženski nogomet v Ljubljani, je vse večja priljubljenost tega športa v Evropi, pri tem pa smo želeli uporabiti športno znamko Olimpija, ki ima v Sloveniji velik krog privrženecv. Menili smo, da si Ljubljana kot eno najlepših evropskih glavnih mest zasluži tudi ženski nogometni klub. Verjamem, da so Ljubljančani spoznali, da je tudi ženski nogomet zanimiv, a v primerjavi z zahodno Evropo imamo še veliko rezerv. Če bi imeli tudi gospodarstveniki malo več posluha za ženski nogomet, bi kaj kmalu lahko tudi v Ljubljani imeli ekipo, ki bi redno igrala v ligi prvakinj,« je prepričan Boris Snedec, idejni oče, ustanovitelj

in predsednik Ženskega nogometnega kluba Olimpija.

V prvem letu igranja v prvi slovenski ženski nogometni ligi so Ljubljančanke osvojile tretje mesto, z lanskoletnim naslovom državnih prvakinj pa so si priborile tudi pravico nastopa v kvalifikacijah za uvrstitev v ligo prvakinj. Tako so lani konec avgusta gostile ekipe Züricha, Minska in Birkirkare z Malte. Na koncu so se morale zadovoljiti s tretjim mestom, vendar so njihovi cilji v prihodnosti precej višji.

»Nogomet sem začela igrati v Jevnici, nekaj let sem ga igrala tudi v Avstriji. Ker sem doma iz Dola pri Ljubljani, sem bila zelo vesela, da so ustanovili Olimpijo, tako da imajo tudi dekleta iz Ljubljane in njene okolice možnost igrati nogomet. Lanskoletni naslov državnih prvakinj me ni presenetil, saj je bila ekipa sestavljena iz kakovostnih igralk, poleg tega ima tudi podporo s strani Mestne občine Ljubljana. Menim, da ima klub postavljene dobre temelje in da se bo še razvijal,« je prepričana Lucija Grad, kapetanka aktualnih slovenskih državnih prvakinj, ki se z nogometom ukvarja že skoraj 20 let. »Ker se nogomet igra zunaj, na prostem, v različnih vremenskih razmerah, je to dobro za krepitev imunskega sistema, saj nisi ves čas zaprt v telovadnici, zato je zelo primeren tudi za dekleta. Verjamem, da se jih bo v prihodnosti še več odločalo za igranje nogometa, v našem klubu je zanje odlično poskrbljeno,« vabi kapetanka mlade, nadobudne nogometašice v najbolje organiziran slovenski ženski nogometni klub.

Načrti in ambicije

»Trenutno je v članski konkurenci v ženskem nogometu najbolje poskrbljeno prav v Olimpiji, tudi kar se finančnega vidika tiče. Ker je klub mlad, so sicer še določene organizacijske težave, vendar se to izboljšuje, seveda pa bo prihodnost odvisna tudi od naših rezultatov. Sama sem v klubu šele prvo leto, prej sem igrala za Beltince, kjer je ženski nogomet bolj priljubljen kot v Ljubljani, predvsem to velja za mlajše selekcije. Toda vidim, da se v vodstvu Olimpije trudijo privabiti čim večje število

mlajših igralk, in verjamem, da jim bo uspelo,« je svojo kapetanko dopolnila Tjaša Tibaut, ki se z nogometom ukvarja že vse od leta 2004.

V vodstvu ljubljanskega ženskega prvoligaša načrtujejo, da bi Olimpija redno igrala v ligi prvakinj, saj bi tako lahko pridobila tudi sredstva Uefe, s katerimi bi lažje gradili piramido v mlajših selekcijah. Že zdaj imajo dekliško nogometno šolo, ki bi jo radi razvili v ženski nogometni center.

»Načrtujemo, da bi del sredstev pridobili s pomočjo Uefe, del s pomočjo Mestne občine Ljubljana in del s pomočjo investorjev, tako da bi v prihodnjih desetih, petnajstih letih ženski nogomet pridobil na večji veljavi. Zdaj se nam dogaja, da deklice bežijo v druge športe, ker nimamo ustrezne infrastrukture. Ideja je, da bi takšen center zgradili v Vevčah, kjer je že objekt, ki je zdaj zapuščen,« ambicij Olimpije ne skriva Boris Snedec, 54-letni Ljubljančan, ki ima šport, predvsem pa nogomet, zapisan v genih.

Ob članski ekipi, v kateri je 25 igralk, ima Olimpija še ekipo do 13 in do 17 let. Obe redno nastopata, na nekaterih turnirjih pa igrajo še z ekipo do 11 let. Vsega skupaj je v ekipah 40 otrok, kar je navdušujoče, glede na to, da so dekliško nogometno šolo odprli šele lani. Zagotovo jih bo v prihodnosti še več.

»Zelo sem vesel, da smo pred tremi leti po enem desetletju spet vrnili ženski nogomet v Ljubljano. Danes imamo v Ljubljani dva kluba, saj ob Olimpiji spet deluje Krim, kar je vsekakor dobra novica. V Olimpiji smo delo dobro zastavili, želimo si še večje pomoči Nogometne zveze Slovenije in mislim, da gre vse v pravo smer,« nam je zaupal Velaga Tabaković, član upravnega odbora Ženskega nogometnega kluba Olimpija, ki je deloval v večini ljubljanskih klubov po letu 1993. Najdlje v Iliriji, s katero je osvojil tudi štiri naslove državnega prvaka.

Tehnološki park Ljubljana Brdo

Eden ključnih akterjev slovenskega inovativnega okolja

Mateja Prinčič, Tehnološki park Ljubljana

Brdo, jugozahodni del naše prestolnice, se ponaša z živahno tehnološko skupnostjo z več kot 300 podjetji in deluje po načelu pametnega mesta. Inovativni posamezniki, ekipe zagonskih in srednje velikih podjetij razvijajo in nadgrajujejo poslovne ideje v sodobno opremljenih poslovnih prostorih. V devetih stavbah so med 'odbitimi' start-upovskimi idejami pošta, banka, lekarna, frizer, specialistične in splošne ambulante in od leta 2015 tudi sodobno urejen vrtec, ki mladim družinam olajša celotno logistiko usklajevanja poslovnih in družinskih obveznosti.

Tehnološki park Ljubljana, d. o. o., največji inovacijski ekosistem za komercializacijo znanja in tehnologij v jugovzhodni Evropi, že od leta 1995 predstavlja podporno poslovno okolje za razvoj vrhunskega tehnološkega podjetništva. Prva leta po ustanovitvi je podjetje štelokomaj 15 članov in 3 redno zaposlene, danes pa skupnost Tehnološkega parka Ljubljana šteje več kot 300 podjetij, inovativnih ekip in posameznikov ter 18 zaposlenih. »Ponosni smo na prostore v Tehnološkem

Foto:

Tehnološki park Ljubljana je pametno mesto z več kot 300 podjetji, inovativnimi ekipami in posamezniki, preko 1.500

parku Ljubljana. Uredili smo jih tako, da v njih uživamo, nam dajejo oporo in zagon ob novih izzivih,« razlaga Jure Pompe, direktor podjetja XLAB, ki se je letos uvrstilo med najboljše tri zaposlovalce Zlate niti.

Neverjetne ideje se kalijo v 3. nadstropju stavbe F, kjer je podjetniški inkubator Tobogan, skupni co-working prostor, stičišče posameznikov s podjetniškimi ambicijami in start-up ekip z visoko tehnološkimi idejami in globalnim

»Brez Tehnološkega parka Ljubljana naše podjetje ne bi obstajalo. Spremljajo nas že od samih začetkov, ko smo delovali še znotraj co-working prostorov, ko si še nismo mogli privoščiti resnih poslovnih prostorov, pa vse do obdobja rasti za naše podjetje, ko letno zrastemo za več kot 200 %. Je eden od naših najpomembnejših partnerjev,« o svojem delovanju znotraj skupnosti Tehnološkega parka Ljubljana pravi Igor Panjan, direktor podjetja SmartPA, ki naročnikom s pomočjo visoke tehnologije pomaga do poslovnih kontaktov s celega sveta v pičli uri.

“ V skupnosti Tehnološkega parka Ljubljana kar mrgoli unikatnih zgodb, podprtih s produkti vseh vrst.

TEHNOLOŠKI PARK LJUBLJANA

01

Tehnološki park Ljubljana je član Vanguard Initiative, skupne iniciative naprednejših EU regij, ki imajo v svoji strategiji pametne specializacije poudarjeno napredno industrijo ter industrijsko modernizacijo. www.tp-lj.si

zaposlenimi ter 75.000 m² kakovostne infrastrukture s prijetnimi poslovnimi prostori.

potencialom. V zgodnjih dopoldanskih urah se v prostore naseli skupnost mladih posameznikov, ki najema mize za pičlih 80 evrov na mesec. Podjetniške zgodbe rastejo v dveh podjetniških pospeševalnikih – Start:up Geek House in Go:Global Slovenija, ki tistim z inovativnimi idejami in globalnimi ambicijami omogočata dostop do kapitala in najsodobnejših podjetniških znanj. Tehnološki park Ljubljana je med nosilci projekta Start:up Slovenija, ki izvaja nacionalne programe spodbujanja podjetništva, namenjene predvsem zagotavljanju celostnega nabora finančnih virov za inovativne podjetniške ekipe, start-up podjetja in podjetja v hitri globalni rasti.

Sicer v skupnosti kar mrgoli unikatnih zgodb, podprtih s platformami in produkti vseh vrst. Med njimi že znana **ehrana Live** (Slovenski Uber Eats), ki deluje na podlagi algoritma in mobilne aplikacije za dostavo hrane s kolesi na domove in delovna mesta. Zelo živahna je tudi platforma **nizkocenovci.si**, ki uporabnikom nizkocenovnih letov omogoča, da na enostaven način najdejo najboljšo povezavo. Na Brdu sta tudi **Zero carbon**, ki razvija trajnostne in inovativne rešitve za izkoriščanje vetra in sončne energije dreves, in **Borza terjatev**, prva spletna platforma, ki poenostavlja in digitalizira

Mlad nizozemski podjetnik Joery Schotanus, ki je pred kratkim končal gostovanje v podjetju CorpoHub, je s pomočjo slovenskih mentorjev znotraj programa Erasmus za mlade podjetnike razvil inovativno rešitev BeeBox, ki ekipe in posameznike vodi skozi celoten poslovni process – od razvoja ideje do lansiranja končnega produkta. In kaj je njemu prinesla izmenjava? »Program mi je resnično pomagal, da sem se seznanil s tujim trgom, in obenem sem izkoristil edinstveno priložnost, da sem se povezal s slovensko start-up skupnostjo, kar je odlična izkušnja,« je prepričan Schotanus.

trgovanje s terjatvami ter postavlja nove standarde v tej panogi.

Za člane parka potekajo podjetniške delavnice in drugi dogodki, ki povezujejo tehnološko skupnost na Brdu in širše. To pa je le del uspešne podjetniške zgodbe Tehnološkega parka, ki danes z bogatimi izkušnjami na področju zaznavanja priložnosti, motiviranja podjetniških skupin, preverjanja potenciala, delovanja, rasti in internacionalizacije novih podjetij, deluje tudi mednarodno. Kot ključni partner pri razvoju storitev in produktov ter spodbujevalec dialoga med gospodarstvom in odločevalci sodeluje s številnimi evropskimi partnerji. Vključen je v številne mednarodne projekte, ki razvijajo storitve, produkte in verige vrednosti ter mednarodne mreže na področju digitalizacije in industrije 4.0, digitalizacije zdravstva, nanotehnologij in kreativnih industrij. Tehnološki park Ljubljana je član Mednarodnega združenja znanstvenih parkov (IASP) in trenutno kandidira za gostovanje IASP konference 2020 v Ljubljani.

Tehnološki park Ljubljana prek evropskega programa Erasmus za mlade podjetnike skrbi tudi za mednarodno izmenjavo podjetnikov in aktivno promovira program za privabljanje tujih talentov in podjetij v osrednjeslovensko regijo. V zadnjem letu je podprl 15 mednarodnih izmenjav; trenutno slovenska podjetja gostijo tri mlade podjetnike iz tujine, štirje mladi slovenski podjetniki pa so na izmenjavi v Veliki Britaniji, na Hrvaškem in v Španiji.

Delo Mestnega sveta

Poročilo o 33. seji Mestnega sveta MOL

Veronika Sorokin

Sprejeti dokumenti na 33. seji (16. 4. 2018)

Svetnice in svetniki so sprejeli vrsto kadrovske zadeve. ● V Svet Javnega zavoda Mala ulica so kot predstavnike Mestne občine Ljubljana imenovali dr. Majo Gojkovič, Iztoka Kordiša in Ksenijo Sever, v Svet Doma starejših občanov Fužine Stanislavo Marijo Ferenčak Marin, v Svet zavoda Mladinski dom Malči Beličeve Alenko Antloga, Andreji Klopčič Hološevič so dali pozitivno mnenje h kandidaturi za ravnateljico Vrtca Črnuče, Vandi Jereb, Nini Klemen in

Martini Žnidaršič za ravnateljico Vrtca Kolesija, Branku Ilotiču za ravnatelja Vrtca Viški gaj. ● Nataši Kranjčan so dali pozitivno mnenje h kandidaturi za ravnateljico Osnovne šole Božidarja Jakca, Ani Šterbenc pa h kandidaturi za ravnateljico Srednje medijske in grafične šole Ljubljana. ● Sprejeli so Zaključni račun proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2017, osnutek Odloka o proračunu občine za leto 2019, kakor tudi predlog, da se Odlok o določitvi turistične takse v Ljubljani sprejme po hitrem postopku. ● Mestni svet je

sprejel še naslednje dokumente: Poročilo o uresničevanju stanovanjskega programa za leto 2017, Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Ljubljani 2016–2019 za leto 2017, predlog Sklepa o kandidaturi Mestne občine Ljubljana za naslov Evropska prestolnica kulture v letu 2025, dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu 1 AC pentlja – del in 279 Tržaška in osnutek Odloka o določitvi imen ulic, parkov, trgov in sprememb potekov ulic na območju Mestne občine Ljubljana.

Glavni poudarki razprave

Mestne svetnice in svetniki so razpravo začeli z obravnavo **zaključnega računa proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2017**, pri čemer je bila podana spodbudna informacija, da se zadolženost občine od leta 2010 znižuje. V debati o **proračunu občine za leto 2019** so izpostavili več ključnih pilotskih projektov: dograditev povezovalnega kanala C0, nadaljevanje projekta Energetske obnove Ljubljane, odvajanje in čiščenje odpadne vode, ureditev Galerije

NAPOVEDNIK DOGODKOV V ČS MAJ 2018

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTNA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
DELAVNICA O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA IN PRIKAZ UPORABE DEFIBRILATORJA	Defibrilator je aparat, s katerim lahko rešimo življenje nekemu s srčnim zastojem. Naučimo vas pravilne uporabe. Brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola. Delavnica je namenjena vsem generacijam.	ČS BEŽIGRAD ČS BEŽIGRAD	Četrtek, 17. 5., ob 18. uri Četrtek, 24. 5., ob 18. uri	Sedež ČS Bežigrad, Vojkova cesta 1, sejna soba PGD Tomačevo Jarše, Tomačevo 16
DEMENCA – PREPOZNAVANJE IN PRVI ZNAKI DEMENCE	Namen strokovnih predavanj o demenci je omogočiti prepoznavanje prvih znakov (izvedba: strokovni sodelavci Združenja za pomoč pri demenci Spominčica). Strokovno predavanje je namenjeno svojcem in drugim, ki skrbijo za osebe z demenco v domačem okolju.	ČS VIČ	Torek, 15. 5., ob 18. uri	PGD Kozarje, Cesta na ključ 56, I. nadstropje, sejna soba
VAJE ZA IZBOLJŠANJE SPOMINA – MOŽGANSKI FITNES Z JASMINO LAMBERGAR	Priznana mednarodna trenerka spomina Jasmina Lambergar iz Centra za urjenje spomina vas bo naučila tehnik za boljše pomnjenje. Z vajami za spomin bo razgibala vaše možgane. Predavanje je za vse generacije je brezplačno!	ČS BEŽIGRAD	Sreda, 23. 5., ob 18. uri	Dunajska 101, sejna soba
SREČEVALNICA KO RK ZELENA JAMA URBANO VRTNARJENJE	Različne delavnice – program je objavljen na www.ljubljana.ozrk.si/sl/srecevalnica . Turistično društvo Zelena jama bo predstavilo urbano vrtnarjenje, svetovalo bo glede gojenja vrtnin in okrasnih rož na balkonih in vrtovih. Brezplačno bodo občani prejeli sadike vrtnin in okrasnih rož.	ČS JARŠE ČS JARŠE	Četrtek, 17. 5., od 10. do 12. ure Sreda, 23. 5., ob 10. uri	Zelena jama, Perčeva 22 Pred sedežem ČS Jarše, Kvedrova 32
XVI. MEDNARODNO PRVENSTVO V ŽENSKI GIMNASTIKI »ZELENA JAMA OPEN«	ČS Jarše v sodelovanju z Gimnastičnim društvom Zelena jama organizira mednarodni turnir v ženski športni gimnastiki.	ČS JARŠE	Sobota, 19. 5., ob 16. uri	Gimnastični center Ljubljana, Koprška 29
24. TRADICIONALNA JAVNA OTROŠKA PRIREDITEV »PRAZNIK VRTCA JARŠE«	ČS Jarše v sodelovanju z Vrtcem Jarše pripravlja prireditev, namenjeno zabavi in druženju vrtčevskih in okoliških otrok vseh starosti. Če bo deževalo, bo prireditev prestavljena na 31. 5. 2018!	ČS JARŠE	Četrtek, 17. 5., ob 15. uri	Vrtec Jarše, Ulica Hermana Potočnika 15, igrišče enote Kekec
POLETNI NAKIT ustvarjalna delavnica	Na delavnici bomo izdelali kos nakita iz polimerne mase. Delavnica je brezplačna, primerna pa je za odrasle in najstnike. Obvezne so predhodne prijave najkasneje do srede, 16. maja, do 12. ure. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na poligilda.slo@gmail.com ali 01 428 03 45.	ČS RUDNIK	Četrtek, 17. 5., od 18. do 20. ure	Ižanska c. 303 (stara barjanska šola), I. nadstropje
PILATES	Pilates je celostna telesna vadba, ki vključuje vaje za moč težje dostopnih, manjših in šibkejših mišic, raztezanje in dihanje. Vadba je primerna tudi za rehabilitacijo po poškodbah. Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za odrasle in mladino.	ČS DRAVLJE	Vsak ponedeljek od 20. do 21. ure Vsak torek in četrtek od 19.30 do 20.30	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, velika dvorana
AEROBIKA	Odlična skupinska vadba za krepitev celotnega telesa in pridobivanje telesne vzdržljivosti. Za odrasle in mladino.	ČS DRAVLJE	Vsako sredo od 20. do 21. ure	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, velika dvorana
Vadba ABEO	Vadba je namenjena rekreativcem, ki želijo ohranjati in razvijati pomembne gibalne in funkcionalne sposobnosti, mišično zmogljivost, gibljivost, koordinacijo, ravnotežje ter aerobno vzdržljivost. Vadba temelji na premagovanju lastne telesne teže ter s pomočjo rekvizitov. Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za odrasle in mladino.	ČS DRAVLJE	Vsak ponedeljek in sredo od 19. do 20. ure	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, velika dvorana
TEK Z NASMEHOM	Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za odrasle in mladino. Zbor je pred sedežem ČS Dravlje.	ČS DRAVLJE	Vsak ponedeljek, torek in sredo od 17. do 18. ure	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44
BADMINTON	Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za odrasle in mladino.	ČS DRAVLJE	Vsak ponedeljek in sredo od 17.30 do 19. ure	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, velika dvorana
NAMIZNI TENIS (aktivni)	Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za odrasle in mladino.	ČS DRAVLJE	Vsak torek in četrtek od 20. do 22. ure	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, mala dvorana
NAMIZNI TENIS (super aktivni seniorji)	Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za seniorje.	ČS DRAVLJE	Vsak ponedeljek od 17. do 21. ure Vsak torek od 11. do 13. ure Vsako sredo od 16.00 do 19.45 Vsak četrtek od 10. do 12. ure Vsak petek od 9. do 11. ure	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, mala dvorana
TAI JI QUAN	Tai ji quan je učinkovita kitajska veščina za krepitev in varovanje zdravja. Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za odrasle in mladino.	ČS DRAVLJE	Vsak ponedeljek od 10.00 do 11.30 in vsak četrtek od 17.00 do 18.30	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, mala dvorana (ponedeljek) oz. velika dvorana (četrtek)
QI GONG	Negovanje življenjske energije: celovit sistem položajev in gibov, dihanja in meditacije za boljše zdravje in osebnostni razvoj. Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com . Za odrasle in mladino.	ČS DRAVLJE	Vsako sredo od 10.00 do 11.30 Vsak četrtek od 18.30 do 19.30	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, mala dvorana (sreda) oz. velika dvorana (četrtek)
ŽABA SKAČE	Zabavna vadba za otroke od 4. do 6. leta starosti. Več informacij: ŠD Dravlje, sport.dravlje@gmail.com .	ČS DRAVLJE	Vsako sredo od 16.30 do 17.30	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, velika dvorana

Cukrarna, zavetišča Gmajnice, urejanje kolesarskih poti, obnova Ljubljanskega gradu, sanacija ljubljanskih vrtcev in šol itn.

Na temo o proračunu je svetnica Nataša Sukič (samostojna svetnica Levice) predstavila prakso nekaterih evropskih mest s participativnimi proračuni, svetnica Mojca Kucler Dolinar (NSi) je opomnila, da bo gradnja garažne hiše pod Tržnico močno obremenila mestni proračun, svetnik Janez Moškrič (SDS) pa je dodal, da bi bilo treba v proračunu točno opredeliti, katere ceste se bodo sanirale.

Med svetnicami in svetniki se je razvnela debata pri obravnavi **Odloka o določitvi turistične takse v Ljubljani**. Različna mnenja je bilo slišati glede predlagane višine 2,50 evra: svetnica Ida Medved

(SDS) je predlagala, da bi se kontrola pri pobiranju turistične takse uravnavala glede na število nočitev. Ob **Poročilu o uresničevanju stanovanjskega programa za leto 2017** so razpravljalci izrazili pohvale za vestno opravljeno delo Javnega stanovanjskega sklada. Nataša Sukič (samostojna svetnica Levice) je poudarila, da številka 399 prejetih vlog v okviru pilotnega projekta »Stanovanje za mlade« govori o dejanskih potrebah po stanovanjih med mladimi.

V delu razprave o izvajanju **Strategije razvoja kulture v Ljubljani 2016–2019 za leto 2017** je bil pohval za opravljeno delo deležen tudi Oddelek za kulturo. Med drugim je bilo podano mnenje, da na področju kulture nekoliko upada financiranje kulturnih dejavnosti. Navzoči so soglasno pritrdili še Sklepu o kandidaturi

Mestne občine Ljubljana za laskavi naziv **Evropske prestolnice kulture v letu 2025**. Svetnice in svetniki so vzeli v precep še **Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu 1 AC pentlja – del in 279 Tržaška**, ki je bil predviden za centralne dejavnosti brez stanovanj. Preostali dokumenti so bili razen nekaj manjših pripomb ocenjeni kot dobro pripravljene in sprejeti z večino glasov svetnic in svetnikov.

Svetniška vprašanja in pobude z odgovori mestne uprave
Mestni svetnici Kseniji Sever (Svetniški klub SDS) so z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet odgovorili na pobudo za **ureditev novih, visokih robnikov na odseku Miheličeve ceste**

od križišča Tacenske do Breznikarjeve ceste, ker so ugreznjeni in poškodovani. Vzdrževalcu javnih cest bodo naročili pregled in popravilo poškodovanega cestnega robnika na imenovanem odseku. Pobude za **namestitev grbine** pred stanovanjskimi hišami, ki bi pripomogla k varnosti pešcev, niso podprli, ker je Miheličeva cesta kategorizirana kot lokalna zbirna cesta, po kateri se odvija tudi tovorni promet, upočasnitev prometa pa bi povzročila dodaten hrup in emisije izpušnih plinov. Z Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje so na vprašanje svetnice Simone Pirnat Skeledžija (SMC) glede **štipendij Mestne občine Ljubljana** odgovorili, da že od leta 1998 s štipendijami podpirajo nadarjene in nadpovprečno uspešne ljubljanske dijake

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTNA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
DAN ČETRTNE SKUPNOSTI DRAVLJE	Četrtna skupnost Dravlje vabi na prireditev ob dnevu Četrtna skupnosti Dravlje. Bogat kulturni program je zasnovalo Športno društvo Dravlje. Prireditev je posvečena spominu na draveljske taboriščnike na Rabu in medgeneracijskemu sodelovanju društev v Dravljah. Vabljeni!	ČS DRAVLJE	Petek, 25. 5., ob 17. uri	Sedež ČS Dravlje, Draveljska 44, velika dvorana
SREČEVALNICA KO RK RAZSTAVA DOMAČIH IZDELKOV ČLANOV DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠTEPANJSKO NASELJE	Različne delavnice – program je objavljen na www.ljubljana.ozrk.si/sl/srecevalnica . Člani Društva upokojencev Štepanjsko naselje vas vabijo na razstavo izdelkov, ki jih izdelujejo v prostem času. Razstava bo na ogled od 21. do 26. maja med 10. in 16. uro.	ČS GOLOVEC ČS GOLOVEC	Torek, 15. 5., ob 17. uri Ponedeljek, 21. 5., ob 10. uri	Sedež ČS Golovec, Litijška cesta 38 Sedež ČS Golovec, Litijška cesta 38
DAN ČS GOLOVEC 2018	Prireditev bo potekala na ploščadi pred Osnovno šolo Karla Destovnika Kajuha. Na stojnicah se bodo predstavila društva in organizacije, pripravljajo pa tudi pestre nastope. Vabljeni na druženje z občani.	ČS GOLOVEC	Sreda, 23. 5., od 16. do 19. ure	OŠ Karla Destovnika Kajuha, Jakčeva 42
MERJENJE KRVNEGA TLAKA TER SLADKORJA V KRVI IN HOLESTEROLA ČAJ OB PETIH	Namenjeno vsem generacijam.	ČS GOLOVEC	Četrtek, 24. 5., od 10. do 11. ure	Sedež ČS Golovec, Litijška cesta 38
RISARSKO IZRAŽANJE	Tedenska druženja, družabne igre, kreativne delavnice. Dejavnost je namenjena vsem starostnim skupinam.	ČS POSAVJE	Vsak četrtek od 16. do 19. ure	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
UPORABA IN DELO Z NIHALOM	Ljubiteljsko izražanje z različnimi tehnikami risanja. Toplo vabljeni, če si želite postati umetnik risarskega izražanja. Namenjeno vsem starostnim skupinam.	ČS POSAVJE	Vsak četrtek od 17. do 19. ure	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
ZELIŠČNA DELAVNICA – Uporaba zelišč v kozmetiki	Predstavitev praktične uporabe in dela z nihalom ter vaje za lastno uporabo. Za polnoletne osebe.	ČS POSAVJE	Četrtek, 17. 5., od 17.30 do 19.00	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
NOTRANJE VAJE SKOZI PRIZMO STARODAVNIH DAOISTOV	Delavnico bomo izvedli kot partner Zavoda Cene Štupar v okviru projekta Teden vseživljenjskega učenja.	ČS POSAVJE	Četrtek, 24. 5., ob 17. uri	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
PLES Z VRTNICO	Osem vaj za vzpostavljanje skladnosti za spodbuditev procesa samozdravljenja, za osvoboditev od bolečin in bolezni. Delavnico bomo izvedli kot partner Zavoda Cene Štupar v okviru projekta Teden vseživljenjskega učenja.	ČS POSAVJE	Četrtek, 31. 5., ob 17. uri	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
PLES Z VRTNICO	Vadba osnovnih korakov standardnih, latinskoameriških in skupinskih plesov.	ČS POSAVJE	Vsako sredo od 20.15 do 22.00	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
DRUŽENJE OB PLESU 50+	Plešemo standardne in latinskoameriške plesove z Društvom Vrtnica.	ČS POSAVJE	Vsak petek od 20. do 22. ure	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
PILATES	Pilates s športnim društvom Ježca – poudarek na dihanju pri vsaki vadbi, ki krepi mišice in ozavešča vadečega glede celotnega telesa. Namenjeno vsem starostnim skupinam.	ČS POSAVJE	Vsak torek od 20. do 21. ure	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
MIGAJMO ZA ZDRAVJE	Vadba je namenjena vsem generacijam.	ČS POSAVJE	Vsak ponedeljek ob 19. uri in ob 20. uri Vsako sredo ob 18. uri in ob 19. uri	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
SPLOŠNE TELESNE VAJE	Splošne telesne vaje, namenjene vsem generacijam.	ČS POSAVJE	Vsak torek ob 19. uri	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
AEROBIKA IN PILATES	Aerobika in pilates, namenjena vsem generacijam.	ČS POSAVJE	Vsak četrtek ob 19. uri	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
VADBA ZA SENIORKE IN SENIORJE	Vadba za seniorke in seniorje je namenjena starejši generaciji.	ČS POSAVJE	Vsak torek in četrtek od 7.45 do 9.00	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletna dvorana
USTVARJANJE Z ULIČNIMI ZMAJI	Namenjeno otrokom in mladini.	ČS POSAVJE	Vsako sredo od 16. do 18. ure	Sedež ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, kletni prostori
DAN SOSEDA	Ustvarjalne delavnice za otroke, mladino in odrasle, predstavitev dela gasilcev, mestnih redarjev in policije. Grafitiranje in DJ delavnice z Mladinskim centrom ULCA. Kulturna prireditev v Stari mestni elektrarni.	ČS CENTER	Četrtek, 17. 5., ob 15.30	Stara mestna elektrarna, Slomškova 18
POLJANE POJEJO	Nastop pevskih zborov in solistov, sodelujejo otroci vrtca Pod Gradom, OŠ Poljane, dijaki Gimnazije Poljane in Srednje zdravstvene šole.	ČS CENTER	Sreda, 16. 5., ob 10.30	Dom upokojencev Poljane, Ulica Janeza Pavla II, 4, atrij
ČISTILNA AKCIJA OČISTIMO POLJANE	Čistilna akcija z dijaki 1. in 2. letnikov. Obenem bo na šoli potekala simulacija nesreče in reševanja v sodelovanju dijakov višjih letnikov z reševalci, gasilci in Rdečim križem. Po aktivnostih bo zaključek na šolskem igrišču s koncertom v izvedbi glasbenih skupin.	ČS CENTER	Sobota, 19. 5., od 8. do 13. ure	Srednja zdravstvena šola, Poljanska cesta 61
SREČEVALNICA ČAJ OB PETIH	Brezplačna srečanja in delavnica ročnih del – pletenje, kvačkanje, klekljanje.	ČS CENTER	Vsak torek ob 16. uri	Rozmanova 12, mala sejna soba
USTVARJALNE DELAVNICE	Ustvarjalne delavnice, druženje ob čaju, nordijska hoja, sprehodi.	ČS CENTER	Vsak torek ob 15.30	Štefanova 11, sejna soba
	Ustvarjalne delavnice, ročna dela, barvanje mandal in pobarvank.	ČS CENTER	Vsak torek od 12. do 14. ure	Zarnikova 3, pisarna društva, soba 5

ter študente. Dodali so, da štipendiranje v Ljubljani nikoli ni bilo povezano z Mundovimi štipendijami oz. delovanjem Mundovega sklada. Z istega oddelka so ji odgovorili še na vprašanje v zvezi z **uradnim delovnim časom vrtcev in šol v Ljubljani**. V skladu z Zakonom o vrtcih so sprejeti dnevni programi, ki za posameznega otroka trajajo največ 9 ur dnevno, čeprav imajo vrtci zagotovljen tudi do 12-urni poslovni čas, to je od 5.00 do 17.00. Dodajajo, da je obratovalni čas posamezne enote opredeljen v letnem delovnem načrtu in da se bodo tudi v prihodnje glede oddiralnega časa skrbno prilagajali potrebam staršev. Pozanimala se je tudi glede **popoldanskega varstva otrok prve triade v osnovnih šolah** in

izvedela, da večina šol v okviru rednega programa omogoča varstvo otrok do 17.00, občina pa za učence od 1. do 9. razreda sofinancira tudi številne prostočasne popoldanske dejavnosti. Svetnica je prejela tudi odgovor Komisije za postavitev javnih spomenikov – obeležij v Ljubljani, ki ji na pobudo glede **postavitve doprsnega kipa dr. Francu Mundi** sporoča, da bodo zadevo obravnavali na prvi redni seji, predvidoma v juniju 2018. Mestna svetnica Nataša Sukič se je pozanimala glede **sanacije dotrajanega nadhoda nad hitro cesto H3 v Četrtni skupnosti Šiška**. Z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet so ji pojasnili, da je bil nadhod vrsto let v upravljanju DARS-a, zato se je občina

kot novi upravljavec dogovorila, da bo DARS sofinanciral polovico stroškov sanacije. Obnova bo uvrščena v proračun za leto 2019. Prav tako je na Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet naslovila vprašanje glede **trgovinske politike v mestnem središču**, saj se iz centra selijo številne trgovine z dolgo tradicijo. Na Oddelku utemeljujejo, da so vsa podjetja v zasebni lasti in da slovenska zakonodaja lokalnim skupnostim ne omogoča, da bi lahko vplivale na poslovne odločitve lastnikov. Kot zadnje jo je zanimalo **zapiranje arkad** pri Nami, Slonu in kakšni so predvideni načrti za arkade pri Kazini in stavbi Mladinske knjige ob Slovenski. Glede na konservatorske raziskave in mnenja Zavoda za varstvo kulturne

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTHA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
POSVOJI PUNČKO IN REŠI OTROKA	Delavnica izdelovanja/šivanja punčk iz cunj. S tem projektom Unicef Slovenija zbira sredstva za cepljenje otrok v državah v razvoju proti šestim nalezljivim otroškim boleznim.	ČS CENTER	Vsako sredo od 10. do 11. ure	Štefanova 11, sejna soba
ŠTEVILČNI NIZI GRABOVOJ	Predstavitvena delavnica, kako lahko uporabimo številčne nize kot orodje in pomoč pri zdravljenju za lastne namene po metodi dr. Grigorija Grabovoja. Namenjena polnoletnim osebam.	ČS CENTER	Sreda, 16. 5., od 17.30 do 19.00	Zarnikova 3, pritličje, dvorana
AKTIVIRANJE ČAKER	Energijske delavnice za boljše počutje in zdravje. Pomen sistema čaker in posamezne čakre. Vaje za aktiviranje čaker (mantra, mudra, glas, meditacija z vizualizacijo). Namenjeno polnoletnim osebam.	ČS CENTER	Sreda, 23. 5., od 17.30 do 19.00	Zarnikova 3, pritličje, dvorana
POSTANI SAM SVOJ ZDRAVILEC	Predstavitvena delavnica v okviru razvijanja potencialov energijskega samozdravljenja. (Društvo je partner Zavoda Cene Stupar v projektu Teden vseživljenjskega učenja.)	ČS CENTER	Sreda, 30. 5., od 17. do 19. ure	Zarnikova 3, pritličje, dvorana
DJ PREDIZBORI	Mesečni izbori nadobudnih mladih DJ-ev. Izbranci bodo vrteli glasbo na dogodkih v okviru projekta Each One Teach One.	ČS CENTER	Petek, 18. 5., od 18. do 20. ure	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
OSTRENJE POGLEDA – LJUBLJANA NA FILMSKEM PLATNU	Kako ujeti Ljubljano na film? Ufilmiti dinamiko med prebivalci, meščani in turisti? Vabljeni na filmsko delavnico! Prijave zbiramo do petka, 20. 5., na mail mladinskicenterulca@gmail.com. Delavnica bo ob prijavi 10 udeležencev od 16. 6. do 27. 6. (Podroben urnik na FB dogodku: Ostrenje pogleda.)	ČS CENTER	Nedelja, 20. 5.	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
ODPRTA ULCA	Odprta ULCA je namenjena preživljanju prostega časa po koncu šole, druženju s sovrstniki v cool uličnem vzdušju in vključevanju v program Centra ULCA.	ČS CENTER	Vsak delovnik od 13. do 16. ure	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
ULIČNA ŠOLA: GOR HIP HOP ŠOLA*	Najcenejši breakdancer in hip hop tečaji v Ljubljani z izkušenimi trenerji. Primerni so za vse starostne skupine in zahtevnostne stopnje. Več informacij na http://www.drustvogor.org/sola .	ČS CENTER	Vsak ponedeljek ob 16.30 (začetniki do 8 let) in 17.30 (začetniki 8–14 let) Vsak torek ob 19. uri (odrasli) Vsako sredo ob 16.30 (začetniki/nadaljevalci)	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
JOGA OB PONEDELJKIH ZJUTRAJ	Vadba je primerna za vse, začetnike in dolgoletne ljubitelje joge. Prijave na mladinskicenterulca@gmail.com (če bodo mesta zapolnjena, imajo prednost mladi do 29 let).	ČS CENTER	Vsak ponedeljek od 9. do 10. ure	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
REZANA ŽOGA	Namizni tenis za vse in vsakogar! Loparje in žogice dobiš pri nas.	ČS CENTER	Vsak torek od 13. do 15. ure	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
DOBRO SEM	Dvanajst delavnic za boljše počutje za mlade v starosti 18+.	ČS CENTER	Vsak torek od 15.15 do 17.15	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
ŠOLA TOČKA PRELOMA	Posamično poučevanje gospodarskih predmetov (osnove financ, računovodstvo, ekonomika ...) visokošolske zahtevnosti, ki se izvaja v obliki mentorstva, vaj, urjenja (coaching), delavnic in inštrukcij.	ČS CENTER	Vsako sredo od 13.30 do 14.30	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
BREAKDANCE ZA SOCIALNO OGROŽENE	Mladinski center ULCA predstavlja: BREAK DANCE TEČAJE za socialno ogrožene mlade ter za mlade z motnjo pozornosti in hiperaktivnostjo. Tečaje vodi Blaž Kranjc iz društva Gor. Vadrina in članarina za socialno ogroženo mladino je brezplačna. Treba je priložiti le potrdilo o prejemanju denarne socialne pomoči.	ČS CENTER	Vsako sredo od 19.00 do 20.30	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
KIRTAN, GLASBENA MEDITACIJA	Glasbeno doživetje z izvajalci starodavnih vedskih manter za prebuditev ekstatičnih čustev.	ČS CENTER	Vsak četrtek od 16. do 17. ure	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
HIP HOP V ULCI	Hip hop druženja, namenjena ljubiteljem plesa, ilustriranja, glasbenega ustvarjanja in ranjanja.	ČS CENTER	Vsak petek od 18. do 20. ure	Mladinski center ULCA, Trg OF 10 (podhod železniške postaje)
TOPLINA LESA	Otvoritev enodnevnih izobraževalne razstave v tednu ljubiteljske kulture na temo lesa.	ČS POLJE	Sreda, 16. 5., od 10. do 18. ure	Center Zalog, Zaloška 267, I. nadstropje, sejna soba
VEČER POEZIJE	Kulturno-zgodovinsko društvo Rusalka organizira večer poezije, kjer bodo svoje avtorske pesmi recitali ljubitelji poezije, večer bo obogatil citrar Edvard Kladnik.	ČS POLJE	Sreda, 16. 5., ob 19. uri	Center Zalog, Zaloška 267, I. nadstropje, sejna soba
VEČER LJUDSKIH PESMI	Kulturno-zgodovinsko društvo Rusalka organizira večer ljudskih pesmi, ki nam jih bodo predstavili Tercet Rožančevi fantiči in Ženska pevka skupina Cintare; program bo obogaten s prikazom in komentarjem slovenskih narodnih noš.	ČS POLJE	Četrtek, 17. 5., ob 19. uri	Center Zalog, Zaloška 267, I. nadstropje, dvorana za prireditve
KONCERT SKUPINE BIRD-LAND	Vokalna skupina Bird-land bo izvedla samostojni koncert v Centru Zalog. Vabljene vse generacije.	ČS POLJE	Nedelja, 20. 5., ob 19.30	Center Zalog, Zaloška 267, I. nadstropje, dvorana za prireditve
DAN ČS POLJE 2018	Na dogodku se bodo predstavila društva našega kraja. Nastopajoči nam bodo s pesmijo in plesom popestrili praznično popoldne. Za dobro vzdušje pa bodo poskrbeli člani ansambla TOKERO. Če bo deževalo, bo srečanje predstavljeno na 2. junij.	ČS POLJE	Sobota, 26. 5., ob 14. uri	Zajčja dobrava, jasa ob gostišču
ZAKLJUČNI NASTOPI GLASBENE ŠOLE BUČAR	Predstavitve učenk in učencev Glasbene šole BUČAR ob koncu glasbenega leta. Predstavili se bodo učenci na diatonični harmoniki, kitari, klavirju, električnih klavirurah in solo pevci.	ČS POLJE	Nedelja, 27. 5., ob 16. in ob 18. uri	Center Zalog, Zaloška 267, I. nadstropje, dvorana za prireditve
JUTRANJA TELOVADBA ZA STAREJŠE	Dnevni center aktivnosti za starejše Zalog vabi na redno tedensko vadbo. Za dodatne informacije pokličite na tel. št.: 082 055 177 ali 051 664 941 oz. pišite na e-mail: zalog@dca-ljubljana.org .	ČS POLJE	Vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 8. uri	Dnevni centri aktivnosti za starejše Ljubljana Zalog (DCA), Center Zalog, Zaloška 267, večnamenska dvorana
CHI GONG IN EFT ZA STAREJŠE	Dnevni center aktivnosti za starejše Zalog vabi na vadbe chi gonga in EFT-tapkanja. Za dodatne informacije pokličite na tel. št.: 082 055 177 ali 051 664 941 oz. pišite na e-mail: zalog@dca-ljubljana.org .	ČS POLJE	Vsak torek od 9.30 do 10.30 (EFT) in vsako sredo od 8.00 do 9.00 (CHI GONG)	Dnevni centri aktivnosti za starejše Ljubljana Zalog (DCA), Center Zalog, Zaloška 267, večnamenska dvorana
URJENJE SPOMINA ZA STAREJŠE	Dnevni center aktivnosti za starejše Zalog vabi na vaje za ohranjanje in krepitev spomina, koncentracije, natančnosti, sposobnosti za reševanje problemov, besednih spretnosti, domišljije in logičnega mišljenja. Za dodatne informacije pokličite na tel. št.: 082 055 177 ali 051 664 941 oz. pišite na e-mail: zalog@dca-ljubljana.org .	ČS POLJE	Vsak petek od 10.00 do 11.30	Dnevni centri aktivnosti za starejše Ljubljana Zalog (DCA), Center Zalog, Zaloška 267, večnamenska dvorana
DNEVI ČS ŠIŠKA 2018	ČS Šiška pripravlja bogat program v sodelovanju z odborom za šport ČS Šiška, različnimi društvi ter organizacijami. Več na: http://www.cssisksa.si/ .	ČS ŠIŠKA	28. 5.—7. 6. 2018	Območje ČS Šiška
TELOVADBA	Vaje za razgibavanje – organizira KORK Ljubo Šercer.	ČS ŠIŠKA	Vsak ponedeljek ob 9. uri	Sedež ČS Šiška, Kebetova 1
SLIKARSKA RAZSTAVA	Vodi akad. slikarka Zdenka Žido. Informacije na telefon 051 393 740. DU Na jami; Na otvoritvi sodelujejo učenci Osnovne šole Rihard Jakopič.	ČS ŠIŠKA	Ponedeljek, 21. 5., ob 13. uri vsak dan do 5.6., od 8. do 15. ure	Sedež ČS Šiška, Kebetova 1

dediščine pri objektih Name, Slona in Kazine ni šlo za objekte, ki bi bili v osnovi grajeni brez arkad. Zaprtje arkad pri stavbi Mladinska knjiga pa ni predvideno, saj je bil objekt že prvotno zgrajen z arkadami.

Svetnici Zvezdani Snój (Svetniški klub SMC) so na pobudo glede **razbremenitve Zaloške ceste** z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet odgovorili, da ne morejo ugoditi predlaganim spremembam, da bi se promet na Zaloški od križišča s Kajuhovo ulico proti centru dovolil le za lokalni dovoz, javni prevoz in reševalna vozila. Zaloška cesta je namreč lokalna glavna cesta, namenjena prometnemu povezovanju mestnih območij in četrti; je javna in dostopna vsem pod enakimi pogoji.

Z Oddelka za urejanje prostora so se odzvali na vprašanje mestne svetnice Irene Kuntarič Hribar (SD) glede **podrobnih prostorskih načrtov v Rožni dolini**. Zanimalo jo je, ali bodo upoštevali hidrogeološko študijo, ki jo je februarja 2018 izdelal Geološki zavod Slovenije. Odgovorili so ji, da študije v aktualnem postopku sprememb in dopolnitev Občinskega podrobnega načrta ne morejo upoštevati, ker je bil dopolnjeni osnutek že javno razgrnjen v oktobru in novembru 2017, lahko pa služi kot ena strokovnih podlag pri pripravi sprememb in dopolnitev.

Svetnico Mojco Škrinjar je zaskrbelo prometna varnost prebivalcev ob Cesti Andreja Bitenca ob klancu proti Celovski:

Oddelok za gospodarske dejavnosti in promet je vprašala, kdaj bo občina na tem mestu poskrbela za **postavitev grbin in prometnih ogledal**. Pojasnili so ji, da prestolnica na zasebnih zemljiščih ni dolžna urejati prometa, saj ga urejajo lastniki sami, tako da oddelku posredujejo vlogo za postavitev prometnega ogledala. Na Oddelku za ravnanje z nepremičninami so se odzvali na njeno vprašanje v zvezi z **uzurpacijo zemljišč neposredno ob Ulici borcev za severno mejo** in povedali, da se zaradi organizirane gradnje na tem območju preuči možnost vzpostavitev javnih površin. V ta namen so po pogovorih s stanovalci že izdelali projektno dokumentacijo za izvedbo ceste in parkirnih mest.

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTNA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
BRALNA SREČANJA	Združuje nas veselje do branja, poezije in dobrih zgodb. Vabimo vse, ki radi berete in želite svoja doživetja in mnenje o prebrani knjigi deliti z drugimi. Pripravlja Nataša Finžgar.	ČS ŠIŠKA	Vsak tretji petek od 19. do 21. ure	Jesenkova 1
LIKOVNO USTVARJANJE	Vodi akad. slikarka Zdenka Žido. Informacije na telefon 051 393 740. DU Na jami.	ČS ŠIŠKA	Vsak torek od 10. do 13. ure Vsako sredo od 9. do 11. ure	Jesenkova 1
PLESNA SKUPINA DU KOSEZE	Družabni plesi – boljši plesalci.	ČS ŠIŠKA	Vsak ponedeljek in četrtek ob 9. uri in ob 17. uri	Trg komandanta Staneta 8
PLESNA SKUPINA DU KOSEZE	Družabni plesi – začetniki.	ČS ŠIŠKA	Vsak ponedeljek ob 19. uri	Trg komandanta Staneta 8
TELOVADBA	Vaje za razgibavanje – organizira KORK Komandant Stane.	ČS ŠIŠKA	Vsak petek od 9. do 11. ure	Trg komandanta Staneta 8
PEVSKE VAJE	Pevske vaje – organizira DU Komandant Stane. Več informacij na tel: 051/436-550.	ČS ŠIŠKA	Vsak ponedeljek od 9. do 12. ure	Trg komandanta Staneta 8
DELAVNICA – URJENJE SPOMINA	Izvajamo namenske vaje za urjenje spomina: rutinsko aktivnost izvedemo na malo drugačen način. Organizator delavnice DRUŠTVO SENIOR/ KOVAČIČ DONKA, univ.dipl.socialna delavka, tel: 064/199-095, e-mail: Društvo.senior.drustvo365@gmail.com. Delavnica je brezplačna.	ČS ŠIŠKA	Vsako sredo od 9. do 11. ure	Trg komandanta Staneta 8
RAZSVETLJENSKA VERA V NAPREDEK ČLOVEŠKEGA DUHA – MAG. MARKO OGRIS (predavanje)	Na katerih področjih življenja bi dandanes še našli staro razsvetljensko vero v »razumno naravo« vseh ljudi, ki človeštvo od antike naprej omahljivo vodi od slabih do vedno boljših časov? Kako drugačen pomen dobi, če jo skušamo razumeti širše od zgolj tehnološke in ekonomske racionalnosti? Naša iztočnica bo knjiga Nicolasa de Condorceta: Očrt zgodovinske slike napredka človeškega duha.	ČS ŠIŠKA	Ponedeljek, 14. 5., ob 17.30	Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8
SHAKESPEARSKO AVTORSKO VPRAŠANJE. 4. SHAKESPEARE V ITALIJI – TOMAŽ KOVAČIČ (predavanje)	Prežetost Shakespearovih del z italijanskimi motivi je že mnoge raziskovalce napeljala na misel, da je avtor zagotovo obiskal Italijo. Ali natančnost v opisih pokrajine, mest, običajev in kulturnih značilnosti priča o izkušnji iz prve roke? Je Shakespeare, kdor koli je že bil, na lastne oči videl dela Palladia, Tiziana in Giulia Romana? Je tudi on iz Verone v Milano potoval z ladjo?	ČS ŠIŠKA	Ponedeljek, 28. 5., ob 17.30	Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8
KOMUNIKACIJA Z BARVAMI, ČRTAMI IN OBLIKAMI – ANASTAZIJA BABIČ (izobraževalna delavnica)	Delavnica je izvedena po principih Pomoči z umetnostjo (PZU). Njen cilj ni dovršena umetniška stvaritev, temveč osebnostna rast. Vodi Anastazija Babič. Več na: https://www.tivya.eu/pzu.html . Potrebna je prijava na janez.sedej@mkj.si ali 041 626 064.	ČS ŠIŠKA	Sreda, 23. 5., ob 17.30	Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8
ISTRA, OSTANKI ČASA: SLIKARSKA RAZSTAVA – ŽIVA AGREŽ	Živa Agrež je delala kot novinarica. Po upokojitvi se je posvetila slikanju. Njene slike so barvite, svetle, optimistične, radostne, polne energije, svobodne in prežete s čustvi.	ČS ŠIŠKA	26. 4.—2. 6. 2018	Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8
DELAVNICE JAZ. TI. MI.	Na delavnicah bomo skupaj z Nino iz društva SPREMEMBA.si preko različnih iger, ustvarjalnih in pogovornih aktivnosti spoznavali svoja čustva in čustva drugih, krepili prijateljstvo, bolje spoznali sebe in druge ter se ob vsem tem neskončno zabavali. cmcbezigrad@mladizmaj.si fb: mladizmajibezigrad	ČS BEŽIGRAD	Vsak petek od 16. do 18. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
14+ JE ZAKON!	Si 14+ in se nimaš kam dat ob petkih zvečer? Pridi pohengat v Mladinca. Sproščeno druženje za vse starejše od 14 let. Spremljajte nas na spletni strani www.mladizmaj.si in FB: Mladi zmaji Bežigrad Mladinc.	ČS BEŽIGRAD	Vsak petek od 18. do 21. ure in sobota, 19. 5., od 18. do 21. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
IZ BUBE V METULJA	Umetniško-ustvarjalne delavnice, ki te pobožajo po duši in telesu!	ČS BEŽIGRAD	Vsak torek od 16. do 18. ure	Četrtni mladinski center Bežigrad, Vojkova 73
TEČAJ NORDIJSKE HOJE – uvodno predavanje	Uvodno predavanje za udeležence tečajev bo na sedežu Četrtna skupnosti Bežigrad. Ker je število tečajnikov omejeno, je potrebna predhodna prijava na sedežu ČS Bežigrad na tel. št. 01/236 25 37 ali po e-pošti na: mol.bezigrad@ljubljana.si .	ČS BEŽIGRAD	Četrtek, 17. 5., ob 16.30	Sedež ČS Bežigrad, Vojkova cesta 1
TURNIR V PRSTOMETU	Turnir v prstometu – »baličkanju s ploščki«. Predhodne prijave ekip (4) na e-naslov: mol.bezigrad@ljubljana.si ali na tel. št. 051 792 419.	ČS BEŽIGRAD	Nedelja, 20. 5., ob 10. uri	Igrišče/ali telovadnica/ OŠ Franceta Bevka, Ul. Pohorskega bataljona 1
KREPITEV STARŠEVSKIH KOMPETENC: IZBERI ZDRAVO ŽIVLJENJE	Mamice in oči na poročniškem dopustu, vabimo vas na klepet in druženje o izzivih in veselju starševstva. Teme: prehrana doječe matere, uvajanje mešane hrane in kako z dojenčkom na morje – priprava na vožnjo in pot. Vabljeni v družbi najmlajših! Za udeležbo na dogodku so potrebne predhodne prijave na: ana.cesar@izriis.si .	ČS BEŽIGRAD	Četrtek, 24. 5., od 10. do 12. ure	Sedež ČS Bežigrad, Vojkova cesta 1, sejna soba
KNJIŽNICA REČI	Knjižnica REČI je neprofitna izposojevalnica najrazličnejših predmetov za prosti čas, ki deluje po vzoru klasične knjižnične izposoje. Jošt Derlink: 040 458 409.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek in sredo od 16. do 19. ure	Belokranjska 6
PROSTOROŽ	Razvijanje analognih fotografij. Jošt Derlink: 040 458 409.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek od 17. do 19. ure	Belokranjska 6
DU Boris Kidrič	Vabimo nove člane v folklorno skupino »Pušclc«, pridružite se nam, veselo bo.	ČS BEŽIGRAD	Vsako sredo od 14.30 do 18.00	Belokranjska 6
Društvo TOLMUN	Revitalizacija – namenjena starejšim občanom, da se ponovno telesno pripravijo na nove izzive. Igor: 041 430 650.	ČS BEŽIGRAD	Vsak torek od 9.30 do 11.00	Belokranjska 6
USTVARJALNE (PRAKTIČNE) DELAVNICE – ŠOLA ZDRAVJA	Namen »Šole zdravja« je, da posameznikom podamo osnovne podatke, kako doseči čim boljše življenje, zato organizira različna predavanja in praktične delavnice, ki jih izvajajo različni strokovnjaki. Olga: 031 853 258.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek od 9. do 11. ure	Sedež ČS Bežigrad, Vojkova 1, sejna soba 3
TEČAJ IN VADBA TAI CHI IN QUIGONG – DRUŠTVO TOLMUN	Taijiquan je izjemno učinkovita večšina doseganja notranjega ravnotežja, ki se še posebej obnese v današnjem hitrem tempu kot blagodejna oblika telesno nezahtevne protistresne vadbe. Igor: 041 430 650.	ČS BEŽIGRAD	Vsak ponedeljek od 17.00 do 19.30 in vsak četrtek od 18.00 do 19.30	Belokranjska 6, mala dvorana
SREČEVALNICA KO RK BEŽIGRAD POPOLDAN S KNJIŽNICO SAVSKO NASELJE	Različne delavnice – program je objavljen na www.ljubljana.ozrk.si/sl/srecevalnica . Letošnjo prireditev bomo posvetili praznovanju 65-letnice nastanka knjižnice zbirke Čebelica: pridite v knjižnico na prostem in na ustvarjalne delavnice. Dogodek je namenjen tako otrokom kot odraslim.	ČS BEŽIGRAD ČS BEŽIGRAD	Vsak torek ob 10. uri Torek, 15. 5., ob 13. uri	Smoletova 16 Knjižnica Savsko naselje, Belokranjska 2
LJUBLJANA V GIBLJIVIH SLIKAH: PROMENADA, GLASBA IN PLES – DUŠAN HREN	Drugi domoznanski večer bo posvečen ljubljanski promenadi, glasbi in plesu. Program: ogled filma Od Kneippa do kofeta s smetanco in nazaj (režiser: Amir Muratović) in pogovor z Dušanom Hrenom.	ČS BEŽIGRAD	Torek, 29. 5., ob 19. uri	Slovanska knjižnica, Einspielerjeva 1, kletna dvorana
MOŠČANSKI DAN SOSEDOV 2018	Tradicionalna prireditev Četrtna skupnosti Moste, katere namen je medsebojno spoznavanje in krepitev dobrih sosedskih odnosov. Program prireditve in ostale podrobnosti bodo objavljeni na spletni strani ČS Moste.	ČS MOSTE	Torek, 29. 5., ob 17.30	JP Energetika Ljubljana, d. o. o., enota TE-TOL, Toplarniška 19, parkirišče
FEŠTA NA FUŽINAH	Tradicionalen športno-družabni dogodek, namenjen otrokom in njihovim staršem iz naselja Nove Fužine, ki ga vsako leto pripravi Zavod Salesianum, OE SKALA-ulična vzgoja.	ČS MOSTE	Sobota, 19. 5., ob 10. uri	Igrišče OŠ Nove Fužine
USTVARJALNA DELAVNICA: SPOMINJANJE	Namen: v izkustvenih delavnicah ustvariti lastno knjigo – zgodbo življenja. Delavnico vodi Jasmina Lambergar, certificirana trenerka spomina.	ČS MOSTE	Sreda, 16. 5., ob 10. uri	Zavod za oskrbo na domu Ljubljana, Poljanska cesta 97

Doc. dr. Alenka Bartulović,

etnologinja in kulturna antropologinja

Foto: Urška Vrhovec

Doc. dr. Alenka Bartulović

V Slovenijo je iz Sarajeva družina prebegnila leta 1992. Po končani osnovni šoli se je vpisala na gimnazijo Vič in kasneje na Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete, kjer je leta 2010 doktorirala.

Kako si se po prihodu v Ljubljano prilagodila novemu okolju?

Pravzaprav je bilo prilagajanje dokaj enostavno, čeprav sem seveda pogrešala Sarajevo in ljube ljudi. Po nevarnem potovanju, ko sem z družino ujela enega izmed zadnjih avtobusov, ki so še vozili iz Bosne in Hercegovine (med drugim smo morali slalomirati med minskimi polji, poslušati prepire vojakov, ki so se odločali o naši usodi), me je mama skupaj z bratom že takoj naslednji dan peljala v osnovno šolo Vič. Jezika sicer nisem popolnoma obvladala, sem pa slovenščino razumela in govorila dokaj dobro, saj je mama tudi v Sarajevu

Nada Breznik

z nama z bratom govorila slovensko, kar je seveda prišlo zelo prav. V času odraščanja nisem imela veliko negativnih izkušenj, so me pa občasno zbudile izjave, da je »bosansko« sinonim za nekaj nazadnjaškega, nekvalitetnega, nevrednega. Nacionalna pripadnost je pravzaprav le manjši segment tega, kar smo, še vedno pa je v sodobnem svetu najbolj priročna kategorizacija ter temelj za diskriminacijo. Sama imam to srečo, da delujem v disciplini, ki mi pomaga (negativne) spomine transformirati v relevanten material za analiziranje določenih družbenih pojavov.

Kaj je usmerjalo tvoje interese?

Že na gimnaziji sem ugotovila, da uživam v pisanju. Da se užitek kaže tudi v kvaliteti pisanja, sta me opozorili profesorici slovenščine in sociologije. Nekateri profesorji na fakulteti, zlasti pa mentor prof. dr. Božidar Jezernik, so me spodbudili, da sem se začela poglobljeno ukvarjati z raziskavami Balkana, kar me je vodilo k pisanju diplomske naloge o učbeniških naracijah v povojni Bosni in Hercegovini, za katero sem prejela Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani. Samoumevno je bilo, da nadaljujem pot na doktorskem študiju, kjer sem začela delati kot mlada raziskovalka.

Zdaj si docentka na Filozofski fakulteti na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo. Kaj je v fokusu tvojega zanimanja?

Trenutno s kolegom Miho Kozorogom zaključujem projekt o begunski glasbeni ustvarjalnosti. Sočasno raziskujem dediščino 1. svetovne vojne, kjer se ukvarjam s političnimi manipulacijami ter različnimi rabami spominov na sarajevski atentat v nekdanjem jugoslovanskem prostoru. Navdušena sem, ker se tudi v Sloveniji v določenih krogih prebujajo

“Vesela sem, da prispevamo k oblikovanju odprtih, družbenokritičnih in solidarnih posameznikov ...

zavedanje o pomenu antropologije, kar se odraža tudi v tem, da naše študente zaposlujejo tudi na delovnih mestih, ki nekoč niso veljala za tipično etnološko-antropološka. Vesela sem tudi, da s svojim delom prispevamo k oblikovanju odprtih, družbenokritičnih in solidarnih posameznikov ter oseb, ki z zdravo distanco gledajo v sedanost in prihodnost. Hkrati pa moram priznati, da sem zelo srečna, ker delujem v stimulativnem znanstvenem okolju.

Tvoje delo »Nismo vaši«, ki je izšlo pri Znanstveni založbi FF, je leta 2013 prejelo priznanje Javne agencije za raziskovalno dejavnost na področju antropologije.

S svojo predelano disertacijo, v kateri obravnavam sarajevski antinacionalizem, sem poskušala zapolniti vrzeli v znanstvenem pisanju o nekdanji Jugoslaviji. Izjemno sem vesela, ker monografijo citirajo v mnogih pomembnejših antropoloških raziskavah povojne Bosne in Hercegovine – čeprav je bila objavljena le v slovenščini.

Celoten intervju je objavljen na www.ljubljana.si v rubriki glasilo Ljubljana.

Mesto, ki ima lepo dušo

Besedilo in foto: Staša Cafuta Trček

Anastasia Liakhavet

Anastasia Liakhavet, študentka, Minsk, Belorusija
Usoda je hotela, da pridem v Ljubljano. Moja fakulteta v Minsku mi je namreč predlagala, da grem na študentsko izmenjavo prav sem, in sicer na Ekonomsko fakulteto. Tukaj sem že dobro leto in pol. Ljubljana je zelo mirno in prijetno mesto. Narava in arhitektura v mestu sta edinstveni. Ob tej lepoti sem se odločila, da bom narisala vsak njen kotiček. Na instagramu (#sketchLJ) sem začela objavljati risbe Ljubljanec. Neizmerno uživam v tem. Opažam, da me je začelo slediti veliko ljudi in vsaka pohvala me razveseli. Ljubljana mi s svojo prikupno fotogeničnostjo pomaga, da se lahko izražam z barvami. Pozdravljam vse bralce in jim želim še veliko lepih trenutkov v vašem mestu, ki ima lepo dušo.

Aris, fotograf in študent arhitekture, New York
V Ljubljano sem prišel zaradi ljubljene osebe. Slovenke ste usodne ženske (smeh). Nikoli si nisem mislil, da bom Slovenijo sploh kdaj obiskal. Uživam vsak trenutek!

Joel Wright

Joel Wright, vinski trgovec, London
Punca se je med študijem tako zelo zaljubila v slovenski jezik, da si služi denar s prevajanjem v slovenščino in obratno. Zato tudi pogosto potuje v Slovenijo. Ljubljana mi je vsekakor všeč, kako mi ne bi bila, ko pa ima zelo dobro hrano in pestro ponudbo vin. Rada obiščeva Tabar, kjer imajo veliko ponudbo maceriranih slovenskih in zamejskih vin. Vedno se ustaviva na Plečnikovi tržnici, ki ima zelo svežo sezonsko hrano, kar je v večini evropskih in svetovnih prestolnic redkost, saj kmetije niso tako blizu.

Isa, učiteljica, Almería, Španija
S kolegico sva trenutno v tem lokal (Magda), ki nama je super predvsem zato, ker ste tukaj sami domačini, medve pa uživava v opazovanju. Ni težko je stopiti v stik z vami. Komunikativni ste in pripravljeni ste se pogovarjati s tujci. Ljubljana se nama na splošno zdi kot mesto, ki človeka preplavi s čustvi. Jutri greva na izlet na Bled. Veseliva se!

Renáta

Renáta, vinska promotorka, Pecs, Madžarska
S skupino prijateljic smo se odločile, da gremo za pet dni po Sloveniji. Čeprav smo sosedje, smo prvič tukaj. Občutek imamo, da ste bogatejši kot mi. Bolje živite. Lepo se imamo, uživamo. Zdi se mi, da je Slovenija narejena za to, da se imamo vsi dobro! Vse to velja tudi za Ljubljano. Vse dobro želim in vabim vse Slovence, da tudi vi pridete v našo deželo. Pa ne samo do Budimpešte, ampak tudi v naše mesto Pecs, ki je bila Evropska prestolnica kulture leta 2010.

Victor, upokojenec, Teksas, ZDA
Iskreno povedano sem imel o Sloveniji popolnoma drugačno predstavo. Predstavljal sem si jo kot nerazvito državo na repu Evrope. Doživel sem šok. Se sprašujete, kaj sploh delam tukaj? Hči živi in dela s soprogom v Švici in odločila sta se, da gremo za vikend v Slovenijo. Všeč mi je, a kot rečeno, sem veliko manj pričakoval, dobil pa veliko več.

Metin Unlu

Metin Unlu, podjetnik, Carigrad, Turčija
V Ljubljani sem bil že nekajkrat, in to poslovno. Podjetje, ki nas je gostilo, nam je organiziralo tudi vodstvo po mestu. Spomnim se, da smo se ustavili pri neki cerkvi in vodič je začel razlagati o turških vpadih. To je razlagal tako vneto, kot da bi se zgodilo včeraj. Bil sem kar presenečen, saj mi za 500 let nazaj ne razmišljamo tako burno. S sodelavci, ki smo bili iz različnih držav, smo se šalili na moj oziroma naš račun (smeh). Ljubljana mi je seveda ostala v zelo lepem spominu, zato sem jo želel pokazati ženi. Morda nisem izbral najprimernejšega termina, nedelja je, pa še veliko noč praznujete. Mesto je dokaj prazno. Ni domačinov in mladine, ki tukaj študira in daje mestu še dodatno živahno energijo. Vem pa to, da je ob nedeljah tržnica starin in prav tja sva sedaj namenjena.

Nur Unlu, Carigrad, Turčija
Vesela sem, da je mož želel deliti z menoj Ljubljano. V bistvu greva že jutri v Avstrijo v toplice in »spa«, kjer bova deset dni čistila telo in dušo. Zelo se veselim in Ljubljana se mi zdi prijeten uvod v to najino »detox« dogodivščino.

Aris

Isa

Victor

Nur Unlu

Ljubljanski vestnik

Mali kuharski festival v Mali ulici

V soboto, 19. maja, od 10. ure dalje se bo v Družinskem centru Mala ulica v Ljubljani odvijal Mali kuharski festival za otroke in družine. Ob igrivih in poučnih delavnicah bodo otroci raziskovali nove okuse, spoznavali pomen zdrave prehrane ter se učili samostojne priprave jedi. Za veliko mero smeha, glasbe in plesa pa bosta poskrbela tudi putka Zdravka in zajček Sladko, ki bosta otrokom pričarala najbolj zdravo liziko na svetu. Vstopnina v DC Mala ulica je 2,00 €/otroka. Več informacij o dogodku lahko preberete na www.malaulica.si in www.zdrava-juhica.si.

Pomladni dan v Trnovem

mag. Olga Paulič

Pomladni dan v Trnovem je organiziralo in pripravilo Društvo upokojencev Trnovo. Dogodek je poetično vodila Zdenka Vehovar, nastopajoči pa so se potrudili, da so poslušalci doživeli moč pomladnega cvetja v

besedi, petju in sliki, k čemur so pripomogla tudi številna tihožitja domskih stanovalcev. Program so nadaljevali s pesmijo in plesom otroci iz skupine Želvice iz vrtca Trnovo, po recitiranju domske pesnice Fani Deisinger pa je zadonelo petje, ki se mu je pridružilo tudi občinstvo. Bilo je slovesno in prijazno, kar se je nadaljevalo z druženjem in petjem po prireditvi. V zraku je bilo čutiti silno pomladno energijo in veliko zadovoljstvo. Kultura je res tista moč, ki povezuje ljudi.

Simbolična postavitev geodetske točke v Ljubljani ob 200-letnici začetka katastra

dr. Anka Lisec in dr. Bojan Stopar, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo UL

V letu 2017 smo obeležili pomembno prelomnico na področju razvoja sodobnega katastra v regiji. 23. decembra 1817 je namreč avstrijski cesar Franc I. podpisal Zakon o zemljiškem davku. Zakon je prinesel pravno osnovo za začetek vzpostavitve franciscejskega katastra

v avstrijskem delu nekdanjega cesarstva, ki je obsegal pretežni del ozemlja današnje Slovenije.

Z izmero in kartiranjem so bili zbrani številni opisni podatki o katastrskih občinah, naseljih, stavbnih in zemljiških parcelah, rabi zemljišč ter posestnikih, kar zagotovo predstavlja izredno kulturno dediščino in bogat vir za zgodovinske raziskave. Katastrski načrti in drugi podatki o zemljiščih in stavbah iz tistega obdobja so močno zaznamovali razvoj katastra, zemljiške knjige in zemljiškega davka v Sloveniji. Za mnoga ruralna območja je franciscejski katastrski načrt še danes temelj katastrskih podatkov.

Ob tej obletnici je Zveza geodetov Slovenije natanko 200 let po sprejetju zakona v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana odkrila univerzalno mestno geodetsko točko v središču Ljubljane. Umeščena je na križišče Cankarjeve in Slovenske ceste, ki hkrati simbolično prikazuje križišče uličnih osi in stičišče različnih obdobj urbanega razvoja.

Zeleni nadzorniki so v akciji!

Barbara Vajda

Članice in člani društva Zeleni nadzorniki Ljubljane smo v okviru letošnje akcije *Za lepšo Ljubljano* izvedli dve akciji čiščenja v dveh zaporednih aprilskih sobotah.

7. aprila smo čistili parkovni gozd, levo od Tivolskega gradu, kjer so še vedno vidne posledice žleda, ki je pustošil pred leti, ter snegoloma pred dvema letoma in lanskega vetroloma. Skoraj štirideset nas je ob pomoči štirih

profesionalcev ob gozdne poti nanosilo okoli 25 m³ suhega vejevja. Zdaj so poti v parkovnem gozdu spet čiste.

Teden dni kasneje smo se zbrali pred trgovino Hofer za Bežigradom. Vzoredno s Kranjčevco je pešpot, ki jo Bežigraščani uporabljamo kot bližnjico na Žale. Ob poti so se že leta kopičili najrazličnejši odpadki. Nihče se ni lotil tega problema, zato smo se ga mi. Nabrali smo za tri Snagine kamione smeti. Celotno območje je danes spet lepo in sprehod po pešpoti v teh pomladnih dneh pravi užitek. Obe akciji čiščenja je finančno podprl tudi Turizem Ljubljana.

Delavnice o vrtičkarstvu

Gain vzorčni bio vrt na Ježici: petek, 18. 5., ob 17. uri – **Sajenje sadik plodovk na prostem** (nasproti blokovega naselja Glinškova ploščad)

Javni sadovnjak na vrtičkih ob Vojkovi: četrtek, 24. 5., ob 17. uri – **Prepoznavanje boleznin škodljivcev** (zbirno mesto ob PST)

Učni zelenjavni vrt Rakova jelša:

sreda, 16. 5., ob 18. uri – **Zeliščni vrt kot podpora zelenjavnemu**

sreda, 23. 5., ob 18. uri – **Zastirka na vrtu**

sreda, 30. 5., ob 18. uri – **Naravni pripravki za gnojenje in varstvo pred škodljivci**

Delavnic se lahko udeležite vsi, ki želite pridobiti nova znanja in izmenjati izkušnje z drugimi vrtičkarji in ljubitelji samooskrbe.

Foto: Dunja Wedam

Zeleni nadzorniki smo nabrali za dva Snagina kamiona odpadkov, za

V spomin – Niko DRAGOŠ (27. 8. 1907–31. 3. 2018)

Marko Koračin, Društvo upokojencev Vižmarje – Brod

Zadnjega marca letos je umrl naš najstarejši član in najstarejši moški v Sloveniji, Nikolaj Dragoš. Sprva sem ga poznal le kot uglajenega občasnega sprehajalca, ki ga je pot kdaj pa kdaj zanesla na Brod in ob Savi mimo naše hiše. Pobljše sva prišla v stik preko društva upokojencev na severozahodu Ljubljane, saj je bil Niko med ustanovnimi člani. To je tudi botrovalo najinim srečanjem, ki so bila redna, a preredka.

Tisti, ki so Nika bolje poznali, so poudarili, kako načelen in skromen je bil. Za čas po drugi svetovni vojni, ko je bil že pripadnik ljudske milice, to tudi sam opisuje v svoji knjigi *Mojih sto let*: »Po prvem razočaranju sem izgubil kompas, nisem več vedel, ali je dobro biti borec, ali je bolje ostati neveden in zarukan pisar. Postal sem pisar.« Gospoda Nika Dragoša ter njegovo iskrivost, uglajenost in načelnost bomo ohranili v trajnem spominu.

Pogovorna skupina za starejše

Jasmina in Maruša,
Medgeneracijsko društvo
Tromostovje

Imaš najmanj 60
let? Se rada/rad

pogovarjaš? Se ti zdi,
da je pogovor več kot
le debata o vremenu,
težavah z zdravjem
ali politiki? Pridruži
se nam v pogovorni
skupini za starejše:
dobivamo se ob torkih
ob 16.15 v Knjižnici
reči na Belokranjski

6 v Ljubljani (Savsko
naselje – v prostorih
Doma skupnosti,
nasproti knjižnice
Savsko naselje).
Skupinica je
nova in se lahko
razširi s še nekaj
članicami ali člani.

Morda pa postane
trajna skupina
novih prijateljic in
prijateljev nad 60,
ki se pogovarjajo o
različnih življenjskih
temah. Po želji in
možnostih bomo
občasno povabili
kakšnega zanimivega
gosta ali se skupaj
kam podali.

letih se tako med
tednom srečuje in
razvija svoj lasten
prostor druženja.
Ob praznovanju
tretje obletnice
Dnevnega centra smo
obujali spomine in
izrazili hvaležnost za
sklenjena prijateljstva.
In kot se za vsak
rojstni dan spodobi,
smo Dnevnu
centru in njegovim
uporabnikom
namenili veliko lepih
želja tudi v prihodnje.

Alzheimer caffe

14. maja bo ob 17.
uri v 1. nadstropju
Humanitarnega centra
RKS-OZ Ljubljana
potekal pogovor na
temo prepoznavanje
demence in prvi
znaki. Pogovarjali se
bomo z doc. dr. Milico
Gregorič Kramberger,
dr. med., spec.
nevrologije.

Triletnik za tretje življenjsko obdobje

Matej Peteh

V domu starejših
občanov Ljubljana
Vič - Rudnik
enota Bokalce
smo praznovali
tretjo obletnico
delovanja Dnevnega
centra. Namenjen
je predvsem
starostnikom, ki si
želijo druženja ali
potrebujejo pomoč
nekaj ur na dan.
Pestra zasedba dam in
gospodov v zavirljivih

Slikarska skupina ZŽ

Slikarji skupine
ZŽ delujemo pod
okriljem Društva
upokojencev na
Jami. Naša odlična
mentorica, akademska
slikarka Zdenka
Žido, je umetnica
z neverjetno
svetovalno energijo,
z radodarnostjo
idej in vzpodbud
pri individualnem
vodenju. Naši motivi
so pogosto narava,
pokrajina, portreti,
cvetlice in živali,
mnogokrat pa tudi
nenaden navdih
lepote, ki nas obdaja.
Vabljeni na otvoritev
razstave naših slik
21. maja ob 13. uri
na sedežu ČS Šiška,
Kebetova 1. Razstava
bo na ogled do
5. 6. 2018 vsak dan od
8. do 15. ure.

gradbene pa so poslali še tretjega.

Foto: Lenart Zore

Ustvarjalni ples prebuja duha, ohranja mladost in zdravje.

Veseli dan prostovoljstva

(17. maj, Prešernov trg,
13.00–17.00)

Sabrina Lever,
Slovenska filantropija

Na osrednjem dogodku Nacionalnega tedna prostovoljstva bodo na Prešernovem trgu 17. maja od 13. do 17. ure prostovoljske organizacije predstavljale svoje aktivnosti, ki prispevajo k bolj prijazni in vključujoči družbi. Vabljeni, da se nam pridružite, se udeležite številnih animacij in se seznanite s številnimi prostovoljskimi priložnostmi iz socialnega in kulturnega področja, ekologije in trajnostnega razvoja, humanitarne dejavnosti, športa, izobraževanja, dela z mladimi in starejšimi. Dogodek že tradicionalno poteka pod pokroviteljstvom župana Mestne občine Ljubljana.

Bird-land

Bojan Zelič

Vokalna skupina Bird-land bo 20. maja ob 19.30 izvedla samostojni koncert v kulturnem domu Zalog. Bird-land je nastal v brezdelju poletnih počitnic leta 2015, ko se je porodila ideja o večglasnem petju nečesa novega, a ne popa ali swinga. Kmalu po prvih vajah so se že začeli koncerti z različnimi gosti: maja 2018 bo gost skupine znan argentinski kvartet Opus Cuatro. Z imenom Bird-land so si pevci postavili visokoleteče cilje, pa vseeno ostajajo trdno na tleh, saj se z glasbo ukvarjajo ljubiteljsko. Ljubiteljsko ustvarjanje ni poklic, ampak klic, ki nagovarja k izražanju, druženju in ustvarjanju. Je torej osnovna bit in temelj človekovega delovanja, je kultura v najširšem pomenu.

Paše paše plesat 2018

Živa Čebulj

V letošnji plesni sezoni je plesni studio Intakt vstopil v 30. leto neprekinjenega delovanja. Spoznavanje plesa kot umetnosti spodbuja ustvarjalnost. V izobraževalnih procesih gojijo odnos do telesa kot celote, kot inštrumenta in človekovega templja, kjer udeleženci spoznavajo zakonitosti pravilne rabe plesnih tehnik in improvizacijskih orodij. Plesno učenje je celosten vidik izražanja skozi ples, ki ga v Intaktu razvijajo že 30 let. Ker že dolgo vedo, da ustvarjalni ples prebuja duha, ohranja mladost, zdravje in živost, polni idej in vizij praznujejo 30-letnico 9. junija ob 18. uri v Španskih borbah v medgeneracijskem prepletu plesalcev, starih od 4 do več kot 60 let v plesni predstavi: Paše paše plesat 2018.

Poklič me!

● **Ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja:** T: 01/437 20 10 (ambulanta), T: 01/437 91 28 (posvetovalnica); ● **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** T: 116 111; ● **Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana** - klic v duševni stiski: T: 01/520 99 00 (od 19. do 7. ure); ● **Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Ljubljana**, humanitarni center: T: 01/256 26 35, brezplačen T: 080 88 84, materialna oskrba pon. in tor. od 12. do 16. ure, sredo od 10. do 17. ure, sprejem donacij pon. in tor. od 8. do 17. ure, sre. od 8. do 18. ure, čet. od 8. do 16. ure, oskrba brezdomcev čet. in pet. od 10. do 12. ure, E: info@rdckrizljubljana.si; ● **Društvo SOS telefon** za ženske in otroke – žrtve nasilja, Svetovanje žrtvam nasilja in varne namestitve: T: 080 11 55 (pon.–pet. od 12. do 22. ure, sob., ned. in prazniki od 18. do 22. ure), F: 01/524 19 93 (namenjen gluhih, žrtvam nasilja); E: drustvo-sos@drustvo-sos.si, S: www.drustvo-sos.si; ● **Svetovalni telefon** za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu: T: 031/722 333 (tor. od 17. do 20. ure), E: drustvo-sos@drustvo-sos.si, S: www.drustvo-sos.si; ● **Društvo za nenasilno komunikacijo**, Svetovanje žrtvam nasilja, varne namestitve in programi za povzročitelje nasilja: T: 01/ 434 48 22 (pon., tor., čet. od 10. do 15. ure), E: info@drustvo-dnk.si, S: www.drustvo-dnk.si; ● **Ženska svetovalnica**, Krizni center za ženske, žrtve nasilja: T: 040 260 656 in 031/233 211 (24ur/dan), E: zenska@svetovalnica.org, S: www.drustvo-zenska-svetovalnica.si; ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju**, Svetovanje žrtvam spolne zlorabe: T: 080 2880, 01/431 33 41 (pon., tor. in čet. od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure), E: spolna.zloraba@siol.net, S: www.spolna-zloraba.si; ● **Društvo Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi**, Svetovanje žrtvam trgovine z ljudmi in varna namestitve: T: 080 17 22 (pon.–pet. od 9. do 13. ure), E: info@drustvo-kljuc.si, S: www.drustvo-kljuc.si; ● **YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa**, Neodvisno življenje hendikepiranih – osebna asistenca: T: 01/521 22 77, E: yhd-drustvo@yhd-drustvo.si; ● **Medobčinski društvo slepih in slabovidnih Ljubljana**, Prva socialna pomoč kasneje oslepelim in slabovidnim osebam in njihovim svojcem: T: 01/252 23 60, E: info@mdsslj.si; ● **Mestno društvo gluhih Ljubljana**: T: 01/430 30 08, E: mdg-ljubljana@guest.arnes.si; ● **ROZA ALARM!** Prijava homofobne diskriminacije in nasilja, S: www.ljudmila.org/lesbo/alarm; ● **CSD Lj. Moste – Polje – skupnostni programi za mlade**, dnevni centri za otroke in mladostnike s težavami v odrasčanju: **Korak**: T: 01/ 520 64 40, 040/777 885, **Cona Fužine**: T: 01/540 08 50, 041/553 569, **Cent'r Moste**: T: 01/587 34 37, 040/161 010; **Svetovalnica Fužine**: T: 01/520 64 42, 040 666 320, S: www.csd-ljmostepolje.si; ● **Center za psihološko svetovanje POSVET**: T: 031 704 707, E: posvet@posvet.org in info@posvet.org, S: www.posvet.org, pon.–pet. od 12. do 19. ure; ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol: T: 041/ 590 789, E: alanon@email.si; ● **Anonimni alkoholiki**: T: 01/433 82 25, E: aa.slo@amis.net, S: www.aa-drustvo.si; ● **Združenje DrogArt** za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje: T: 01/439 72 70, 041/730 800, E: info@drogart.org; ● **Zavod MISSS – Zavod MISSS** – mladinsko informativno središče Slovenije, T: 01/510 16 70, 041 367 374, S: www.miss.si; ● **Dnevni center Skupaj v skupnosti**, T: 01/510 16 76, 051 300 380, S: skupajvskupnosti.si, pon. do čet., od 11. do 17. ure; ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD)**: T: 01/239 65 02, **Zavod Pristan**: T: 01/547 95 79, 031/702 698; ● **Spominčica, Slovensko združenje za pomoč pri demenci**: T: 059 305 555 (pon. do čet. od 12. do 15. ure); ● **Dnevni centri aktivnosti za starejše**: DCA Mestne zveze upokojevcv: T: 01/430 51 520, 051 664 801; Center aktivnosti Fužine: T: 01/587 46 00, 051/441 791; Dnevni center Društva gluhih in naglušnih Ljubljana: T: 01/528 44 93; ● **Mediacijski center Ljubljana**: T: 01/306 10 74, E: mediacija@ljubljana.si, S: www.mediacija.si; ● **Mediacijski center ZDL**: T: 01/2007 636, 01/2007 643, E: mediacijski.center@zd-lj.si, S: www.zd-lj.si; ● **Zavetišče za zapuščene živali Ljubljana**: T: 01/256 02 79; pon.–pet. od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sob., ned. in prazniki od 12. do 15. ure; za oddajo najdenih živali (24 ur/dan); ● **Društvo za urejeno življenje – ABSTINENT**, Svetovalnica za osebe, ki tvegajo in škodljivo pijejo, ter njihove svojce: T: 064/ 244 496, E: svetovalnica@abstinent.si; ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet MU MOL**: T: 01/306 17 14, zapuščena vozila: T: 01/ 306 16 25; **Mestno redarstvo MU MOL**: T: 01/306 16 32; ● **Odsek za pobude meščanov MU MOL**: T: 01/306 12 82; ● **Dežurna številka Inšpektorata MU MOL**: informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: T: 01/306 16 04; ● **Javni holding Ljubljana**: T: 01/474 08 00, pon. od 8. do 13. ure, sre. od 8. do 14. ure in pet. od 8. do 12. ure; ● **JP ENERGETIKA**, Center za pomoč uporabnikom: T: 080 28 82, ● **JP VO-KA**, dežurna služba Vodovod: T: 01/580 81 12, dežurna služba Kanalizacija: T: 01/580 82 12, brezplačen T: 080 86 52; ● **JP SNAGA**, Center za podporo in pomoč uporabnikom: T: 01/477 96 00; ● **JP LPP**, Prevoz na klic in informacije za osebe z oviranostmi v mestnem potniškem prometu: T: 01/582 24 25, 051/ 44 99 92 (24 ur/dan); ● **Društvo delavska svetovalnica**; zagovornišvo, varovanje, promocija ter razvoj delavskih, socialnih in statusnih pravic delavcev ter ostalih ranljivih skupin; **brezplačna telefonska številka**: 080 14 34; E: info@delavskasvetovalnica.si; ● **Varuh človekovih pravic**, informacije in brezplačen T: 080/15 30; ● **Policijska**: T: 113; ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja**: T: 112.

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

dr. Brigita Jamnik, VO-KA, in

Nataša Jazbinšek Sršen, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

O skladnosti pitne vode v

Ljubljani v marcu 2018

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, peščeno-prodnih vodonosnikov Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest. Vodni vir sistem Lipoglav je podzemna voda, zajeta v dolomitnem vodonosniku.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji. Ob občasnih preskušanjih pitne vode pridobimo širši nabor podatkov in tokrat v preglednici prikazujemo del rezultatov občasnih preskušanj pitne vode v marcu 2018.

Dodatne javno dostopne informacije o rezultatih uporabniki lahko prejmejo po e-pošti na naslovu voka@vo-ka.si ali na spletni strani www.vo-ka.si/informacije/ kaksno-vodo-pijemo.

Kakovost podzemne vode v marcu 2018

( ) - meja zaznavanja merilne metode (LOD)

< - meja določanja (LOQ)

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda, za krom (skupno) pa po Pravilniku o pitni vodi

Predpisane mejne vrednosti za podzemne vode v marcu 2018 niso bile presežene na nobenem merilnem mestu.

Zrak v Ljubljani v januarju in februarju 2018

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesnaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo od začetka januarja do konca februarja zabeležili 11 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo delcev. Ostali parametri se gibljejo v okviru dovoljenih vrednosti. V skladu z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je 350 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je 125 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je 40 µg/m³. Mejna urna vrednost je 200 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je 40 µg/m³. Mejna dnevna vrednost delcev PM₁₀ je 50 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je 5 µg/m³.

Del rezultatov notranjega nadzora pitne vode konec marca 2018

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE		
			KLEČE/ HRASTJE/ JARŠKI PROD	JARŠKI PROD	LIPOGLAV
			8. 3. 2018	8. 3. 2018	8. 3. 2018
Temperatura	°C	/	10,6	9,1	5,3
Aluminij	µg/l	200	<0,9	<0,9	2,6
Arzen	µg/l	10	<0,1	<0,1	<0,1
Nitrat	mg/l	50	13,4	10,5	3,16
Klorid	mg/l	250	8,51	9,43	1,61
Krom	µg/l	50	0,71	1,3	0,44
Svinec	µg/l	10	0,23	0,13	0,13
Trikloroeten	µg/l	Op.1.	<0,9	<0,9	<0,9
Tetrakloroeten	µg/l	Op.1	<1,1	<1,1	<1,1
Bisfenol A	µg/l	/	/	<0,01	/
Pesticidi (skupno)	µg/l	0,5	<0,03	<0,0014	<0,03
Escherichia coli	Število/100 ml	0	0	0	0
Koliformne bakterije	Število/100 ml	0	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN	SKLADEN

Legenda: LOQ: meja določanja; LOD: meja zaznavanja.

Op.1: mejna vrednost za vsoto trikloroeten in tetrakloroeten znaša 10 µg/L.

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

Marec 2018						
merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	50
Kleče Villa	8. 3. 2018	0,003	0,005	< 2	12	1,5
Šentvid IIa	8. 3. 2018	0,005	0,006	< 2	19	1,6
Jarški prod III	8. 3. 2018	< 0,002	< 0,004	< 2	13	2
Hrastje Ia	8. 3. 2018	0,039	0,031	< 2	22	14
Brest IIa	8. 3. 2018	0,009	0,056	< 2	9,3	1,3

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2017 MOL, MU, Oddelek za varstvo okolja

Zrak v Ljubljani januarja 2018

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	100 %	100 %	100 %	99 %
Maksimalna urna koncentracija	5	115	572	136
Maksimalna dnevna koncentracija	3	73	319	61
Minimalna dnevna koncentracija	1	24	52	18
Srednja (mesečna) koncentracija	2	51	153	37
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	4

Zrak v Ljubljani februarja 2018

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	99 %	100 %	100 %	99 %
Maksimalna urna koncentracija	4	150	661	237
Maksimalna dnevna koncentracija	2	105	322	94
Minimalna dnevna koncentracija	0	27	40	16
Srednja (mesečna) koncentracija	1	62	150	41
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	7

Vse vrednosti koncentracij so navedene v µg/m³. Podatki o meritvah BTX zaradi okvare merilnika niso dosegljivi.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

10. festival Junij v Ljubljani

Kongresni trg, od 8. do 21. 6. 2018

Teja Lončarič in Nina Kalčič, Oddelek za kulturo Mestne občine Ljubljana

Junija 2009 se je z izvedbo baletne predstave Labodje jezero Petra Iljiča Čajkovskega SNG Opere in baleta Ljubljana pričelo pomembno novo poglavje dostopnosti kulture v prestolnici. Labodje jezero je pod zvezdami ljubljanskega neba poželo veliko navdušenje, festival Junij v Ljubljani pa je postal tradicija, ki bo letos naštel že deseto ponovitev. Umetnost za vse okuse in starosti in povrhu vsega brezplačno.

Nekdanja direktorica zavoda Turizem Ljubljana Barbara Vajda nam je o začetkih povedala takole. »V Turizmu Ljubljana smo pred desetimi leti prišli na zamisel, da bi si po petih mesecih od uspešno izvedenih prireditev v okviru Decembra v Ljubljani prebivalci in obiskovalci Ljubljane zaslužili nekaj zabave tudi junija, pred odhodom na počitnice. Tako se je rodil Junij v Ljubljani. Danes je Junij v Ljubljani nepogrešljiv del turistične ponudbe naše prestolnice.«

Junij v Ljubljani je prinesel pomemben preobrat v miselnosti, da kultura ni samo nekaj, kar se dogaja za zidovi muzejev, knjižnic in gledališč, ampak živi z mestom in mu daje dušo. Vrhunski umetniki, uveljavljene kulturne institucije in bolj raziskovalna kultura na ulici in

trgih? Ni bilo malo pomislekov ob začetkih, a danes Ljubljančanke in Ljubljančani že dobro vedo, da Junij v Ljubljani ponuja za vsak okus nekaj. Kar 17.000 obiskovalcev smo našeli v letu 2017. Poglejmo, kaj nam Junij v Ljubljani prinaša letos!

Desetletje ni kar tako, zato je vrnitev h koreninam na mestu, še posebej, če so te korenine Labodje jezero. V počastitev desetletnice festivala Junij v Ljubljani bomo v petek, **8. junija, ob 21. uri**, zopet odprli festival z ganljivo romantičnim baletom **Labodje jezero** Petra Iljiča Čajkovskega, tokrat v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Pridružila pa se jima bosta tudi vrhunska ruska solista, zvezdi Mariinskega teatra, Anastasiya Matvienko in Ernest Latypov.

V času festivala boste tudi letos na Kongresnem trgu uživali v različnih vrhunskih umetniških plesnih, glasbenih in gledaliških stvaritvah. Dnevno dogajanje na odru smo namenili družinam in najmlajšim, večere pa vrhunskim umetniškim dogodkom.

Festival bo trajal **14 dni** in bo ponudil **več kot 30 brezplačnih kulturnih dogodkov**, med njimi tudi tematske dneve: **Baletni dan, Dan za rock (dobrodelni dogodka), Dan za ples, Impro dan, Cirkuski dan in Praznik glasbe**. V dopoldanskem in popoldanskem času si boste lahko ogledali **otroške predstave** v produkciji Minitetra, Lutkovnega gledališča Ljubljana, Plesnega teatra Ljubljana, Pionirskega doma, Zavoda Bufeto, Hiše otrok in umetnosti in drugih vrhunskih izvajalcev.

Festivalu bomo dodali tudi **dobrodelno** noto, v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) bomo 9. junija priredili Dan za rock, ki bo namenjen zbiranju donacij za podporo humanitarnega programa **Pomežik soncu®**, s katerim si ZPMS prizadeva čim

več otrokom iz socialno ogroženih družin omogočiti brezplačne počitnice. **S poslanim SMS-om s ključno besedo POMEŽIK5 na 1919 pa lahko že danes darujete 5 evrov za letovanje otrok iz socialno šibkejših okolij.**

V večernih urah **prijazno povabljeni na koncerte, gledališke, plesne in baletne predstave** v produkciji SNG Opere in baleta Ljubljana, Slovenske filharmonije in mnogih drugih vrhunskih izvajalcev. Zaključek festivalskega dogajanja na samem odru, ki je hkrati **Baletni dan**, bo izveden nekoliko drugače, kot smo vajeni. Potekal bo namreč v prostorih SNG Opera in balet Ljubljana. Baletna hiša vam zato 19. junija ob 21.00 uri pripravlja **Baletni koncert**, izseke nekaterih največjih baletnih uspešnic. A pozor! **Zaradi omejenega števila sedežev lahko svojo brezplačno vstopnico prevzamete na blagajni SNG Opera in balet Ljubljana od 8. junija 2018 dalje na njihovi blagajni.**

Na prvi poletni dan, 21. junija, se bo Ljubljana tudi letos pridružila mednarodni pobudi **Praznik glasbe – Fête**

Spoznajte

Gospodično KUL

Za promocijo festivala, programskih vsebin in kulture smo v Mestni občini Ljubljana izdelali aplikacijo znotraj platforme Facebook – pogovornega robota. Za vse, ki iščete virtualne sogovornike, je tu Gospodična KUL, dekle, ki obožuje kulturo in verjame, da živi v najlepšem mestu na svetu, pa čeprav je pogovorni robot. Za klepet v FB Messengerju bo na voljo vse dni in ure v času trajanja festivala, pripravljena, da najhitreje odgovori na vprašanja, povezana s festivalom.

de la musique, ko živa glasba preplavi ulice, mostove, balkone, parke in druge javne površine v več kot 700 mestih v 120 državah sveta. Na ljubljanskih ulicah vas čaka pravo zvočno razkošje!

Ljubljana – Unescovo mesto literature in članica Unescove mreže kreativnih mest bo ves čas festivala v parku Zvezda vabila v **Knjižnico pod krošnjami**, kjer vse zaljubljenec v knjigo pričakujemo na dogodkih, ki bodo povezovali knjigo in umetnost.

Podrobnejši program na www.ljubljana.si

Ne zamudite razkošja umetnosti, ki vam ga prinaša Junij v Ljubljani! Se vidimo na Kongresnem trgu!

Čarobno Labodje jezero leta 2009 na Prešernovem trgu.

▼ Program

10. festival
JUNIJI

BREZPLAČNI KULTURNI DOGODKI V LJUBLJANI

Kongresni trg

Petek	8.6.	21.00	Labodje jezero, baletna predstava, produkcija SNG Opera in balet Maribor
Sobota	9.6.	10.00–13.00	Glasbeni in plesni dogodki na odru
Dan za rock Zveze prijateljev mladine Slovenije, dobrodelni dogodki	10.6.	10.00–12.30	Rock vasica z rock ustvarjalnicami
		15.00–17.00	
		20.00	8energy, glasbena skupina
Nedelja	10.6.	21.00	Otroci za otroke, koncert, Rock mulčki z znanimi glasbeniki: Dan D, Hamo & Tribute 2 Love, Klemen Klemen, Orlek, MRFY, Koala Voice, Grega Skočir, BO! in Zavod za gluhe in naglušne
		12.00	Rock akademija, koncert, Pionirski dom – Center za kulturo mladih
		17.00	Lena in Lenart, mini koncert s forami, 4+, Pionirski dom – Center za kulturo mladih
Ponedeljek	11.6.	21.00	Ko zaprem oči – slovenski film skozi glasbo, koncert, Slovenska filharmonija
		10.00 in 17.00	Kakec – Kakčeve dogodivščine, predstava za otroke, 2+, Mini teater
Torek	12.6.	10.00	Metuljček in Metuljčica, predstava za otroke, 2+, DLU – Gledališče Labirint
		21.00	Rent, mjuzikel, Mestno gledališče ljubljansko
Sreda	13.6.	10.00 in 17.00	O belem mucku, ki je bil čisto črn, predstava za otroke, 2+, Hiša otrok in umetnosti
		21.00	Jubilejni otvoritveni koncert 30. Mednarodnega festivala Imago Sloveniae in Poletja v stari Ljubljani, Simfonični orkester RTV Slovenija z vrhunskimi tujimi in domačimi solisti
Četrtek	14.6.	10.00 in 17.00	Ti loviš!, predstava za otroke, 2+, Lutkovno gledališče Ljubljana
		21.00	Visionist (VB) & Pedro Maia (PT), koncert elektronske glasbe, MOTA
Petek	15.6.	10.00 in 17.00	Juri Muri v Afriki pleše, predstava za otroke, +5, Plesni teater Ljubljana
Dan za ples		18.00	Dancers Without Answers, plesna intervencija, severna stran Kongresnega trga, DUM - DRUŠTVO UMETNIKOV
		21.00	Set and Reset/Ponastavitev, plesna predstava, Zavod EN-KNAP
		22.00	Chorus, plesna predstava, CUK – Kino Šiška in Exodos Ljubljana
Sobota	16.6.	10.00	Zabobnaj in zapoj, glasbena predstava za otroke in družine, Slovenski tolkalni projekt
		17.00	Ovbe, Kekec, ujma gre!, lutke za staro in mlado, Rozin teater
		21.00	Rossini Cards, baletna predstava, HNG Ivana PL Zajca Reka
Nedelja	17.6.	10.00	Predstava MIŠ – Mala impro šola: dolgometražec Šolska scena
		18.00	ŠILA – Šolska impro liga: VELIKI ŠILA FINALE
		20.30	Impro liga: IMPRO LIGA ALL STARS 2018, predstava improvizacijskega gledališča
Impro dan			
Ponedeljek	18.6.	10.00	Rdeča kapica, lutkovno – cirkuška predstava
Cirkuški dan Zavod Bufeto		11.00–13.00	Cirkus za vse!, cirkuške delavnice in nastopi mladih cirkuških navdušencev
		16.00–20.00	Omare stare šare, delavnice in kratki nastopi v parku Zvezda in na odru
		21.00	Lurak, cirkuška predstava, skupina Lurak Antzerkia iz Španije
Torek	19.6.	10.00	Jutro z ljubljanskim baletom, v SNG Opera in balet Ljubljana
Baletni dan		20.00	Baletni koncert, SNG Opera in balet Ljubljana, v SNG Opera in balet Ljubljana (brezplačne vstopnice na voljo na blagajni SNG Opera in balet Ljubljana od 8. 6. dalje)
Četrtek	21.6.		Praznik glasbe / celodnevni dogodki, SIGIC Fête de la musique, živa glasba na ulicah, mostovih in trgih, na različnih lokacijah po mestu

#LJjunij

LJUBLJANA.
Zate. For you.

Mestna občina Ljubljana
City of Ljubljana

Ta mesec ne zamudite!

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE

od 8. maja

ARGUMENTIRANO IN CIVILIZIRANO/1988, ob 30-letnici demonstracij v podporo JBTZ

Fotografska razstava ob 30-letnici dogodkov, ki so bili pred kuliso vsesplošne jugoslovanske krize osemdesetih let povod za takojšen in množičen odziv nazorsko in starostno različnih oseb in skupin slovenske civilne družbe.

STEKLENI ATRIJ MESTNE HIŠE

do 4. 6.

Tanja Pak: ZGODBE O DIHU, kiparska razstava

Razstava Zgodbe o dihu povezuje kiparsko prostorsko postavitev in video v zaključeno celovito doživetje enotne pripovedi. V svojem delu umetnica preizprašuje vprašanje oblik naše samosti in ranljivosti.

SNG DRAMA LJUBLJANA

15. 5.

Dan odprtih vrat

Ob 15. uri: predstavitev gledaliških poklicev / ob 20. uri: Razgrnitev repertoarja 2018/19 z glasbeno skupino D Drams, *ploščad pred Dramo*

Gledališki ustvarjalci bodo odstrli zaveso v gledališko zakulisje, razkrili nekaj gledaliških skrivnosti in odgovorili na vprašanja o procesu gledališkega ustvarjanja.

NARODNA GALERIJA

17. 5.–23. 9.

Plakati Narodne galerije – 100 let razstav

V jubilejnim letu bo na ogled razstava izbranih plakatov, ki bo predstavila raznolikost in bogastvo razstavne dejavnosti galerije v sto letih njenega obstoja.

GALERIJA KRESIJA

17. 5.–3. 6.

Ljubica Suna Čehovin: KAKO NARISATI MESTO?, oblikovalska razstava

Razstava oblikovalskih grafičnih del in predmetov govori o pomembnosti suvenirja pri oblikovanju identitete nekega prostora skozi oseben in hkrati družbenokritičen odnos arheologinje do mesta, države in sveta, v katerem živi. *Plečnikova hiša in Galerija Kresija*.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

17. 5. ob 18. uri

Svetlana Makarovič: SOVICA OKA, marionetna predstava, 3+

Režija: Brane Vižintin

Sovica Oka je prisrčna, ljubezniva in poetična zgodba o mali, kapriciozni sovinci Oki, ki se je odločila, da ne bo več navadna, nočna ptica, temveč dnevna sova.

MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER

19. 5. od 10. do 20. ure, Ustvarjalni center Švicarija

PROMENADNI DRUŽINSKI FESTIVAL

Kako so se nekoč oblačili, kako so se nosili, kaj so govorili in kaj so počeli? Ljubljanska Promenada, Tivoli in Švicarija nekoč in danes! Promenadni družinski festival je festival scenografije, likovno-vizualnega ustvarjanja in pripovedovanja.

CANKARJEV DOM

22. 5. ob 19.30, Gallusova dvorana

Compagnie Käfig: Píksel

Koreografija: Mourad Merzouki
Plesna estetika in najmodernejše tridimenzionalne video projekcije.

STARA MESTNA ELEKTRARNA

22. 5. ob 21. uri

GEORGE GARZONE & CRESCENT, koncert

Svetovno znani saksofonist George Garzone prvič v Sloveniji.

KINO ŠIŠKA – GALERIJA DOBRA VAGA

24. 5. ob 20. uri

SOYBOT: WAIKIKI VENUS PRINT HEALING & DESIGN THERAPY

Dunajski umetniški kolektiv SOYBOT, skupina za podporo NLP turizma in RISO tiska, bo ob drugi obletnici galerije DobraVaga skozi barvite vizualne sfere in gradientne odpiral um in telo ob spremljavi posebej za Ljubljano pripravljene wellness glasbe.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

24. (premiera), 25. in 31. 5. ob 20. uri

MALE KRAJE

Avtorski projekt Sebastijana Horvata in ustvarjalcev *Nove pošte*

Današnji čas je čas restavracije, ki je razglasil, da revolucije niso mogoče in da so povrhu vsega tudi gnusne. Superiornost bogatih je prav tako naravna kakor izvrstna.

SNG DRAMA LJUBLJANA

26. 5.–31. 5.

5. DRAMA FESTIVAL

Mednarodni gledališki festival bo posvečen velikanu igre Jerneju Šugmanu. Na ogled bo devet vrhunskih uprizoritev, od tega dve domači premieri, *Deklica s strunami* in *Ne pozabite na rože*.

MUZEJ IN GALERIJE MESTA LJUBLJANA

29. 5.–14. 10., Galerija Jakopič

Marc Riboud: Čuječi popotnik. Zavedni fotograf

Marc Riboud (1923–2016) je fotograf francoskega rodu in svetovnega slovesa; kot član agencije Magnum Photos je dolga leta deloval kot fotoreporter, vzporedno pa snoval svoj avtorski opus, ki je nastajal predvsem na njegovih neverjetno številnih potovanjih po vsem svetu.

NARODNI MUZEJ SLOVENIJE

17. 5. ob 19. uri, NMS Metelkova

IV. mednarodni trienale keramike UNICUM 2018

Prestizna tekmovalna razstava odstira najnovejše trende sodobne umetniške keramike v svetovnem merilu.

CENTER KULTURE ŠPANSKI BORCI

23. 5. ob 20. uri

Josef Nadj in EnKnapGroup: MRAČNA ZVEZA

Predstava izhaja iz čustveno nabitega motiva nesrečne ljubezni, se sprašuje o minljivosti življenja ter vleče vzporednice med odnosom ženske in moškega ter odnosom med življenjem in smrtjo.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

17. 5. ob 19.30, premiera

Giuseppe Verdi: MACBETH, operna predstava

Režija: Jernej Lorenci

Macbeth (1847) je gotovo ena pomembnejših v nizu oper Giuseppe Verdija, pri katerih se je naslonil na Shakespearovo dediščino. Macbeth je opera, prežeta s temami o svobodi in tiraniji, je otrok burne italijanske zgodovine.

KINODVOR

od 30. maja

STALINOVA SMRT (The Death of Stalin)

S črnim humorjem prežeta politična satira Armanda Iannuccija: po smrti tirana Josipa Stalina leta 1953 se njegovi aparatčiki spustijo v neusmiljen boj za oblast z željo, da bi postali naslednji sovjetski voditelj.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

1. 6. ob 21. uri

VRAŽJI TRIPTIH, intermedijska izkušnja za mladino in odrasle

Režija: Matija Solce in Mirjana Medojevič

Vražji Triptih je omnibus treh dogodkov, ki se navezujejo na tematiko romana *Mojster in Margareta*. Namen razčlenitve romana je predvsem v prikazu različnih dojemanj same zgodbe v ožjem kot tudi širšem kontekstu današnjega družbenega stanja.

NARODNA GALERIJA

3. 6. od 10. do 18. ure

Ruski dan v Narodni galeriji

Brezplačni dogodki v okviru evropskega leta kulturne dediščine: vodstva za odrasle, učenje jezika za otroke, raziskovalne naloge za mlade in koncerti v znamenju Rusije. Vstop v stalno zbirko bo prost.

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

od 7. 6.

Kjer so čebele doma, razstava

Razstava razkriva bogato slovensko čebelarstvo kulturno dediščino s poudarkom na njenih posebnostih. Skozi zgodbe in predmete predstavlja zgodovino čebelarjenja na Slovenskem, kranjsko čebelo, čebelja bivališča in slovensko posebnost – panjske končnice.

LJUBLJANSKI GRAD

7.–9. 6., Hribarjeva dvorana, Grajsko dvorišče

GODIBODI 2018, festival sodobne avtorske in etno glasbe

MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA

8. 6. od 16. ure dalje, Stritarjeva ulica

DAN MESTNE KNJIŽNICE LJUBLJANA

Podelitev nagrad sodelujočim v bralnem projektu Mesto bere, otroške delavnice, predstavitev bibliobusa, ulična čitalnica, pripovedovanje ter koncert skupin Manouche in Terrafolk.

ŠKUC

8.–15. 6., Galerija Škuc

25. literarno-glasbeni festival ŽIVA KNJIŽEVNOST

Festival literature in glasbe s spremljevalnim programom O'Živela knjiga: ulična čitalnica, predstave, ustvarjalne delavnice na temo knjige, predstavitev knjig za otroke in odrasle, druženje z avtorji in še in še.